ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (95) اربع 14 آڪٽوبر 2026ع 2 جمادي الاول 1448هه صفحا 6 - ملهه 30 ويهه شمارو (60)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Thursday 14th October 2026
Daily Ibrat Karachi

دهشتگردي خلاف هڪ ئي ملڪ ۾ ٻه مختلف پاليسيون نٿيون ٿي سگهن، آئين، قانون ۽ نظام سڀ هڪ آهن: وفاقي حڪومت

گذريل 6 سالن ۾ دهشتگردي جي واقعن ۾ 11 سيڪڙو اضافو ٿيو، 2025ع ۾ دهشتگردي جا 3774 واقعا رپورٽ ٿيا، سيپٽمبر 2026ع تائين هلندڙ سال دوران 2857 واقعا پيش اچي چڪا آهن

اهي وسيلا دهشتگردي جي خاتمي جي ادارن، سيف سٽي ڪئمرائن، فرانزڪ ليبارٽرين ۽ پوليس کي جديد اوزارن جي فراهمي تي خرچ ڪيا ويا، خيبرپختونخوا ۾ دهشتگردي سبب پوليس کي وڏو جاني نقصان ٿيو

صوبي ۾ حڪمراني ۽ بنيادي عوامي خدمتن جي فراهمي جو نظام بري طرح متاثر ٿيو، خيبرپختونخواهه جي نئين مشاورتي ڪائونسل ۾ دهشتگردي جو ڪو همدرد نه آهي: وفاقي وزير اطلاعات عطاءُ الله تارڙ

اسان جي رڳو هڪ غيرسياسي ايجنڊا هئي ته دهشتگردي جي خلاف متحده ۽ متفقه پاليسي اختيار ڪئي وڃي، پي ٽي آءِ پنهنجو مارچ جاري رکي سگهي ٿي ۽ پنهنجا ٻيا سياسي مطالبا به پيش ڪري سگهي ٿي

هڪ طرف پاڪستان افغانستان بابت سفارتي ڪوششون ڪري رهيو آهي ۽ دهشتگردن جون محفوظ پناهگاهون ختم ڪرڻ جو مطالبو ڪير ته ٻئي طرف صوبائي حڪومت جي عبوري افغان حڪومت بابت جدا پاليسي رهي

صوبي ۾ سياسي، دهشتگردي ۽ ڏوهن جي وچ ۾ گڏجاڻ موجود هئي، ڪلٽين جي ڪرڻائي، معدنيات، ڪاٺ، تماڪ، سون ۽ قيمتي پٿرن جي واپار جو جائزو ورتو وڃي ته سرحد پار اسمگلنگ جاري نظر اچي ٿي يا نه

دهشتگردي جي سرگرمين ۾ نمايان اضافو ٿيو آهي جڏهن ته دهشتگردي کي منهن ڏيڻ جي لاءِ قومي ماليا تي ڪميشن جي ذريعي خيبرپختونخواهه حڪومت کي هيستائين اٽڪل 800 ارب رپيا فراهم ڪيا ويا آهن

اسلام آباد (اي پي پي) اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ چيو آهي ته دهشتگردي جي خلاف هڪ ئي ملڪ ۾ ٻه مختلف پاليسيون نٿيون ٿي سگهن، وفاقي حڪومت خيبرپختونخواهه ۾ دهشتگردي جي خاتمي جي لاءِ پاڪستان تحريڪ انصاف (پي ٽي آءِ) ۽ صوبائي حڪومت سان ڪيترائي ڀيرا ڳالهه ٻولهه جي ذريعي

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: مڪ معاهدي تحت قائم ٿيندڙ سيڪريٽريٽ جو پهريون نجويز ڪيل سيڪريٽري جنرل ليفٽيننٽ جنرل (ر) نعمان محمود صدر آصف علي زرداري سان ملاقات ڪندي

ناڻي وزير جي سعودي فنڊ جي چيف ايگزيڪيوٽو سان ملاقات، واپار ۽ ترقياتي تعاون تي ڳالهيون

بنڪاڪ (اي پي پي) ناڻي ۽ محصول واري

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

سعودي ولي عهد سان اردن جي شاهه جو رابطو، مملڪت خلاف حوثين جي حملن جي مذمت

رياض (اي پي پي)سعودي عرب جي ولي

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

ڪراچي کان پشاور ويندڙ رحمان بابا ايڪسپريس سان ملتان ۾ خوفناڪ حادثو، ٻارڙي سميت 7 مسافر فوت، 50 کان مٿي زخمي

رحمان بابا ايڪسپريس ملتان ۾ شير شاهه پل ويجهو هڪ خوفناڪ حادثي جو شڪار ٿي وئي، پوري ٽرين پٽڙي تان لهي وئي ۽ ڪيترن ئي بوگيون اونڌيون ٿي پيون

نتيجي ۾ هڪ ڏيڍ سالن جي ٻارڙي ۽ عورتن سميت 7 ڄڻا فوت ٿي ويا، واقعي ڪانپوءِ امدادي رضاڪار ۽ پاڪستان فوج جون امدادي ٽيمون بچاءَ واري ڪارروائي لاءِ واقعي واري هنڌ پهچي ويون

حادثي ۾ 50 کان وڌيڪ زخمي ٿيل مسافرن کي طبي امداد لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو، ڪجهه جي حالت ڳڻتيءَ جوڳي ٻڌائي وئي، اسپتال ۾ ايمرجنسي لاڳو ڪئي وئي: ترجمان نشتر اسپتال

وفاقي وزير ريلوي محمد حنيف عباسي جانين ويڃائيندڙ مسافرن جي خاندانن سان تعزيت ۽ همدردي جو اظهار ڪيو، زخمي مسافرن کي طبي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ بهترين انتظام ڪيا وڃن: وزير ريلوي

روهڙي ويجهو رحمان بابا ايڪسپريس جي ڪوچ نمبر 9 جلنٽ ۾ بولٽ مرمت ڪيا ويا هئا، واقعي وقت ٽرين تيز رفتار سان هلي رهي هئي، حادثي جو ڪارڻ معلوم ڪرڻ لاءِ ريلوي وزير جاچ ڪميٽي قائم ڪري ڇڏي

امدادي ڪارروائين کي تيز ڪيو وڃي ۽ زخمين کي هر ممڪن طبي امداد فراهم ڪئي وڃي (انتظاميا کي هدايت) ٽرين جي پٽڙي تان لهڻ جي سببن جو تعين ڪرڻ لاءِ پڻ جاچ جاري

ملتان (مانيٽرنگ ڊيسڪ) ڪراچي کان پشاور ويندڙ رحمان بابا ايڪسپريس ملتان ۾ شير شاهه پل ويجهو هڪ خوفناڪ حادثي جو شڪار ٿي وئي پوري ٽرين پٽڙي تان لهي وئي ۽ ڪيترن ئي بوگيون اونڌيون ٿي پيون جنهن جي نتيجي ۾ هڪ ڏيڍ سالن جي ٻارڙي سميت ست ساڻهو فوت ٿي ويا، جڏهن ته زخمين جو انگ 50 کان وڌي ويو آهي فوتين جو انگ وڌڻ جو

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

ملتان: ڪراچي کان پشاور ويندڙ رحمان بابا ايڪسپريس جا ڏٻا پٽڙي تان لهڻ سبب هيٺ پيل آهن ٻئي طرف امدادي ڪارروايون ڪيون پيون وڃن جڏهن ته بچيل مسافر پنهنجو سامان ڪڍي وڃي رهيا آهن

صدر پاران ٽرين حادثي تي ڳڻتي، سبب ڄاڻڻ لاءِ شفاف جاچ جي هدايت

فوت ٿيل مسافرن جي خاندانن سان دلي تعزيت، زخمين کي طبي سهولتون ڏيڻ جو حڪم

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

رحمان بابا ايڪسپريس جي حادثي سبب ڪراچي کان راولپنڊي ويندڙ ٽرينن جو شيڊول متاثر

ملتان (هر د) رحمان بابا ايڪسپريس جي حادثي سبب ڪراچي کان راولپنڊي (پنڊي) ويندڙ ٽرينن جو شيڊول متاثر ٿيو آهي ۽ ٻين ٽرينن کي متبادل رستن ذريعي روانو

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم رحمان بابا ايڪسپريس حادثي جو نوٽيس ورتو، رپورٽ طلب

ريل جي حادثي ۾ قيمتي جانين جي نقصان تي متاثرن سان گهري ڏک جو اظهار

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

حادثي جي زخمين کي بهترين طبي سهولتون فراهم ڪيون وڃن: پيپلزپارٽي

اسلام آباد (اي پي پي)پاڪستان پيپلز پارٽي جي نائب صدر سينيٽر شيري رحمان ملتان ۾ رحمان بابا ايڪسپريس جي حادثي

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

سينيٽ چيئرمين پاران ٽرين حادثي تي ڏک جو اظهار

اسلام آباد (اي پي پي) سينيٽ چيئرمين سيد يوسف رضا گيلاني ملتان ۾ رحمان بابا ايڪسپريس جي حادثي ۾ قيمتي جاني

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

پاڪستان قدرتي آفتن جي خطرن ۽ نقصانن ۾ گهٽتائي لاءِ پختي عزم تي قائم آهي: نائب وزيراعظم

قدرتي آفتن جي خطرن ۾ گهٽتائي پائيدار ترقي جي 2030ع جي ايجنڊا تحت اڳڀرائي حاصل ڪرڻ ۽ ان کي برقرار رکڻ لاءِ لازمي آهي

گذريل ڪجهه سالن دوران پاڪستان کي موسمياتي تبديلين جي ڪري ايندڙ آفتن جي تباهي آڻيندڙ اثرن کي منهن ڏيڻو پيو آهي

پاڪستان وڌيڪ مضبوط ۽ پائيدار دنيا جي تعمير لاءِ پنهنجي گڏيل ذميواري جي ورجاءُ ۾ سمورن ملڪن سان يڪجهتي جو اظهار ڪري ٿو

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار قدرتي آفتن جي خطرن انهن جي ڪري

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

صدر آصف علي زرداري سان يورپي ڪمشنر ميگنس برونر جي ملاقات

يورپ ۾ پاڪستانين لاءِ قانوني موقعا فراهم ڪيا وڃن: صدر مملڪت

پاڪستان يورپي يونين سان وسيع البنياد تعاون کي تمام گهڻي اهميت ڏئي ٿو

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

سلمان شريف پاڪستان جي سفير جون ذميواريون سنڀالڻ لاءِ جرمني پهچي ويو

برلن (اي پي پي) سلمان شريف پاڪستان جي سفير جي حيثيت سان ذميواريون

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

چيني ڪمپنين کي سنڌ جي پاڻي وسيلن،زراعت ۽ بنيادي ڍانچي جي شعبن ۾ سيڙپڪاري جي دعوت

هانگزانگ ۾ قائم ايڇ بي ايس زيڊ ڪمپنيءَ جي دوري دوران وڏي وزير کي فور پائيپ لائين رٿا بابت خيالن جي ڏي وٺ ڪئي

ڪراچيءَ لاءِ 100 ڪلوميٽر ڊگهي کي فور پائيپ لائين جي تعمير ۽ سکر بئراج جي بحاليءَ لاءِ سهڪار جي خواهش ظاهر

ايڇ بي ايس زيڊ ڪمپنيءَ 100 ڪلوميٽر ڊگهي پائيپ لائين تعمير ڪرڻ لاءِ راضپو ظاهر ڪيو آهي،اختيارين

وڏي وزير کي سکر بئراج جي بهتريءَ واري رٿا تي ٿيل اڳڀرائيءَ بابت بريفنگ پڻ ڏني وئي، رٿا تي جلد کان جلد ڪم شروع ڪيو وڃي: مراد علي شاهه

افڙين نقصان جون جائزون تيار ڪرڻ لاءِ گڏجي ڪم ڪيو وڃي، جيڪي سنڌ کي درپيش چئلينجن ۽ بدلجندڙ حالتن کي منهن ڏئي سگهن

ڪراچي/ووهان چين (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه چيني ڪمپنين کي سنڌ جي پاڻي وسيلن زراعت ۽ بنيادي ڍانچي جي شعبن ۾ سيڙپڪاريءَ

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

بيجنگ: وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ۽ ڪابينا ميمبرن سينئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ ۽ جام خان شوري سان چيني ڪمپني جا عهديدار گڏجاڻي ڪري رهيا آهن

وزيراعظم سان يورپي يونين جي گهرو معاملن ۽ مائيگريشن بابت ڪمشنر جي ملاقات، پاڪستانين لاءِ قانوني رستا کوليا وڃن: شهباز شريف

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

خيبرپختونخوا ۾ ايمرجنسي لاڳو ٿيڻ کانپوءِ ڪو وڏو احتجاج ڏسڻ ۾ نه آيو: بئريسٽر دانيال چوڌري

اسلام آباد (اي پي پي) اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي پارلياماني سيڪريٽري

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

سربراهه راڄ تحريڪ ۽ صحافي اقرار الحسن چئن ڏينهن جي جسماني ريمانڊ تي اين سي سي آءِ اي حوالي

اين سي سي آءِ اي طرفان اقرارالحسن کي عدالت ۾ پيش ڪري جسماني ريمانڊ جي درخواست ڪئي

عدالت ريمانڊ جي درخواست منظور ڪندي اقرار الحسن جو چئن ڏينهن جو جسماني ريمانڊ منظور ڪيو

عدالتي ڪارروائي مڪمل ٿيڻ کانپوءِ اين سي سي آءِ اي جي ٽيم اقرار الحسن کي واپس سيل منتقل ڪري ڇڏيو

ڪراچي(بيورو رپورٽ)جوڊيشل مئجسٽريٽ اوڀر جي عدالت عوام راڄ تحريڪ جي

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: سنڌ سماءَ وارو وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ غربت کان خوشحالي تائين جي عنوان سان ورڪشاپ کي خطاب ڪري رهيو آهي

پاڪستان ريلويز جي وڏي اسٽيشنن تي 24 ڪلاڪ نعال هيلپ ڊيسڪ قائم، مسافرن لاءِ متبادل ٽرين ۽ بسون روانيون ڪيون ويون

لاهور/ ملتان (اي پي پي) پاڪستان ريلوي

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

افغانستان ۾ هڪ سال دوران قدرتي آفتن سبب 679 ڄڻا فوت، 1634 زخمي

ڪابل (اي پي پي) افغانستان ۾ هڪ سال

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

پي ايڇ ڊي لاءِ پرڏيهه ويل 3 ڊاڪٽر وطن واپس نه موٽيا، سرڪاري خرچ واپس ڪرائڻ جو حڪم

لاڙڪاڻي جي شهيد محترمه بينظير ڀٽو ميڊيڪل يونيورسٽي مان 2016ع ۾ اسڪالرشپ تي موڪليل 7 ڊاڪٽرن مان 3 اڃا واپس نه آيا

شاهه عالم سولنگي، ظفر علي ابڙو ۽ بينظير عباسي جي پي ايڇ ڊي تي چئن سالن دوران 1 لک 29 هزار 600 آمريڪي ڊالر خرچ ٿيڻ جو انڪشاف

پي اي سي پاران اميگريشن اختيارين ۽ لاڳاپيل سفارتخانن کي خط لکڻ ۽ خرچ ٿيل رقم واپس ڪرائڻ جون هدايتون

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) پبلڪ اڪائونٽس ڪميٽي (پي اي سي) جي اجلاس ۾ انڪشاف ٿيو آهي ته وفاقي هائير ايجوڪيشن ڪميشن (ايڇ اي سي) جي اسڪالرشپ منصوبي تحت شهيد محترمه

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

لاڙڪاڻي جي ميڊيڪل يونيورسٽي ۾ بي ايس نرسنگ ڊگري جعلي ثابت، 10 سالن جون پگهارون واپس ڪرائڻ جو حڪم

ڪراچي : شهيد محترمه بينظير ڀٽو

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

شهيد بينظير ڀٽو ميڊيڪل يونيورسٽي کي شاگردن جي فيسن مان هڪ ارب رپين جي آمدني

سنڌ حڪومت کان 3 ارب ۽ وفاقي ايڇ اي سي کان 15 ڪروڙ رپيا فنڊنگ ملي ٿي،پي اي سي جو اعتراف

يونيورسٽي ۾ 3 هزار انڊر گريجوئيٽ ۽ 800 پوسٽ گريجوئيٽ شاگرد تعليم حاصل ڪري رهيا آهن: نثار احمد کهڙو

ڪراچي : شهيد محترمه بينظير ڀٽو ميڊيڪل يونيورسٽي لاڙڪاڻو کي شاگردن جي فيسن مان هڪ ارب رپين جي آمدني

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

ملتان: ريلوي وارو وفاقي وزير حنيف عباسي حادثي ۾ زخمي مسافرن جي عيادت ڪندي

وزيراعظم سان متحده وفد جي ملاقات، ملڪ جي مجموعي ۽ سياسي صورتحال تي ڳالهيون

خيبرپختونخوا جي عوام جي بهترين مفاد ۾ مشڪل ترين فيصلو ڪرڻو پيو: شهباز شريف

ڊاڪٽر خالد مقبول صديقي جي قيادت هيٺ وفد ۾ مصطفيٰ ڪمال، عامر ولي، خالده اطيب، فاروق ستار، عبدالعليم خان ۽ ٻيا شامل

خيبرپختونخواهه ۾ وڌندڙ دهشتگرد حملن ۾ عام شهرين ۽ سيڪيورٽي فورسز کي نشانو بڻايو پئي ويو: وزيراعظم شهباز شريف

ايم ڪيو ايم جي وفد وزيراعظم کي خيبرپختونخوا صوبي جي حوالي سان حڪومتي فيصلن تي پنهنجي مڪمل حمايت جو يقين ڏياريو

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف لانگ مارچ کي ملڪ جي بهتر ٿيندڙ معيشت کي تباهه ڪرڻ جي سازش قرار ڏيندي چيو آهي ته خيبرپختونخواهه جي عوام جي بهترين مفاد ۾ مشڪل ترين فيصلو ڪرڻو پيو اسان کليل دل سان ڳالهيون ڪيون پر ٻئي طرف کان مثبت جواب نه مليو اڳاري ڏينهن وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب وزيراعظم محمد شهباز

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

فرانس ۾ آءِ سي آءِ ڊي جي 26هين عالمي ڪانگريس ۾ سيڪريٽري آبپاشي جي شرڪت

پاڻي جي بهتر انتظام، جديد آبپاشي ٽيڪنالاجي ۽ پائيدار زرعي ترقي بابت عالمي ماهرن سان خيالن جي ڏي وٺ

ڊجيٽل مانيٽرنگ ۽ سيٽلائيٽ ٽيڪنالاجي ذريعي پاڻي جو زيان گهٽائڻ ۽ آبپاشي نظام جي ڪارڪردگي وڌائڻ تي زور

سنڌ جي زرعي معيشت، غذائي تحفظ ۽ لکين هارين جي روزگار لاءِ آبي وسيلن جو تحفظ ۽ وقت سر پاڻي فراهمي اهم آهي: ظريف کيڙو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) فرانس جي شهرن مارسي ۽ ائڪس اين پرووينس ۾ عالمي بئنڪ گروپ (WBG) ۽ اي اي ٽي (Eau, Agriculture et Territoires) جي سهڪار سان آبپاشي ۽ نڪاسي جي بين الاقوامي ڪميشن (ICID) جي 26هين عالمي ڪانگريس جي موقعي تي مختلف علمي ۽ ٽيڪنيڪي سيشنز جو انعقاد ڪيو ويو جن ۾ پاڪستان جي صوبي سنڌ جي آبپاشي سيڪريٽري ظريف کيڙو شرڪت ڪئي

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سنڌ اسيمبلي جي پبلڪ اڪائونٽس ڪميٽي جو اجلاس نثار کهڙي جي صدارت ۾ ٿي رهيو آهي

غربت جو خاتمو انساني ترقي ۽ پائيدار معاشي خوشحالي لاءِ اهم آهي: احسن اقبال

پاڪستان کي پائيدار ۽ چٽاڀيٽي واري معيشت بڻائڻ لاءِ غربت جي خاتمي کي ترجيح ڏيڻي پوندي

ترقي جا ثمر ملڪ جي هر شهري ۽ هر علائقي تائين پهچائڻ جي منصفاڻي فراهمي يقيني بڻائڻ ضروري آهي

ان مقصد کي حاصل ڪرڻ لاءِ پنهنجون ڪوششون اڃا تيز بڻائڻ مان ڪلاڪلا سمورين لاڳاپيل ڌرين کي به متحرڪ ڪري رهيا آهيون

اسلام آباد (اي پي پي) رٿابندي، ترقي، خصوصي قدمن واري وفاقي وزير پروفيسر احسن اقبال چيو آهي ته پاڪستان کي

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

روانگي واپار عالمي سيڙپڪارن جي اعتماد ۾ بهتري جو ذريعو بڻجي سگهي ٿو: خرم شهزاد

پهرين ٽه ماهي (جولاءِ کان سيپٽمبر) ۾ پرڏيهه مان موڪليل ناڻي جو ڳاڻيٽو 10.9 ارب ڊالر تائين پهچي ويو

پائيدار معاشي ترقي لاءِ ضروري آهي ته پرڏيهي آمدني ۾ اضافي مان اهڙا قدم به جاري رکيا وڃن: ناڻي صلاحڪار

اسلام آباد (اي پي پي) ناڻي واري وفاقي وزير جي صلاحڪار خرم شهزاد چيو آهي ته روانگي واپار ۽ پرڏيهه مان موڪليل ناڻي ۾

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

پاڪ فوج پاران هائپر سونڪ بيلسٽڪ ميزائيل فتح-2 ايڪسٽينڊڊ رينج جو ڪامياب تجربو

جديد ويپن سسٽم جديد ترين نيويگيشن ۽ اسٽيٽ آف دي آرٽ ايويونڪس سان تيار ڪيو ويو

اهو ميزائيل دشمن جي ميزائيل ڊفينس سسٽم کي دوکو ڏيڻ ۽ هدف نشانو بڻائڻ جي ڀرپور صلاحيت رکي ٿو

راولپنڊي (اي پي پي) پاڪ فوج اڳاري تي هائپر سونڪ بيلسٽڪ ميزائيل فتح-2 ايڪسٽينڊڊ رينج (اي آر) جو ڪامياب

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

عدالت پاران انمول عرف پنڪي ۽ ٻين کي پيش نه ڪرڻ تي ڪاوڙ جو اظهار

ايندڙ ٻڌڻي تي انمول عرف پنڪي ۽ ٻين جوابدارن کي لازمي طور پيش ڪيو وڃي:عدالت

ڪراچي (بيورو رپورٽ)جوڊيشل مئجسٽريٽ ڏکڻ جي عدالت منشيات ڪيس ۾ انمول عرف پنڪي ۽ ٻين جوابدارن کي پيش نه

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف سان مختلف پارٽين جا اڳواڻ ملاقات ڪري رهيا آهن

ڪراچي ۾ سي ٽي ڊي جون ڪارروايون، پابندي مڙهيل تنظيمن سان لاڳاپيل 4 دهشتگرد گرفتار

سي ٽي ڊي، وفاقي ۽ سول حساس ادارن جي ڪارروائين دوران 4 دستي بم ۽ هڪ پستول هٿ

بي ايل اي سان لاڳاپيل 3 مبينا جوابدار ابوالحسن اصفهاني روڊ ۽ ايس آر اي سان لاڳاپيل هڪ جوابدار ڪورنگي مان گرفتار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سي ٽي ڊي ڪراچي ۽ وفاقي توڙي سول حساس ادارن جي گڏيل ڪارروائين دوران پابندي مڙهيل دهشتگرد

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

واپرائيندڙ بجلي چوري روڪين بل ادا ڪن ته 24 ڪلاڪ بجلي ملندي: حيسڪو چيف

اسان ان کان اڳ 77 فيڊرن کي زيرو لوڊشيڊنگ تي منتقل ڪري چڪا آهيون

ايندڙ 3 سالن ۾ 70 سيڪڙو 11kV فيڊر زيرو لوڊشيڊنگ ڪنداسين: فيض الله ڏاهري

حيدرآباد (پ ر)حيسڪو ترجمان موجب چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر فيض الله ڏاهريءَ خطاب ڪندي چيو ته اڄ آفندي ٽائون جي عوام لاءِ ۽ منهنجي لاءِ خوشيءَ جو ڏينهن آهي اسان ان کان اڳ 77 فيڊرن کي زيرو

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

بينڪاڪ: ناڻي وارو وزير محمد اورنگزيب سعودي عرب جي امدادي اداري جي سربراهه سان گڏجاڻي ڪري رهيو آهي

وڏي وزير سمارٽ گورننس، آرٽيفيشل انٽيليجنس ۽ دواسازي جي پيداوار ۾ چين کان سهڪار گهري ورتو

سنڌ عوامي خدمتن کي بهتر بڻائڻ لاءِ ڊيٽا،مصنوعي ذهانت ۽ ڊجيٽل پليٽ فارمن کي استعمال ڪرڻ جي چيني تجربي مان فائدو حاصل ڪرڻ چاهي ٿي:وڏو وزير

ٽيڪنالاجي حڪومتن کي ڪنهن به بحران جي پيدا ٿيڻ کان اڳ ئي مسئلن جي نشاندهي ڪرڻ ۽ ان جو حل فوري طور تي فراهم ڪرڻ ۾ مدد ڪري سگهي ٿي

سنڌ پنهنجي نوجوان آباديءَ،وڌندڙ ٽيڪنالاجي ماحول ۽ وڏن تعليمي ادارن جي ڪري،جلد ئي ڊجيٽل ڪاروبار ۽ علائقائي مرڪز بڻجڻ لاءِ مڪمل تيار آهي

ڌابيجي،بن قاسم ۽ خيرپور ۾ قائم اسپيشل اڪنامڪ زونز مالي مراعات فراهم ڪن ٿا، جن ۾ ٽيڪس جي ڇوٽ ۽ ڊيوٽي ۾ رعايتون شامل آهن

ڪراچي/ ووهان چين (بيورو رپورٽ)سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه سمارٽ گورننس، آرٽيفيشل انٽيليجنس ۽ دواسازي جي پيداوار ۾ چين کان سهڪار گهري ورتو آهي هن صوبي ۾ شهري انتظاميا، صحت جي شعبي ۾ پيداوار ۽ ٽيڪنيڪي ترقي کي مضبوط ڪرڻ لاءِ هئاوي ۽ هيومن ويل هيلٿ ڪيئر گروپ

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

جام اڪرام الله ڌاريجو سان مختلف وفدن جون ملاقاتون

وفدن صوبائي وزير کي پنهنجن مسئلن ۽ درپيش مشڪلاتن کان آگاهه ڪيو

عوامي ڀلائي، روزگار موقعن ۾ واڌ سنڌ حڪومت جي ترجيحن ۾ شامل آهي: جام اڪرام الله

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صنعت ۽ واپار واري صوبائي وزير جام اڪرام الله ڌاريجو سان سنڌ سيڪريٽريٽ ۾ مختلف وفدن

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

ٽنڊوڄام: ازبڪستان ۾ پروفيسر اسماعيل ڪنير کي پروفيسر جو خطاب ڏنو پيو وڃي

پروفيسر اسماعيل ڪنير کي ازبڪستان ۾ اعزازي پروفيسر جو خطاب ڏنو ويو

سنڌ زرعي يونيورسٽي جي پروفيسر محمد اسماعيل ڪنڀر جي خدمتن جي مڃتا

يونيورسٽي آف اڪنامڪس اينڊ پيڊاگوجي،ڪارشي پاران اعزازي پروفيسر خطاب ڏنو ويو

ٽنڊوڄام(پريس رليز)سنڌ زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام جي پروفيسر ڊاڪٽر محمد اسماعيل ڪنير کي زرعي تدريس

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

ڪراچي:گلشن فلڪ ناز ۾ هڪ ئي گهر مان 5 ڀاتين جا لاش هٿ

فوتين ۾ زال، مڙس، سندن ٻه ننڍيون ڌيئرون ۽ هڪ نوجوان ناري شامل، لاش پوسٽ مارٽم لاءِ جناح اسپتال منتقل

فوتين ۾ شاهزيب ولد نوازش علي، صبا زال شاهزيب، شمائلا اينل ڌيءُ شاهزيب ۽ 4 ورهين جي اريه ڌيءُ شاهزيب شامل

شروعاتي طور تي شڪ آهي ته ٻارن کي زهر ڏنو ويو، واقعي جي هين پاسن کان به جاچ ڪئي پئي وڃي: ايس ايس پي ملير

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) ڪراچي ۾ گلشن فلڪ ناز گهر مان پنج لاش هٿ، واقعي جو گهرو وزير ۽ آءِ جي سنڌ پاران نوٽيس، پوليس پاران جاچ شروع، ايس ايس پي ملير پاران واقعي واري هنڌ جو دورو

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: هڪ ئي خاندان جي ٽن ٻارن ۽ ماءُ پيءُ جا لاش جن غربت سبب زندگي ختم ڪئي

گلشن حديد ۾ پنجن ڄڻن جي موت وارو واقعو، پوليس کي مبينا خط هٿ

خط ۾ مالي تنگي، مائٽن جي مبينا بي رخي ۽ ذهني اذيتن جو ذڪر

خاندان کي مدد نه ملڻ ۽ ذليل ڪرڻ جا الزام، خط تي رت جا نشان پڻ لڳل

ڪراچي : گلشن حديد ۾ هڪ ئي گهر مان پنجن ڄڻن جا لاش هٿ اچڻ وارو واقعو مبينا طور خودڪشي کان اڳ لکيل خط

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

واقعي جو گهرو وزير سنڌ ۽ آءِ جي سنڌ ايس ايس پي ملير کان رپورٽ طلب ڪري ورتي

ڪراچي: واقعي جو سنڌ جي گهرو وزير

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

سنڌ هاءِ ڪورٽ پاران عامر قتل ڪيس ۾ جوابدار طرفان عدالتي نوٽيس وصول نه ڪرڻ تي ڪاوڙ ظاهر

جوابدار پيو پيرو به عدالتي نوٽيس وصول ڪرڻ کان انڪار ڪيو آهي:درخواستگذار جي وڪيل افتخار شاهه

جوابدار نوٽيس به وصول نٿا ڪن،ٽرائل ڪورٽ ۾ جج مقرر نه هجڻ سبب عدالت پڻ خالي پيل آهي:جسٽس اقبال ڪلهوڙو

دهشتگردي جي انٽ واري عدالت پنهنجي رپورٽ ۾ ڪيس جي ٻڌڻي ۾ دير جو ذميوار جوابدار ارمغان ۽ سندس وڪيل کي قرار ڏنو هو

ڪراچي (بيورو رپورٽ)سنڌ هاءِ ڪورٽ جسٽس محمد اقبال ڪلهوڙو جي سربراهي ۾ ڊويزن بئنچ مصطفيٰ عامر قتل ڪيس جي جوابدار ارمغان طرفان عدالتي نوٽيس وصول نه ڪرڻ تي ڪاوڙ جو اظهار ڪندي

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

بقايا 1 روزاني عبرت

خدشو ظاهر ڪيو ويو آهي ته هي حادثو ملتان ويجهو پيش آيو جنهن سبب ٽرين جون ڪيترين ئي بوگيون پٽڙي تان لهي ويون. واقعي ڪانپوءِ امدادي رضاڪار ۽ پاڪستان فوج جون امدادي ٽيمون بچاءَ واري ڪارروائي لاءِ واقعي واري هنڌ پهچي ويون. بچاءَ واري عملي موجب، ان حادثي ۾ فوت ٿيلن جو انگ سٺن تائين پهچي ويو آهي، جن ۾ عورتون، مرد ۽ ڏيڍ سالن جي هڪ ٻارڙي شامل آهن. جڏهن ته 50 کان وڌيڪ زخمي ماڻهن کي طبي امداد لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو جن مان ڪجهه جي حالت گنڀيرءَ جوڳي ٻڌائي وئي. نشتر اسپتال جي ترجمان موجب، زخمين مان هڪ جي حالت گنڀيرءَ جوڳي آهي جڏهن ته 21 مريضن جو علاج هلي رهيو آهي. زخمين کي بهترين طبي سهولتون فراهم ڪيون پيون وڃن ۽ اضافي عملو گهرايو ويو آهي. اختيارين موجب، هي حادثو صبح جو تقريباً 5:15 وڳي پيش آيو جنهن کانپوءِ امدادي ادارن فوري طور تي پنهنجا آپريشن شروع ڪري ڏنا. بچاءَ واري عملي ٻڌايو ته زخمين کي ملتان جي نشتر اسپتال منتقل ڪيو ويو، جتي انهن جو طبي علاج جاري آهي. حادثي کان پوءِ مسافرن کي پنهنجي سامان سميت ريلوي پٽڙي جي ڀرسان ويٺل ڏٺو ويو. ڪجهه ذريعن دعويٰ ڪئي آهي ته واقعي وقت ٽرين تيز رفتار سان هلي رهي هئي، جڏهن ته ان جو اصل سبب اڃا تائين معلوم نه ٿي سگهيو آهي ۽ ريلوي وزير معاملي جي جاچ لاءِ هڪ ڪميٽي قائم ڪئي آهي. هڪ مسافر جي مطابق، روهڙي ويجهو رحمان بابا ايڪسپريس جي ڪوچ نمبر 9 جا نٽ ۽ بولٽ مرمت ڪيا ويا هئا، جڏهن ته هن دعويٰ جي آزادانه تصديق نه ٿي سگهي ۽ اها ڳالهه اڃا واضح ناهي ته ڇا ان جو حادثي سان ڪو تعلق آهي. حادثي جي فوري بعد، پاڪستان فوج جو امدادي دستو بچاءَ واري ڪارروائي ۾ حصو وٺڻ لاءِ واقعي واري هنڌ پهچي ويو. متاثر ٿيل ريلوي ٽريڪ تي فوجي دستي پاران امدادي ڪم تيزيءَ سان جاري آهن. ريل حادثي جو نوٽيس وٺندي، وفاقي وزير ريلوي محمد حنيف عباسي پنهنجي جان وڃائيندڙ مسافرن جي خاندانن سان تعزيت ۽ همدردي جو اظهار ڪيو. هن هدايت ڪئي ته زخمي مسافرن کي طبي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ بهترين انتظام ڪيا وڃن. محمد حنيف عباسي چيو ته فوت ٿيل ۽ زخمي مسافرن کي ريلوي انشورنس پاليسيءَ مطابق معاوضو ادا ڪيو ويندو. ٽرين حادثي جو نوٽيس وٺندي، وزيراعظم شهباز شريف قيمتي جانين جي زيان تي افسوس جو اظهار ڪيو ۽ زخمين جي جلد صحتيابي لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪيو. هن لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته امدادي ڪارروائين کي تيز ڪيو وڃي ۽ زخمين کي هر ممڪن طبي امداد فراهم ڪئي وڃي. حادثي ڪانپوءِ امدادي سرگرميون جاري رهيون. جڏهن ته ٽرين جي پٽڙي تان لهڻ جي سببن جو تعين ڪرڻ لاءِ جاچ پڻ جاري آهي.

بقايا 2 روزاني عبرت

شهباز شريف ملتان ۾ رحمان بابا ايڪسپريس ريل جي حادثي ۾ قيمتي جانين جي نقصان تي گهري ڏک جو اظهار ڪيو آهي. وزيراعظم حادثي ۾ فوت ٿيندڙن جي پوئين سان دلي افسوس جو اظهار ۽ زخمين جي جلد صحتيابي لاءِ دعا ڪئي آهي. آڱاري ڏينهن وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري ڪيل بيان موجب وزيراعظم رحمان بابا ايڪسپريس ريل جون بوگيون پٽڙي تان لهڻ جي واقعي جو نوٽيس وٺندي زخمين کي فوري ۽ بهترين طبي سهولتون فراهم ڪرڻ جي هدايت ڪئي. وزيراعظم لاڳاپيل عملدارن کي هدايت ڪئي ته امدادي ڪارروايون تيز ڪيون وڃن ۽ زخمين کي هر ممڪن طبي امداد فراهم ڪئي وڃي.

بقايا 3 روزاني عبرت

نقصان تي گهري ڏک ۽ افسوس جو اظهار ڪيو آهي سينيٽ سيڪريٽريٽ طرفان جاري بيان ۾ سينيٽ چيئرمين حادثي ۾ فوت ٿيلن تي افسوس جو اظهار ڪيو ۽ فوتين جي مغفرت لاءِ دعا ڪئي. سينيٽ چيئرمين لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته حادثي ۾ زخمين کي بهترين طبي سهولتون فراهم ڪيون وڃن ۽ سندن علاج ۾ ڪا به ڪوتاهي هرگز برداشت نه ڪئي ويندي.

بقايا 4 روزاني عبرت

ڪيو ويو ريلوي اختيارين جو چوڻ آهي ته امدادي ڪارروائين جي مڪمل ٿيڻ ۽ ٽريڪ کي صاف ڪرڻ ۾ اڃا ڪجهه ڪلاڪ لڳي سگهن ٿا.

بقايا 5 روزاني عبرت

زرداري ملتان ويجهو رحمان بابا ايڪسپريس جي پٽڙي تان لهڻ واري واقعي تي ڳڻتي جو اظهار ڪندي حادثي ۾ فوت ٿيل مسافرن جي خاندانن سان دلي تعزيت ۽ همدردي جو اظهار ۽ زخمي مسافرن جي جلد صحتيابي لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪيو آهي. آڱاري ڏينهن ايوان صدر جي پريس ونگ پاران جاري ڪيل هڪ بيان موجب، صدر لاڳاپيل اختيارين کي متاثر مسافرن کي مدد ۽ هر ممڪن سهولتن جي فراهمي کي يقيني بڻائڻ جي هدايت ڪئي ۽ چيو ته حادثي جي سببن جو پتو لڳائڻ لاءِ شفاف جاچ ڪرائي وڃي.

بقايا 6 روزاني عبرت

۾ قيمتي حياتين جي نقصان تي گهري ڏک ۽ افسوس جو اظهار ڪيو آهي آڱاري ڏينهن جاري ڪيل بيان ۾ هن حادثي ۾ ٿيل فوتگين تي افسوس جو اظهار ڪيو ۽ فوتين جي مغفرت لاءِ دعا ڪئي شيري رحمان چيو ته ڏک جي هن گهڙي ۾ فوتين جي وارثن سان گڏ آهيون لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته حادثي جي زخمين کي بهترين طبي سهولتون فراهم ڪيون وڃن ۽ سندن علاج ۾ ڪا به ڪوتاهي هرگز برداشت نه ڪئي ويندي شيري رحمان فوتين جي مغفرت ۽ وارثن جي صبر لاءِ دعا پڻ گهري.

بقايا 7 روزاني عبرت

شريف سان متحده قومي موومينٽ جي ڪنوينر تعليم واري وفاقي وزير ڊاڪٽر خالد مقبول صديقي جي قيادت هيٺ متحده قومي موومينٽ جي وفد ملاقات ڪئي وفد ۾ قومي صحت وارو وفاقي وزير سيد مصطفيٰ ڪمال سينيٽر عامر ولي الدين چشتي، سينيٽر خالده اٽيب، قومي اسيمبلي ميمبرن ڊاڪٽر محمد فاروق ستار، عبدالعليم خان سيد وسيم حسين، آسيه اسحاق صديقي، محمد جاويد حنيف خان، محمد معين عامر پيرزادو، محمد اقبال خان، حسان صابر صادق افتخان ارشد عبدالله وهرا، سيد حفيظ الدين، سيد امين الحق، خواجه اظهارالحسن، احمد سليم صديقي، فرحان چشتي، نگهت شڪيل خان، سبهين غوري، راڻا انصر صوفيه سعيد شاهه ۽ سنجي ڀارواڻي شامل هئا. ملاقات دوران ملڪ جي مجموعي ۽ سياسي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. وزيراعظم وفد کي خيبرپختونخواهه صوبي جي صورتحال تي اعتماد ۾ ورتو. وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو ته خيبرپختونخواهه جي عوام جي بهترين مفاد ۾ اهو مشڪل ترين فيصلو ڪرڻو پيو. اسان ڀرپور ڪوشش ڪئي ته ڪنهن طرح اسان کي اهو انتهائي قدم نه کڻڻو پوي، اسان کليل دل سان ڳالهه ٻولهه ڪئي پر ٻئي طرف کان مثبت جواب نه مليو. هن چيو ته خيبرپختونخواهه ۾ وڌندڙ دهشتگرد حملن ۾ عام شهرين ۽ سيڪيورٽي فورسز کي نشانو بڻايو پئي ويو. جڏهن ته صوبائي حڪومت دهشتگرد گروهن جي خلاف کلي ڪري آواز اٿارڻ ۾ ناڪام رهي. لانگ مارچ ملڪ جي بهتر ٿيندڙ معيشت کي تباهه ڪرڻ جي سازش هئي. وفد وزيراعظم کي خيبرپختونخواهه صوبي جي حوالي سان حڪومتي فيصلن تي پنهنجي مڪمل حمايت جو يقين ڏياريو. ملاقات ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار، دفاع وارو وفاقي وزير خواجه محمد آصف، قانون ۽ انصاف وارو وفاقي وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ، پارلياماني معاملن وارو وفاقي وزير ڊاڪٽر طارق فضل چوڌري ۽ وزيراعظم جو سياسي معاملن ۽ بين الصوبائي رابطن بابت صلاحڪار راڻا ثناءُ الله پڻ موجود هئا.

بقايا 8 روزاني عبرت

سان شراڪتداري جون تجويزون پيش ڪيون آهن. وڏي وزيراعلي تجويزون ووهان ۾ هٿاري جي گلوبل ماڊل سائيٽ فار ڊجيٽل ڊريون اربن گورننس، ووهان آرٽيفيشل انٽيليجنس ڪمپيوٽنگ سينٽر ۽ هيومن ويل هيلٿ ڪيئر گروپ جي مرڪزي آفيس جي دوري دوران ڏنيون. چين جي پنهنجي سرڪاري دوري دوران هڪ اعليٰ اختياريءَ واري وفد جي اڳواڻي ڪندي، سيد مراد علي شاهه چيو ته سنڌ عوامي خدمتن کي بهتر بڻائڻ، وڌندڙ شهرن کي سنڀالڻ ۽ صنعتي صلاحيت کي وڌائڻ لاءِ ڊيٽا، مصنوعي ذهانت ۽ ڊجيٽل پليٽ فارمن کي استعمال ڪرڻ جي چيني تجربي مان فائدو حاصل ڪرڻ چاهي ٿي. هٿاري جي سهڪار سان جوڙيل ووهان سٽي آپريشن سينٽر ۾ وڏي وزير کي هڪ اهڙي ڳنڍيل انتظامي نظام بابت بريفنگ ڏني وئي جيڪو ٽرئفڪ جي انتظام، هنگامي حالتن کي منهن ڏيڻ، عوامي خدمتن ۽ شهري رٿابندي لاءِ حقيقي وقت جي ڊيٽا جي تجزيي، مصنوعي ذهانت ۽ سمارٽ نگراني جي اوزارن کي استعمال ڪندو آهي. ووهان کي ڊيٽا تي ٻڌل گورننس لاءِ هڪ عالمي نمونو قرار ڏيندي، سيد مراد علي شاهه چيو ته ٽيڪنالاجي حڪومتن کي ڪنهن به بحران جي پيدا ٿيڻ کان اڳ ئي مسئلن جي نشاندهي ڪرڻ ۽ ان جو حل فوري طور تي فراهم ڪرڻ ۾ مدد ڪري سگهي ٿي. هن چيو ته ڪراچي جنهن جي آبادي 2 ڪروڙ کان وڌيڪ آهي، ٽرئفڪ جي هجوم، پاڻي جي انتظام، سالڊ ويسٽ جي نيڪال ۽ شهري ٻوڏ جهڙن مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ اهڙن نظامن مان فائدو کڻي سگهي ٿو. وڏي وزير ڪراچي ۾ ٻوڏ جي اڳواٽ اطلاع ۽ سٽي آپريشنز مينيجمينٽ تي ٻڌل هڪ پائلٽ پروجيڪٽ جي تجويز ڏني، جيڪو شروعاتي طور تي ميٽروپوليٽن جي هڪ ضلعي تي ٻڌل هوندو ۽ بعد ۾ ان کي شهر جي ٻين حصن تائين وڌايو ويندو. هن چيو ته اسان ڪراچي لاءِ سمارٽ سٽي آپريشنز پليٽ فارم تيار ڪرڻ خاص طور تي ٻوڏ جي اڳڪٿي، هنگامي امداد ۽ شهري انتظام کي مضبوط ڪرڻ لاءِ هٿاري سان گڏ هڪ عملي شراڪتداري جا موقعا ڳولڻ چاهيون ٿا. مراد علي شاهه ان ڳالهه تي زور ڏنو ته سنڌ روايتي ٽيڪنالاجي خريداري واري معاهدي بدران ڊگهي مدت جي شراڪتداري ۾ دلچسپي رکي ٿي، جنهن ۾ مقامي ادارن ۽ ماهرن جي صلاحيتن کي وڌائڻ لاءِ ڊيٽا سينٽرز جي قيام، علم جي منتقلي، تربيتي پروگرامن ۽ پائيدار عملدرآمد جي ماڊل ۾ سهڪار جي تجويز ڏني. هن سنڌ حڪومت جي آفيسرن لاءِ ووهان سٽي آپريشن سينٽر جي اسٽڊي ٽورز ۽ هٿاري، يونيورسٽين ۽ سنڌ جي فني ادارن جي وچ ۾ وڌيڪ سهڪار جي پڻ تجويز ڏني. ووهان آرٽيفيشل انٽيليجنس ڪمپيوٽنگ سينٽر ۾ وفد کي سينٽر جي ڪم ڪار، تحقيقي سهڪار ۽ صنعت، اڪيڊميا ۽ حڪومت جي مدد ۾ ان جي ڪردار بابت بريفنگ ڏني وئي. آفيسرن ٻڌايو ته 2021 ۾ شروع ٿيندڙ هن سينٽر پنهنجي ڪمپيوٽنگ جي صلاحيت کي 400 پيٽافلاپس تائين وڌايو آهي. جنهن سان يونيورسٽين، تحقيقي ادارن ۽ ٽيڪنالاجي ڪمپنين کي تحقيق ۽ تجارتي استعمال لاءِ جديد ڪمپيوٽنگ وسيلن تائين رسائي ملي ٿي. وڏي وزير سينٽر جي ڳنڍيل انفراسٽرڪچر ماڊل جي تعريف ڪندي چيو ته هي يونيورسٽين، محققن ۽ اسٽارٽ اپس کي وڏي سيڙپڪاري ڪرڻ کان سواءِ جديد ڪمپيوٽنگ سهولتن تائين رسائي جي اجازت ڏئي ٿو. مراد علي شاهه چيو ته سنڌ، پنهنجي نوجوان آبادي، وڌندڙ ٽيڪنالاجي ماحول ۽ وڌندڙ تعليمي ادارن جي ڪري، جدت ۽ ڊجيٽل ڪاروبار لاءِ هڪ علائقائي مرڪز بڻجڻ لاءِ مڪمل طور تي تيار آهي. وڏي وزير صوبائي حڪومت جي ڪراچي ايجوڪيشن سٽي کي اعليٰ تعليم، تحقيق، جدت ۽ جديد ٽيڪنالاجيز جو مرڪز بڻائڻ واري منصوبن کي پڻ نمايان ڪيو. هن سنڌ جي يونيورسٽين ۽ محققن کي آرٽيفيشل انٽيليجنس (AI) جي تربيت ۽ ڪمپيوٽنگ وسيلن تائين رسائي فراهم ڪرڻ، AI انفراسٽرڪچر تيار ڪرڻ لاءِ فني مدد، ۽ انجنيئرن، محققن ۽ سرڪاري آفيسرن لاءِ صلاحيتون وڌائڻ وارن پروگرامن ۾ سهڪار جي تجويز ڏني. هن چيو ته آرٽيفيشل انٽيليجنس معيشتن ۽ سماجن جي مستقبل کي شڪل ڏيندو، سنڌ ان تبديليءَ ۾ هڪ سرگرم حصو وٺندڙ بڻجڻ چاهي ٿي.

بقايا 9 روزاني عبرت

گڏجاڻيون ڪيون ۽ ڪين پنهنجن مسئلن ۽ درپيش مشڪلاتن کان آگاهه ڪيو صوبائي وزير وفدن جي مسئلن جي حل لاءِ هر ممڪن قدمن جو يقين ڏياريندي لاڳاپيل اختيارين کي ضروري هدايتون جاري ڪيون. ان موقعي تي چام اڪرام الله ڌاريجو چيو ته سنڌ حڪومت عوام جي ڀلائي، معاشي ترقي ۽ ڪاروباري سرگرمين جي واڌ لاءِ قدم کڻي رهي آهي. عوامي مسئلن جو حل، روزگار جي موقعن ۾ واڌ ۽ صوبي ۾ ترقي جي عمل کي اڳتي وڌائڻ حڪومت جي ترجيحن ۾ شامل آهي. هن چيو ته عوام ۽ ڪاروباري برادري کي درپيش مشڪلاتن جي خاتمي لاءِ لاڳاپيل ادارا مؤثر ڪردار ادا ڪري رهيا آهن ته جيئن عوام کي رليف فراهم ڪرڻ سان گڏ سنڌ جي معاشي ۽ سماجي ترقي جا هدف پڻ حاصل ڪري سگهجن.

بقايا 10 روزاني عبرت

تحقيق،پائيدار سماجي ترقي ۽ موسمياتي تبديلين سان نهڪندڙ زراعت جي واڌاري لاءِ سندس خدمتن جي مڃتا طور اُزبڪستان جي يونيورسٽي آف اڪنامڪس اينڊ پيڊاگوجي،ڪارشي پاران اعزازي پروفيسر جو خطاب ڏنو ويو آهي.هو اعزاز اُزبڪستان جي شهر ڪارشي ۾ منعقد ٿيل هڪ عالمي سائنسي ۽ علمي ڪانفرنس دوران ڏنو ويو.جنهن کي سنڌ زرعي يونيورسٽي سنڌ ۽ پاڪستان لاءِ هڪ اهم عالمي ڪاميابي قرار ڏنو پيو وڃي.ان موقعي تي ڊاڪٽر اسماعيل ڪنڀر کي اعزازي پروفيسر جو سرٽيفڪيٽ، علمي اعزازي گائون ۽ يادگاري نشان پڻ پيش ڪيا ويا. ڊاڪٽر اسماعيل، يونيورسٽي آف اڪنامڪس اينڊ پيڊاگوجي، ڪارشي ۾ منعقد ٿيل عالمي ڪانفرنس "سائنس ۽ ٽيڪنالاجي جا موجوده مسئلا" ۾ شرڪت ڪئي، جنهن ۾ مختلف ملڪن جي تعليمي ماهرن، محققن ۽ عالمي وفدن شرڪت ڪئي. سنڌ زرعي يونيورسٽيءَ جي وائيس چانسلر انجنيئر پروفيسر ڊاڪٽر الطاف علي سيال ڊاڪٽر اسماعيل کي عالمي اعزاز ملڻ تي مبارڪباد ڏيندي ان کي سنڌ سميت سڄي پاڪستان ۽ خاص طور سنڌ زرعي يونيورسٽيءَ لاءِ فخر جوڳو اعزاز قرار ڏنو. هن چيو ته سنڌ زرعي يونيورسٽي ملڪ جو اهم قومي زرعي تدريسي ادارو آهي ۽ جنهن جي استادن ۽ شاگردن جون عالمي سطح تي ڪاميابيون پاڪستان جي تعليمي ۽ تحقيقي ساک کي وڌيڪ مضبوط ڪن ٿيون. پروفيسر ڊاڪٽر اسماعيل ڪنڀر کيس مليل اعزاز تي يونيورسٽي آف اڪنامڪس اينڊ پيڊاگوجيءَ جي قيادت ۽ تعليمي برادريءَ جا ٿورا مڃيندي چيو ته هي اعزاز رڳو سندس ذاتي ڪاميابي نه پر پاڪستان، سنڌ ۽ سنڌ زرعي يونيورسٽي لاءِ پڻ فخر جو باعث آهي. هن پاڪستان اُزبڪستان ۽ بين ملڪن جي يونيورسٽين وچ ۾ علمي ۽ تحقيقي سهڪار وڌائڻ جي ضرورت تي زور ڏنو. هن اميد ظاهر ڪئي ته هن اعزاز سان سنڌ زرعي يونيورسٽي ۽ اُزبڪستان جي تعليمي ۽ تحقيقي ادارن وچ ۾ سهڪار جا نوان موقعا پيدا ٿيندا، جن سان گڏيل تحقيقي منصوبن، استادن ۽ شاگردن جي مٽاسٽا، عالمي ڪانفرنسن ۽ زرعي ٽوڙي ڀهراڙيءَ جي مسئلن جي حل لاءِ گڏيل ڪوشش کي هٿي ملندي. واضح رهي ته پروفيسر ڊاڪٽر محمد اسماعيل ڪنڀر جو تعلق ضلعي بدين جي علائقي ٽنگريو سان آهي. هن پنهنجي علمي زندگي زرعي تعليم، زرعي توسيعي خدمتن ڀهراڙيءَ جي آبادگارن ۽ برادرين جي ترقيءَ ۽ پائيدار ترقيءَ لاءِ وقف ڪري ڇڏي آهي. ڀهراڙيءَ جي هڪ علائقي سان تعلق رکندڙ هن استاد جي عالمي سطح تي مڃتا، خاص طور زرعي ۽ ڀهراڙيءَ جي پسمنظر رکندڙ شاگردن ۽ نوجوان محققن لاءِ اتساهه جو سبب آهي.

بقايا 11 روزاني عبرت

لاش اسپتال منتقل، واقعي جي هر رخ کان جاچ ڪري رهيا آهيون. ابتدائي جاچ مان واقعو خودڪشي لڳي رهيو آهي، واقعي واري هنڌ تان هڪ خط پڻ مليو آهي ايس ايس پي مليرڪ خبر موجب بن قاسم ٿاڻي جي حد گلشن فلڪ ناز ۾ هڪ گهر مان پنج ڄڻن جا لاش هٿ اچڻ واري افسوسناڪ واقعي شهر ۾ ڏک ۽ ڳڻتي جي لهر ڪيڙي ڇڏي آهي واقعي ۾ ڏاڏ مڙس، سندن ٻه ٻار ۽ هڪ نوجوان ناري جا لاش مليا. اطلاع ملڻ تي بن قاسم پوليس واقعي واري هنڌ پهچي هٿ آيل لاشن کي پوسٽ مارٽم لاءِ جناح اسپتال منتقل ڪيو. پوليس موجب فلڪ ناز سوسائٽي پلاٽ نمبر پنج ايس 3 ويجهو گهر جي گرائونڊ فلور مان هٿ آيل پنجن لاشن جي سڃاڻپ 45 ورهين جو شاهزيب ولد نوازش علي، 45 ورهين جي صبا زال شاهزيب، 18 ورهين جي شمائلا ڌيءُ نوازش شاهزيب جي ڀيڻ 5 ورهين جي ايزل ڌيءُ شاهزيب ۽ 4 ورهين جي اريب ڌيءُ شاهزيب شامل آهن واقعي جي اطلاع تي ايس ايس پي ملير ڊاڪٽر عبدالخالق پيرزادو واقعي واري هنڌ جو دورو ڪري صورتحال جو جائزو ورتو ان موقعي تي ايس ايس پي ملير ڊاڪٽر عبدالخالق پيرزادو ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته گهر جي مالڪ جو شروعاتي بيان پڻ رڪارڊ ڪيو ويو آهي جڏهن ته پوليس واقعي واري هنڌ تان ضروري شاهديون گڏ ڪري ورتيون آهن. پوليس کي گهر مان هڪ پستول پڻ مليو آهي جڏهن ته فوت ٿيل شاهزيب جي کيسي مان هڪ خط هٿ آيو آهي ايس ايس پي ملير موجب شروعاتي طور تي شڪ ظاهر ڪيو پيو وڃي ته ٻارن کي زهر ڏنو ويو جڏهن ته واقعي جي ٻين پاسن کان به جاچ ڪئي پئي وڃي هن چيو ته مالي حالتن کان تنگ اچي خودڪشي ڪرڻ جو شڪ آهي پر موت جو اصل سببن جي تصديق پوسٽ مارٽم ۽ جاچ مڪمل ٿيڻ ڪانپوءِ ٿي سگهندي. ملندڙ خط ۾ مالي تنگي ۽ ماڻهن جي بي رخي جو ذڪر آهي. واقعي ڪانپوءِ سامهون آيل مبينا آخري خط ۾ مالي پريشانين بيروزگاري ۽ ماڻهن کان مدد نه ملڻ جو ذڪر ڪيو ويو آهي خط جي متن موجب لکڻ وارن جو چوڻ هو ته وٽن روزگار نه هو ۽ گهر جو خرچ هلائڻ ٽوڙي ٻارن جون بنيادي ضرورتون پوريون ڪرڻ ڏکيو ٿي ويو هو مبينا خط ۾ لکيو ويو آهي ته گذريل ڇهن مهينن کان ماڻهن کان ڪڏهن راشن ڪڏهن ٻارن جي کير ڪڏهن گئس جو سلينڊر ڀرائڻ لاءِ مالي مدد گهري پئي وئي پر مدد ڪرڻ بدران کين مبيناً طور ذهني اذيت برداشت ڪرڻي پئي خط ۾ ماڻهن پاران رابطا ختم ڪرڻ ۽ مدد کان انڪار ڪرڻ جو به ذڪر آهي خط ۾ سماجي روين ۽ قانوني نظام بابت مايوسي جو اظهار ڪندي چيو ويو آهي ته ماڻهو ڏک ۽ فوتگي جي موقعي تي ته گڏ ٿين ٿا پر ڪنهن ضرورتمند جي حياتي بچائڻ يا ڏکي وقت ۾ سندس سهارو بڻجڻ لاءِ گهٽ ماڻهو اڳتي اچن ٿا. واقعي جو سنڌ جي گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار ۽ آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو نوٽيس وٺندي لاڳاپيل پوليس اختيارين کان تفصيلي رپورٽون طلب ڪري ورتيون آهن سنڌ جي گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار ملير جي بن قاسم واري علائقي ۾ پنجن ڄڻن جا لاش هٿ اچڻ واري واقعي جو نوٽيس وٺندي ايس ايس پي ملير کان واقعي جا مڪمل تفصيل طلب ڪيا آهن. هن لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته واقعي جي محرڪن ۽ حقيقتن کي سامهون آڻڻ لاءِ هر ممڪن قدم کنيا وڃن. گهرو وزير چيو ته واقعي جي سمورن پهلوئن کان جاچ ڪئي وڃي ۽ جيڪڏهن ڪنهن عنصر جي ملوث هجڻ جا ثبوت سامهون اچن ته قانون موجب ڪارروائي يقيني بڻائي وڃي. هن پوليس کي جاچ ۾ موجود سمورا وسيلا استعمال ڪرڻ ۽ تحقيقاتي اڳڀرائي بابت آگاهه رکڻ جي پڻ هدايت ڪئي. آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو پڻ واقعي جو نوٽيس وٺندي ڊي آءِ جي ايسٽ کان تفصيلي رپورٽ طلب ڪري ورتي آهي. آءِ جي سنڌ لاڳاپيل پوليس آفيسرن کي هدايت ڪئي ته واقعي جي شفاف ۽ غيرجانبدارانه جاچ ڪئي وڃي ۽ پنجن ڄڻن جي فوت ٿيڻ جا اصل سبب معلوم ڪيا وڃن. هن چيو ته واقعي واري هنڌ تان سمورا ضروري ثبوت گڏ ڪيا وڃن، فرانزڪ جاچ سميت قانوني گهرجون پوريون ڪيون وڃن ۽ ڪنهن به ممڪن ڏوهاري پهلو کي نظرانداز نه ڪيو وڃي. آءِ جي سنڌ وڌيڪ هدايت ڪئي ته جاچ ۾ ٿيندڙ اڳڀرائي بابت لاڳاپيل اختيارين کي مسلسل آگاهه رکيو وڃي ۽ سمورين حقيقتن سامهون آنديون وڃن.

بقايا 12 روزاني عبرت

ضياءُ الحسن لنجار ۽ آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو نوٽيس وٺندي لاڳاپيل پوليس اختيارين کان تفصيلي رپورٽون طلب ڪري ورتيون آهن سنڌ جي گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار ملير جي بن قاسم واري علائقي ۾ پنجن ڄڻن جا لاش هٿ اچڻ واري واقعي جو نوٽيس وٺندي ايس ايس پي ملير کان واقعي جا مڪمل تفصيل طلب ڪيا آهن. هن لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته واقعي جي محرڪن ۽ حقيقتن کي سامهون آڻڻ لاءِ هر ممڪن قدم کنيا وڃن. گهرو وزير چيو ته واقعي جي سمورن پهلوئن کان جاچ ڪئي وڃي ۽ جيڪڏهن ڪنهن عنصر جي ملوث هجڻ جا ثبوت سامهون اچن ته قانون موجب ڪارروائي يقيني بڻائي وڃي. هن پوليس کي جاچ ۾ موجود سمورا وسيلا استعمال ڪرڻ ۽ تحقيقاتي اڳڀرائي بابت آگاهه رکڻ جي پڻ هدايت ڪئي. آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو پڻ واقعي جو نوٽيس وٺندي ڊي آءِ جي ايسٽ کان تفصيلي رپورٽ طلب ڪري ورتي آهي. آءِ جي سنڌ لاڳاپيل پوليس آفيسرن کي هدايت ڪئي ته واقعي جي شفاف ۽ غيرجانبدارانه جاچ ڪئي وڃي ۽ پنجن ڄڻن جي فوت ٿيڻ جا اصل سبب معلوم ڪيا وڃن. هن چيو ته واقعي واري هنڌ تان سمورا ضروري ثبوت گڏ ڪيا وڃن، فرانزڪ جاچ سميت قانوني گهرجون پوريون ڪيون وڃن ۽ ڪنهن به ممڪن ڏوهاري پهلو کي نظرانداز نه ڪيو وڃي. آءِ جي سنڌ وڌيڪ هدايت ڪئي ته جاچ ۾ ٿيندڙ اڳڀرائي بابت لاڳاپيل اختيارين کي مسلسل آگاهه رکيو وڃي ۽ سمورين حقيقتن سامهون آنديون وڃن.

بقايا 13 روزاني عبرت

پوليس هٿ ڪري ورتو خط ۾ فوت ٿيل خاندان پنهنجي زندگيءَ ۾ پيش آيل ڏکيائين ماڻهن جي مبينا بي رخي، مالي تنگي ۽ ذهني اذيتن جو ذڪر ڪيو آهي خط تي رت جا داغ ۽ نشان پڻ موجود هجڻ جا اطلاع آهن خط جي شروعاتي سٽ ۾ لکيل آهي ته "اسان جو هي قدم کڻڻ جو سبب "خط ۾ لکيو ويو آهي ته اسان جي بابا جي وفات کان پوءِ ماڻهن اسان کي تنگ ڪرڻ شروع ڪيو ۽ اسان تي الزام لڳائيندا هئا ته بابا کي اسان ماريو آهي اسان وٽ روزگار جو ڪو به ذريعو نه هو گذريل ڇهن مهينن کان ماڻهن کان مدد گهرندا رهياسين ڪڏهن گهر جي راشن لاءِ ڪڏهن ٻارن جي کير لاءِ ته ڪڏهن گئس جي سلينڊر ۽ گئس ڀرائڻ لاءِ پئسن جي مدد گهري پر اسان جي مدد نه ڪئي وئي خط موجب اسان جي ماڻهن چاچن ۽ سئوٽن اسان کي ذليل ڪري ڇڏيو هو آهي چوندا هئا ته اسان کان پئسا نه گهرو اسان جو توهان سان ڪو به تعلق ناهي جڏهن ته انهن ئي ماڻهن اسان جي وڏن سان واعدو ڪيو هو ته سندن وفات کان پوءِ هو اسان جو خيال رکندا پر نه مالي مدد ڪئي وئي ۽ نه ئي ڪنهن لاءِ نوڪري ڳولڻ جي ڪوشش ڪئي وئي، جنهن سبب اسان پاڻ کي بلڪل اڪيلو ۽ بي سهارو محسوس ڪرڻ لڳاسين خط ۾ وڌيڪ لکيو ويو آهي ته مائٽ نه اسان سان ملڻ پسند ڪندا هئا ۽ نه ئي اسان کي پنهنجي گهر گهرائيندا هئا. جيڪڏهن اسان پاڻ وٽان انهن وٽ ويندا هئاسين ته اسان کي ذليل ڪيو ويندو هو ۽ ڌڪا ڏئي گهر مان ڪڍيو ويندو هو اسان جي پيءُ جو جنازو به اسان جي گهر مان ڪڍڻ نه ڏنو ويو خط موجب انهن حالتن ۽ مسلسل تڪليفن سبب خاندان جا سڀئي ڀاتي سخت ذهني دٻاءَ جو شڪار ٿي ويا هئا لکيو ويو آهي ته هاڻي وڌيڪ برداشت ڪرڻ جي سگهه نه رهي هئي ۽ ڪافي عرصي کان حالتون برداشت کان ٻاهر ٿي ويون هيون خط ۾ دعويٰ ڪئي وئي آهي ته جنهن گهر ۾ هو ڪرائي تي رهندا هئا، ان گهر جا مالڪ به غريب هئا. خط ۾ اهو به الزام لڳايو ويو آهي ته سندن گهر ۾ ڪارو جادو ڪيو ويو هو، گهر مان ڪجهه شيون پڻ هٿ آيون هيون ۽ ان عمل ۾ به مائٽن جي ملوث هجڻ جي دعويٰ ڪئي وئي آهي خط لکڻ وارن پنهنجي آخري خواهش جو اظهار ڪندي چيو ته جن ماڻهن جي ڪري کين اهڙين حالتن کي منهن ڏيڻو پيو اهي سڄي دنيا آڏو معافي وٺن خط ۾ ملڪ جي قانون ۽ انصاف واري نظام تي به بي اعتمادي جو اظهار ڪيو ويو آهي. لکيو ويو آهي ته کين ملڪ جي قانون مان ڪا اميد ناهي، چاڪاڻ ته سندن نظر ۾ قانون ۾ لالچ ۽ بي حسي آهي خط ۾ سماجي روين تي تنقيد ڪندي چيو ويو آهي ته ماڻهو رڳو ميت تي برياني کائڻ لاءِ اچن ٿا، پر ڪنهن جي ڏکي وقت ۾ مدد نٿا ڪن جڏهن ته روڊ تي پيل لاش کي ڏسي به ماڻهو ان جي جان بچائڻ لاءِ اڳتي نٿا اچن گلشن حديد ويجهو پنجن ڄڻن جي موت واري هن واقعي بابت پوليس طرفان خط هٿ ڪرڻ کان پوءِ وڌيڪ جاچ جاري آهي خط ۾ لڳايل الزامن ۽ مائٽن بابت ڪيل دعوائن جي آزادانه تصديق ٿيڻ اڃا ضروري آهي. جڏهن ته واقعي جي اصل سببن ۽ ذميوارن جو تعين جاچ مڪمل ٿيڻ کان پوءِ ئي ٿي سگهندو.

بقايا 14 روزاني عبرت

بنهي جوابدارن کي پيش ڪرڻ جو حڪم ڏئي ڇڏيو آهي عدالت اهڙو حڪم ڪالهه چالاڻ ڪيس جي ٻڌڻي ڪندي ڏنو عدالت رمارڪس ڏيندي چيو ته جوابدار عدالت جو نوٽيس ئي وصول نه پيو ڪري درخواستگذار جي وڪيل افتخار شاهه عدالت کي ٻڌايو ته جوابدار پيو پيرو به عدالتي نوٽيس وصول ڪرڻ کان انڪار ڪيو آهي عدالت رمارڪس ڏيندي چيو ته جوابدار نوٽيس به وصول نٿا ڪن جڏهن ته ٽرائل ڪورٽ ۾ جج مقرر نه هجڻ سبب عدالت پڻ خالي پيل آهي درخواستگذار جي وڪيل عدالت کي گذارش ڪئي ته ٽرائل ڪورٽ ۾ جج مقرر ٿيڻ تائين ڪيس جي ٻڌڻي ملتوي ڪئي وڃي عدالت بعد ۾ ڪيس جي ٻڌڻي ملتوي ڪري ڇڏي ياد رهي ته مقتول مصطفيٰ عامر جي والده ڪيس جي ڪارروائي ۾ دير خلاف سنڌ هاءِ ڪورٽ ۾ درخواست داخل ڪئي هئي ان کان اڳ دهشتگردي جي انسداد واري عدالت پنهنجي رپورٽ ۾ ڪيس جي ٻڌڻي ۾ دير جو ذميوار جوابدار ارمغان ۽ سندس وڪيل کي قرار ڏنو هو.

بقايا 15 روزاني عبرت

لوڊشيڊنگ تي منتقل ڪري چڪا آهيون جڏهن ته اڄ واهه فيڊر جي توسيع هڪ اهم ڪاميابي آهي. هن چيو ته عوامي خدشا دور ڪرڻ ۽ واپرائيندڙن جي تعاون سان ئي اهو منصوبو ممڪن ٿيو آهي، بجليءَ جي بلا تعطل فراهميءَ سان ڪاروباري سرگرمين کي هٿي ملندي چوهاڻ برادريءَ جي خدمتن کي ساراهيندي ڊومواهه فيڊر جو نالو تبديل ڪري "حاجي عليم الدين چوهاڻ فيڊر" رکڻ جو اعلان ڪندي هن چيو ته "لوڊشيڊنگ جو بندڻ هاڻي توهان جي هٿ ۾ آهي" زيرو لوڊشيڊنگ فيڊر جي سهولت برقرار رکڻ هاڻي واپرائيندڙن جي تعاون ۽ ذميواريءَ سان مشروط آهي جيڪڏهن واپرائيندڙ بجلي چوري روڪين، بر وقت بل ادا ڪن، لائين لاسز کي مقرر حد ۾ رکن ۽ سسٽم جي بهتريءَ ۾ ساٿ ڏين ته 24 ڪلاڪ بجلي فراهم ڪئي ويندي يعني اڳي لوڊشيڊنگ جو فيصلو گرڊ اسٽيشن جي سطح تي ٿيندو هو جڏهن ته زيرو لوڊشيڊنگ فيڊر تحت هاڻي واپرائيندڙن جو تعاون بنيادي اهميت رکي ٿو هن عوام کي اپيل ڪئي ته پنهنجي گهر ۽ ڪاروبار کي روشن رکڻ لاءِ اخلاقي معاهدو ڪن جنهن جا 3 اهم نڪتا آهن: اسان چوري ٿيڻ نه ڏينداسين نه ئي پاڻ چوري ڪنداسين،اسان لاسز کي 20 سيڪڙو کان گهٽ رکنداسين، ريڪوري 100 سيڪڙو رکنداسين ۽ ڊسٽريبيوشن سسٽم کي بهتر رکنداسين تاڪي AT&C ڪنٽرول ۾ رهي حيسڪو ۽ بجلي واپرائيندڙ ان تي مڪمل عمل ڪندي زيرو لوڊشيڊنگ جي سهولت مان فائدو وٺندا رهندا. گهٽ مدت ۾ اهو منصوبو مڪمل ڪرڻ تي مان پنهنجي تمام آفيسرن ۽ ورڪرن کي خراج تحسين پيش ڪريان ٿو روان مالياتي سال ۾ وڌيڪ 68 عدد 11 kV فيڊر جڏهن ته ايندڙ 3 سالن ۾ 70 سيڪڙو 11 kV فيڊر زيرو لوڊشيڊنگ ڪنداسين اسان چاهيون ٿا ته وطن عزيز جي قوم کي بنيادي ضرورتن جون سهولتون بهتر ملن تاڪي ترقيءَ جو سفر جاري رهي واپرائيندڙن جو اعتماد بحال ڪندي انهن جي تعاون سان اهو ممڪن ٿي رهيو آهي. مان پنهنجي ٽيم — ايس اي سرڪل لاڙ سهيل احمد شيخ ايڪسين آپريشن ڊويزن ٿليلي زوهيب شيرواڻي ۽ ايس ڊي او آپريشن سب ڊويزن ٿليلي ممتاز علي ميمڻ کي مبارڪباد ڏيان ٿو اها منهنجي خواهش آهي ته ماڻهن جي خدمت ڪريان ۽ انهن جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪريان.ان موقعي تي چيف آپريٽنگ آفيسر اعجاز احمد شيخ خطاب ڪندي چيو ته آفندي ٽائون ڊومواهه سان منسلڪ ڪيو پيو وڃي منهنجي 27 سالن جي سروس دوران مون ڪڏهن نه سوچيو هو ته اهو فيڊر به لوڊشيڊنگ فري ٿي سگهي ٿو پر سي اي او فيض الله ڏاهريءَ جي بدولت اهو ممڪن ٿيو جيئري خوبصورتي سان ڪم ايڪسين زوهيب شيرواڻي ڪرايو آهي پوري حيدرآباد ۾ ڪٿي به ناهي ٿيو حيدرآباد چيمبر آف ڪامرس جي صدر عديل صديقيءَ چيو ته جڏهن حيسڪو چيف ڊيفينس فيڊر کي زيرو لوڊشيڊنگ تي منتقل ڪيو هو ته چيو هئائين ته اها صرف شروعات آهي ۽ اڄ 77 فيڊر زيرو لوڊشيڊنگ تي منتقل ٿي چڪا آهن هن حيسڪو چيف کي "سليبرٽي آف حيدرآباد" قرار ڏنو ۽ نيو حيدرآباد ايئرپورٽ فيڊر کي ۾ زيرو لوڊشيڊنگ تي منتقل ڪرڻ جي درخواست ڪئي اميدوار پي ايس-65 حاجي فريد قريشيءَ ۽ صدر لوهار مارڪيٽ مقصود چوهاڻ ۽ حيسڪو چيف ۽ ان جي ٽيم جون ڪوششون ساراهيون آفندي ٽائون جي رهواسين ٽوڙي تاجرن کي مبارڪباد ڏني.ايس اي سرڪل لاڙ سهيل احمد شيخ ٻڌايو ته ان ايڪسٽينشن ۾ 10 عدد ٽرانسفارمر 542 ڪنيڪشن 0.6 ڪلوميٽر HT لائين ۽ 2.3 ڪلوميٽر LT لائين شامل آهي هن واضح ڪيو ته جيڪڏهن ڪنهن به مرحلي تي صورتحال خراب ٿي يا چوري وڌي ته پاليسيءَ موجب دوباره لوڊشيڊنگ لاڳو ڪئي ويندي.تقريب جي شروعات تلاوت قرآن پاڪ سان ٿي. اسٽيج جا فرائض سراج بيگ سرانجام ڏنا. تقريب جي آخر ۾ مقصود احمد چوهاڻ مهمانن کي راجستاني روايتي پڳڙي، حاجي فريد قريشيءَ لنگيءَ جو تحفو پيش ڪيو. تقريب ۾ حيسڪو جي اعليٰ عملدارن، سياسي ۽ سماجي شخصيتن ۽ علائقي جي معززين وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي.

بقايا 16 روزاني عبرت

تنظيمن سان لاڳاپيل چئن مبينا دهشتگردن کي گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ ڪئي وئي آهي سي ٽي ڊي جي ترجمان موجب گرفتار جوابدارن وٽان مجموعي طور چار دستي بم ۽ هڪ پستول هٿ ڪيا ويا آهن پوليس ۽ جاچ ادارن جي دعويٰ آهي ته گرفتار جوابدار ڪراچي ۾ حساس هنڌن ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جي آفيسن کي نشانو بڻائڻ جي رٿابندي ڪري رهيا هئا جوابدارن خلاف قانوني ڪارروائي شروع ڪئي وئي آهي جڏهن ته سندن ٻين ساٿين سهولتڪارن ۽ مالي مدد ڪندڙن بابت جاچ جاري آهي سي ٽي ڊي ڪراچي جي ترجمان موجب پهرين ڪارروائي دوران پابندي مڙهيل تنظيم بلوچستان لبريشن آرمي (بي ايل اي) سان لاڳاپيل ٽن مبينا دهشتگردن کي گرفتار ڪيو ويو جن جي سڃاڻپ غلام ياسين ولد رئيس وزير، آفتاب احمد ولد غلام مصطفيٰ ۽ شعيب ولد عبدالحئي طور ڪئي وئي آهي ترجمان موجب سي ٽي ڊي ڪراچي ۽ وفاقي حساس اداري کي اطلاع مليو هو ته بي ايل اي سان لاڳاپيل تربيت يافته مبينا دهشتگرد پنهنجي ڪمانڊر جي هدايتن تي ڪراچي ۾ موجود آهن اداري جي دعويٰ آهي ته اهي بلوچستان ۾ ٽارگيٽ ڪلنگ، فرنٽيئر ڪور (ايف سي) ۽ ڪسٽمز جي موبائل گاڏين تي حملن ۾ ملوث رهيا آهن اطلاع جي بنياد تي گڏيل ٽيم مين ابوالحسن اصفهاني روڊ تي بلاڪ 4 ڀرسان هڪ عوامي پارڪ ۾ ڇاپو هنيو جتي مبينا طور جوابدار ڪنهن ڪارروائي لاءِ گڏ ٿي تياري ڪري رهيا هئا ڪارروائي دوران ٽنهي جوابدارن کي گرفتار ڪيو ويو سي ٽي ڊي موجب گرفتار جوابدارن وٽان ٻه دستي بم ۽ 30 بور جو هڪ پستول ميگزين سميت هٿ ڪيو ويو ترجمان موجب شروعاتي جاچ دوران معلوم ٿيو آهي ته گرفتار جوابدار پنهنجي تنظيمي ڪمانڊر سان مسلسل رابطي ۾ هئا ۽ دستي بمن ذريعي شهر جي حساس هنڌن ۽ قانون لاڳو ڪندڙ اداري جي هڪ آفيس کي نشانو بڻائڻ جي رٿابندي ڪري رهيا هئا ان سلسلي ۾ وڌيڪ جاچ ڪئي پئي وڃي ٻي ڪارروائي دوران سي ٽي ڊي ڪراچي ۽ وفاقي ٽوڙي سول حساس اداري جي گڏيل ٽيم ڪورنگي ڪاز وي ندي ڀرسان ڪارروائي ڪندي پابندي مڙهيل تنظيم سنڌ ريوليوشنري آرمي (ايس آر اي) سان لاڳاپيل هڪ مبينا دهشتگرد آصف علي عرف آصف سنڌي ولد عاشق علي چانڊيو کي گرفتار ڪيو ترجمان موجب گرفتار جوابدار وٽان هڪ دستي بم هٿ ڪيو ويو سي ٽي ڊي جي دعويٰ موجب شروعاتي جاچ دوران گرفتار جوابدار انڪشاف ڪيو آهي ته هن هڪ پرڏيهي شهري، پوليس جي ڊي ايس پي، ريلوي ٽريڪ ۽ هڪ اهم سياسي شخصيت جي گهر جي ريڪي مڪمل ڪئي هئي جوابدار بابت وڌيڪ دعويٰ ڪئي وئي آهي ته هو پنهنجي تنظيمي ڪمانڊر جي هدايتن تي ڪراچي ۾ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جي آفيسن کي نشانو بڻائڻ جي رٿابندي پڻ ڪري رهيو هو ترجمان موجب گرفتار جوابدار کان وڌيڪ جاچ جاري آهي، جڏهن ته سندس ٻين ساٿين سهولتڪارن ۽ مالي مدد ڪندڙن جي سڃاڻپ ۽ گرفتاري لاءِ قدم کنيا پيا وڃن ان سلسلي ۾ وڌيڪ ڪارروايون پڻ جاري آهن سي ٽي ڊي ڪراچي موجب گرفتار جوابدارن خلاف مختلف قلمن تحت ڪل پنج ڪيس داخل ڪيا ويا آهن انهن ۾ ڌماڪيدار مادو رکڻ ۽ دهشتگردي جي خاتمي واري قانون تحت چار ڪيس، جڏهن ته سنڌ آرمز ايڪٽ 2013ع جي قلم 23 (1) (اي) تحت هڪ ڪيس شامل آهي داخل ڪيل ڪيسن جا تفصيل هن ريت آهن: ڪيس نمبر 98/2026، 99/2026 ۽ 100/2026 ڌماڪيدار مادي بابت قانون جي قلمن 4 ۽ 5، دهشتگردي جي خاتمي واري ايڪٽ 1997ع جي قلم 7 سان گڏ داخل ڪيا ويا آهن ڪيس نمبر 101/2026 سنڌ آرمز ايڪٽ 2013ع جي قلم 23 (1) (اي) تحت، جڏهن ته ڪيس نمبر 102/2026 ڌماڪيدار مادي بابت قانون جي قلمن 4 ۽ 5 ۽ دهشتگردي جي خاتمي واري ايڪٽ جي قلم 7 تحت داخل ڪيو ويو آهي.

بقايا 17 روزاني عبرت

ڪرڻ تي جيل اختيارين تي ڪاوڙ جو اظهار ڪندي آئينده ٻڌڻي تي جوابدارن کي هر صورت ۾ پيش ڪرڻ جو حڪم ڏئي ڇڏيو آهي عدالت اهڙو حڪم ڪالهه چالاڻ ڪيس جي ٻڌڻي ڪندي ڏنو عدالت چيو ته ڪيس جي ڪاپين جي فراهمي لاءِ جوابدارن جي عدالت ۾ موجودگي لازمي آهي جڏهن ته وڊيو لنڪ ذريعي ڪيس جون ڪاپيون فراهم ڪرڻ ممڪن ناهي عدالت چيو ته سينٽرل جيل ۽ ملير جيل جي سپرنٽينڊنٽن عدالتي حڪم تي عمل نه ڪيو عدالت هدايت ڪئي ته آئينده ٻڌڻي تي انمول عرف پنڪي ۽ ٻين جوابدارن کي لازمي طور پيش ڪيو وڃي عدالت ڪيس جي ٻڌڻي آئينده هفتي تائين ملتوي ڪندي رويوش جوابدارن کي اشتهاري قرار ڏيڻ جي ڪارروائي جاري رکڻ جي به هدايت ڪئي پراسيڪيوشن موقف اختيار ڪيو ته جوابدارن کي هلندڙ سال گرفتار ڪيو ويو هو انمول عرف پنڪي تي وڏي پيماني تي منشيات جي خريد ۽ وڪري ۾ ملوث هجڻ جو الزام آهي جوابدارن خلاف منشيات ۽ هٿيار هٿ اچڻ جا ڪيس گارڊن ٿاڻي تي داخل ڪيا ويا هئا

بقايا 18 روزاني عبرت

آزمائشي تجربو ڪيو آهي.اهو جديد وين سسٽم جديد ترين نيويگيشن ۽ اسٽيٽ آف دي آرٽ ايوينڪس سان تيار ڪيو ويو آهي آءِ ايس پي آر مطابق اهو ميزائيل پنهنجي مخصوص ٽريجيڪٽري ۽ پاٿ ۽ اڏام دوران پينترا بدلائڻ جي منفرد صلاحيت سبب دشمن جي ميزائيل ڊفينس سسٽمز کي ڌوڪو ڏيڻ ۽ هدف کي تمام صحيح نموني نشانو بڻائڻ جي ڀرپور صلاحيت رکي ٿو فتح -2 اي آر پنهنجي ڊگهي فاصلي تائين مار ڪرڻ جي صلاحيت سبب پاڪ فوج جي پري تائين مار ڪرڻ جي صلاحيت کي وڌيڪ سگهه ڏئي ٿو ۽ دشمن جي اندروني علائقن ۾ موجود هدفن کي نشانو بڻائڻ جي صلاحيت کي نئين طاقت ڏيندو ان آزمائشي تجربي جو مشاهدو ڪمانڊر آرمي راڪيٽ فورس ڪمانڊ، پاڪ فوج جي سينئر آفيسرن ۽ ماهر سائنسدانن ۽ انجنيئرن ڪيو ڪمانڊر اي آر ايف سي سائنسدانن ۽ انجنيئرن جي لگن، عزم ۽ فني ٽيڪنيڪي مهارتن کي زبردست خراج تحسين پيش ڪيو صدر مملڪت، وزيراعظم چيف آف آرمي اسٽاف ۽ چيف آف ڊفينس فورسز ۽ سروسز چيفس فتح 2 وين سسٽم جي توسيعي رينج ورزن جي ڪامياب تجربي تي سائنسدانن ۽ انجنيئرن کي مبارڪون پيش ڪيون آهن

بقايا 19 روزاني عبرت

اضافي، مالياتي نظم و ضبط ۽ معاشي سڌارن جي تسلسل سان پاڪستان جي خودمختيار ڪريڊٽ ريٽنگ ۽ عالمي سيڙپڪارن جي اعتماد ۾ وڌيڪ بهتر راهه هموار ٿي سگهي ٿي هن اها ڳالهه آڱاري تي سماجي رابطن جي ويب سائيٽ ايڪس تي جاري بيان ۾ چئي هن چيو ته سيپٽمبر 2026ع دوران پرڏيهه مان موڪليل ناڻي ۾ سالياني بنيادن تي 12.7 سيڪڙو اضافو ٿيو جيڪو 3.6 ارب ڊالر رهي جڏهن ته ماهي (جولاءِ کان سيپٽمبر) ۾ پرڏيهه مان موڪليل ناڻي جو ڳاڻيٽو 10.9 ارب ڊالر تائين پهچي ويو جيڪو گذريل مالي سال جي انهي عرصي جي ڀيٽ ۾ 14 سيڪڙو وڌيڪ آهي هن چيو ته گذريل مالي سال جي پهرين ٽه ماهي ۾ پاڪستان کي 9.5 ارب ڊالرن جو پرڏيهه مان موڪليل ناڻو مليو هو هلندڙ مالي سال جي شروعات تي پرڏيهه مان موڪليل ناڻي ۾ شين جي روانگي واپار ۾ ٻيل ڊيٽ جي شرح سان اضافو رڪارڊ ڪيو ويو آهي پهرين ٽه ماهي دوران شين جي روانگي واپار ۾ سالياني بنيادن تي 11 سيڪڙو جڏهن ته پرڏيهه مان موڪليل ناڻي ۾ 14 سيڪڙو اضافو ٿيو هن چيو ته پرڏيهه مان موڪليل ناڻي ۾ اضافي جو رجحان مختلف ملڪن ۾ رهندڙ پاڪستانين پاران رقم موڪلڻ ۾ بهتري جي عڪاسي آهي سيپٽمبر دوران سعودي عرب مان 899 ملين ڊالر مليا جيڪي گذريل سال جي انهي مهيني جي ڀيٽ ۾ 20 سيڪڙو وڌيڪ آهن گڏيل عرب امارات مان 749 ملين ڊالر جو پرڏيهه مان موڪليل ناڻو مليو هي جن مان ساليانو بنيادن تي 11 سيڪڙو اضافو رڪارڊ ڪيو ويو برطانيه مان 515 ملين ڊالر حاصل ٿيا، جيڪي گذريل سال جي ڀيٽ ۾ 13 سيڪڙو وڌيڪ آهن جڏهن ته يورپي يونين جي ملڪن مان 448 ملين ڊالرن جو موڪليل ناڻو حاصل ٿيو جن ۾ 6 سيڪڙو اضافو ٿيو نار تعاون ڪائونسل جي ٻين ملڪن مان 342 ملين ڊالر مليا، جيڪي گذريل سال جي انهي عرصي جي ڀيٽ ۾ 14 سيڪڙو وڌيڪ آهن هن چيو ته پائيدار معاشي ترقي لاءِ ضروري آهي ته پرڏيهي آمدني ۾ اضافي سان اهڙا قدم به جاري رکيا وڃن جيڪي ادائگين جي توازن ۾ عدم استحڪام پيدا ٿيڻ کان روڪين

بقايا 20 روزاني عبرت

پائيدار ۽ چڱائپي واري معيشت بڻائڻ لاءِ غربت جي خاتمي، انساني وسيلن جي ترقي ۽ سماجي احتياجن ۾ بهتري کي قومي ترجيحن ۾ سرفهرست رکڻو پوندو.ترقي جا ثمر ملڪ جي هر شهري ۽ هر علائقي تائين پهچائڻ ۽ معاشي موقعن جي منصفاڻي فراهمي يقيني بڻائڻ وقت جي اهم ضرورت آهي. جامع معاشي ترقي، معاشي خودمختياري ۽ غربت کان خوشحالي ڏانهن سفر جي موضوع تي منعقد ڪانفرنس ۾ وزيراعظم محمد شهباز شريف جي نمائندگي ڪندي وفاقي وزير چيو ته غربت رڳو آمدني جي کوٽ ناهي پر تعليم، صحت، غذائيت ۽ عزت ڀريي روزگار تائين محدود پهچ جو نالو پڻ آهي. پاڪستان ۾ غربت جي شرح ۾ اضافي ۽ ڪمزور سماجي احتياجن تي ڳڻتي جو اظهار ڪندي هن چيو ته ملڪ جي پائيدار ترقي لاءِ انهن بنيادي مسئلن جو اثرائتو حل اڻٽر آهي. احسن اقبال چيو ته پاڪستان ۾ اٽڪل اڍائي ڪروڙ ٻار اسڪولن کان ٻاهر آهن، جڏهن ته ٻارن ۾ واڌ ويجهه کوٽ جي شرح اٽڪل 40 سيڪڙو آهي تعليم صحت ۽ غذائيت جي شعبن ۾ بهتري کان سواءِ پاڪستان عالمي معيشت ۾ اثرائتو مقابلو نٿو ڪري سگهي هن شروعاتي طور ننڍپڻ ۾ واڌ ويجهه، معياري تعليم ۽ انساني وسيلن ۾ سيڙپڪاري کي مستقبل جي معاشي ترقي لاءِ بنيادي اهميت رکندڙ قرار ڏنو وفاقي وزير چيو ته حڪومت جو ڌيان رڳو غربت جي شرح جو جائزو وٺڻ تائين محدود ناهي پر ماڻهن کي غربت مان ڪڍي خودڪفالت جي منزل تائين پهچائڻ اسان جو اصل هدف آهي. اسان ان مقصد کي حاصل ڪرڻ لاءِ پنهنجون ڪوششون اڃا تيز بڻائڻ سان گڏوگڏ سمورين لاڳاپيل ڌرين کي به متحرڪ ڪري رهيا آهيون

بقايا 21 روزاني عبرت

عالمي ڪانفرنس ۾ سڄي دنيا مان آبي وسيلن، آبپاشي، زراعت ۽ موسمياتي تبديلين جي ماهرن ۽ پاليسي سازن شرڪت ڪئي. جتي پاڻي جي موثر انتظام، جديد آبپاشي نظام ۽ آبي وسيلن جي مضبوط استعمال بابت معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي.ظريف کيڙو چيو ته پاڻي جي وسيلن جو اثرائتو استعمال آبپاشي نظام کي جديد بڻائڻ ۽ هارين کي وقت سر ۽ برابري جي بنيادن تي پاڻي جي فراهمي پائيدار زرعي ترقي لاءِ انتهائي اهم آهي جديد ٽيڪنالاجي ۽ اثرائتو انتظامي نظام ذريعي پاڻي جي زيان کي گهٽائي سگهجي ٿو ۽ آبپاشي خدمتن کي بهتر بڻائي سگهجي ٿو هن چيو ته آبپاشي جي نظام ۾ بهتري لاءِ بنيادي ڍانچي جي ترقي سان گڏ ان جي مناسب سنڀال، ادارتي جوابدهي، شفافيت ۽ ڪارڪردگي جي موثر نگراني به ضروري آهي هارين کي ڀروسي جوڳيون آبپاشي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ جديد طريقن ۽ بين الاقوامي تجربن مان فائدو حاصل ڪرڻ وقت جي اهم ضرورت آهي.سيڪريٽري آبپاشي سنڌ چيو ته ڊجيٽل مانيٽرنگ، سيٽلائيٽ ٽيڪنالاجي ۽ پاڻي جي استعمال بابت مضبوط انگ اکر آبپاشي نظام جي ڪارڪردگي بهتر بڻائڻ ۽ آبي وسيلن جي موثر منصوبابندي ۾ اهم ڪردار ادا ڪري سگهن ٿا. هن وڌيڪ چيو ته سنڌ جي زرعي معيشت، غذائي تحفظ ۽ لکين هارين جي روزگار جو دارومدار پاڻي جي موثر انتظام تي آهي. ان ڪري آبي وسيلن جو تحفظ، پاڻي جي برابر ورهاست ۽ پائيدار آبپاشي نظام جي ترقي صوبي جي ترقي لاءِ ضروري آهي.

بقايا 22 روزاني عبرت

متفق حڪمت عملي اختيار ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي جڏهن ته وڏو وزير ان تي راضي نه ٿيو گذريل 6 سالن ۾ دهشتگردي جي واقعن ۾ اٽڪل 11 سيڪڙو اضافو ٿيو 2025ع ۾ دهشتگردي جا 3774 واقعا رپورٽ ٿيا جڏهن ته سيپٽمبر 2026ع تائين هلندڙ سال دوران 2857 واقعا پيش اچي چڪا آهن هن سوال اٿاريو ته قومي مالياتي ڪميشن (اين ايف سي) تحت خيبرپختونخواهه حڪومت کي فراهم ڪيل اٽڪل 800 ارب رپيا ڪٿي خرچ ٿيا؟ اهي وسيلا دهشتگردي جي خاتمي جي ادارن، سيف سٽي ڪئميرائن، فرانزڪ ليبارٽرين ۽ پوليس کي جديد اوزارن جي فراهمي تي ڇو نه ڪيا ويا؟ خيبرپختونخواهه ۾ دهشتگردي جي ڪري عوام خاص طور تي پوليس کي وڏو جاني نقصان ڀوڳڻو پيو جڏهن ته صوبي ۾ حڪمراني ۽ بنيادي عوامي خدمتن جي فراهمي جو نظام بري طرح متاثر ٿيو خيبرپختونخواهه جي نئين مشاورتي ڪائونسل ۾ دهشتگردي جو ڪو همدرد نه آهي ان جا ميمبر تعليمي قابليت، پيشيوارانه اهليت ۽ عوامي خدمت جي تجربي جي لحاظ کان قابل ۽ تجربيڪار آهن. قانون واري وفاقي وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ سان گڏ پرڏيهي ميڊيا جي نمائندن کي بريفنگ ڏيندي اطلاعات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ چيو ته وفاقي حڪومت پي ٽي آءِ ۽ خيبرپختونخواهه حڪومت سان دهشتگردي جي خلاف قدمن تي اتفاق راءِ پيدا ڪرڻ لاءِ ڪيترائي ڀيرا ڳالهه ٻولهه جي ڪوشش ڪئي. اسان جي رڳو هڪ غيرسياسي ايجنڊا هئي ته دهشتگردي جي خلاف متحده ۽ متفق پاليسي اختيار ڪئي وڃي پي ٽي آءِ پنهنجو مارچ جاري رکي سگهي پئي ۽ پنهنجا ٻيا سياسي مطالبا به پيش ڪري سگهي پئي جڏهن ته وفاقي حڪومت چاهيو پئي ته دهشتگردي جي خلاف پوري قوم ۾ سمورين لاڳاپيل حڪومتن هڪ گڏيل حڪمت عملي اختيار ڪن هن چيو ته ملڪ ۾ اهڙي حڪومت نه ٿي ٿي سگهي جيڪا دهشتگردن سان همدرديءَ ۽ انهن جي حمايت ڪري ۽ اهڙيون پاليسيون اختيار ڪري جن سان دهشتگردن کي پنهنجون ڪارروايون ۽ سرگرميون جاري رکڻ جو موقعو ملي. اطلاعات واري وفاقي وزير چيو ته هڪ ملڪ جون ٻه پرڏيهي پاليسيون نه ٿيون ٿي سگهن. هڪ طرف پاڪستان افغانستان جي حوالي سان ڳالهه ٻولهه ۽ سفارتي ڪوششون ڪري رهيو آهي ۽ مطالبو ڪري ٿو ته اتي دهشتگردن جون محفوظ پناهگاهون ختم ڪيون وڃن ۽ عبوري حڪومت اعتبار جوڳا قدم کڻي ته جيئن افغان سرزمين پاڪستان جي اندر دهشتگرد حملن جي لاءِ استعمال نه ٿئي جڏهن ته ٻئي طرف صوبائي حڪومت جي عبوري افغان حڪومت بابت جدا پاليسي آهي. هن سوال ڪيو ته دهشتگردي جي خلاف هڪ ئي ملڪ ۾ ٻه مختلف پاليسيون ڪيئن ٿي سگهن ٿيون؟ هن چيو ته آئين سازن آئين ۾ لاڳاپيل شقون اهڙين ئي حالتن کي منهن ڏيڻ جي لاءِ شامل ڪيون هيون تنهن ڪري کنيل قدم 1973ع جي آئين تحت قانوني طور تي صحيح آهن عطاءُ الله تارڙ چيو ته خيبرپختونخواهه ۾ حڪمراني جو نظام مفلوج ٿي چڪو هو ۽ امن امان جي صورتحال انتهائي خراب هئي. اهڙا قابل اعتماد اطلاع موجود آهن ته جن علائقن ۾ دهشتگرد سرگرم آهن اتي ٻين سياسي پارٽين جي نمائندن کي محفوظ گذرڻ جي اجازت نه هئي جڏهن ته پي ٽي آءِ جو مارچ انهن علائقن مان دهشتگردن تنظيمن سان رابطن ڪانپوءِ گذريو ۽ ان کي محفوظ رستو فراهم ڪيو ويو هن سوال ڪيو ته ائين ڪيئن ممڪن ٿيو؟ وفاقي وزير چيو ته دهشتگردي جي سرگرمين ۾ نمايان اضافو ٿيو آهي

بقايا 23 روزاني عبرت

وفاقي وزير سينيٽر محمد اورنگزيب اڳاري تي ترقي بابت سعودي فنڊ (ايس ايف ڊي) جي چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر سلطان عبدالرحمان المرشد سان ملاقات ڪئي ناڻي واري وزير سعودي عرب ۾ تازن واقعن دوران قيمتي انساني حياتين جي نقصان تي تعزيت جو اظهار پڻ ڪيو ۽ پاڪستان لاءِ سعودي عرب جي پراڻي مدد تي ٿورو مڃيو اها ملاقات ٿائيلينڊ جي شهر بينڪاڪ ۾ عالمي بئنڪ ۽ آءِ ايم ايف جي سالياني اجلاسن 2026ع جي موقعي تي ٿي ناڻي واري وزير پاڪستان جي بهتر ٿيندڙ معاشي صورتحال ۽ عالمي ڪيپيٽل مارڪيٽن تائين ٻيهر پهچ بابت معاملن تي تفصيل سان روشني وڌي

بقايا 24 روزاني عبرت

عهد ۽ وزيراعظم شهزاده محمد بن سلمان سان اردن جي فرمانروا شاهه عبدالله دوم ٽيليفون تي رابطو ڪيو آهي پرڏيهي ميڊيا موجب رابطي دوران اردن جي شاهه مملڪت خلاف حوثي مليشيا جي دهشتگردانه حملن جي مذمت ڪئي هن اردن پاران مملڪت جي سلامتي، ان جي شهرين ۽ رهواسين جي تحفظ جي درپيش سمورن خطرن کي منهن ڏيڻ لاءِ يڪجهتي جو اظهار ڪيو

بقايا 25 روزاني عبرت

ٿيندڙ عدم تحفظ ۽ سماجي ۽ اقتصادي نقصانن ۾ گهٽتائي جي لاءِ عالمي ڪوششن ۾ ڀرپور ڪردار ادا ڪرڻ جي پاڪستان جي پختي عزم جو ورجاءُ ڪندي چيو آهي ته قدرتي آفتن جي خطرن ۾ گهٽتائي نه رڳو انساني همدرديءَ جي گهرجن تحت ضروري آهي پر پائيدار ترقي جي 2030ع جي ايجنڊا تحت اڳڀرائي حاصل ڪرڻ ۽ ان کي برقرار رکڻ جي لاءِ پڻ لازمي آهي پرڏيهي آفيس جي ترجمان پاران جاري بيان موجب قدرتي آفتن جي خطرن ۾ گهٽتائي جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي پنهنجي پيغام ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار چيو ته گذريل ڪجهه سالن دوران پاڪستان کي موسمياتي تبديلين جي ڪري ايندڙ آفتن جي تباهي آڻيندڙ اثرن کي منهن ڏيڻو پيو آهي جن ۾ بار بار ايندڙ ٻوڏ، گليشيئرز جي رڳهڻ جي رفتار ۾ تيزي، سوڪهڙي، شديد گرمي جي لهرن ۽ پاڻي جي وڌندڙ کوٽ شامل آهن. تازي چوماسي جي موسم دوران شديد برساتن جي نتيجي ۾ قيمتي جانين ۽ روزگار جي ذريعن جو نقصان ان غيرمتناسب موسمياتي بار کي اجاگر ڪري ٿو

بقايا 26 روزاني عبرت

زرداري يورپ ۾ پاڪستاني ڪارڪنن ۽ پيشيور ماڻهن جي لاءِ قانوني چينل جا وڌيڪ موقعا فراهم ڪرڻ تي زور ڏيندي چيو آهي ته غيرقانوني چينل جي روڪٿام جي لاءِ پاڪستان جي مسلسل ڪوششن سان گڏ قانوني چينل جي رستن ۾ توسيع، هنرمند افرادي قوت جي چينل ۽ يورپي يونين سان منظم تعاون کي پڻ فروغ ڏيڻ گهرجي. صدر اهڙن خيالن جو اظهار گهرو معاملن ۽ مائيگريشن بابت يورپي ڪمشنر ميگنس برونر سان ملاقات دوران ڪيو جنهن آڱاري ڏينهن ايوان صدر ۾ سائنس ملاقات ڪئي. آڱاري ڏينهن ايوان صدر جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب ملاقات ۾ پاڪستان ۽ يورپي يونين جي لاڳاپن، چينل جي انتظام، انساني اسمگلنگ ۽ ٻاهرين ملڪ رهندڙن جي غيرقانوني اسمگلنگ جي روڪٿام جي لاءِ تعاون ۽ قانوني چينل ۾ سهولت فراهم ڪرڻ جي موقعن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. صدر آصف علي زرداري چيو ته پاڪستان يورپي يونين سان وسيع البنياد تعاون کي تمام گهڻي اهميت ڏئي ٿو ۽ پاڪستان — يورپي يونين اسٽريٽجڪ انگيجمينٽ پلان تي عملدرآمد جي لاءِ پرعزم آهي. صدر غيرقانوني چينل جي روڪٿام جي لاءِ يورپي يونين سان پاڪستان جي تعاون کي اجاگر ڪندي چيو ته پاڪستان يورپي يونين جي ريڊميشن معاهدي تي عملدرآمد جاري رکيو آهي ۽ گذريل سالن دوران 30 هزار کان وڌيڪ ماڻهن کي واپس قبول ڪري چڪو آهي

بقايا 27 روزاني عبرت

[illegible]

بقايا 28 روزاني عبرت

[illegible]

بقايا 29 روزاني عبرت

درياهي پاڻيءَ جي وهڪري کي ڪنٽرول ڪندڙ 54 دروازن مان 44 دروازا ۽ انهن جا آپريٽنگ سسٽم تبديل ڪري فعال ڪيا ويا آهن جڏهن ته لاڳاپيل هنڌن تي اڏاوتي ڪم پڻ مڪمل ڪيو ويو آهي باقي 10 دروازا تيار ڪيا ويا آهن جن کي جلد چين مان پاڪستان منتقل ڪيو ويندو چيني اختيارين ٻڌايو ته انهن وڏن دروازن مان هر هڪ جو وزن 50 ٽن کان وڌيڪ آهي ايڇ بي ايس زيڊ ڪمپني سکر بئراج لاءِ 110 ڪئنال دروازا پڻ تيار ڪري رهي آهي سال 2026ع ۾ بئراج جي بندش واري عرصي دوران 27 ڪئنال دروازن جي تعميراتي ڪم ۽ اندروني حصن جي مرمت مڪمل ڪئي وئي، جڏهن ته پاڻيءَ جي سطح ماپڻ لاءِ ڇهه گيج ويلز تعمير ڪري لاڳاپيل اختيارين حوالي ڪيا ويا.

شهباز شريف غيرقانوني هجرت جي روڪٿام ۽ انساني اسمگلنگ جي خاتمي جي لاءِ قانونسازي جي سڌارن، اداراجاتي استحڪام، موثر ڪارروائي ۽ عالمي تعاون جي ذريعي پاڪستان جي مسلسل ڪوششن کي اجاگر ڪندي چيو آهي ته پاڪستاني هنرمند ڪارڪنن ۽ پيشيور ماڻهن جي لاءِ قانوني رستا کولڻ سان جتي يورپي ملڪن جي ليبر مارڪيٽ جون ضرورتون پوريون ٿينديون اتي غيرقانوني طريقن ۽ اسمگلنگ جي جارن ۾ ڦاسڻ جي خطرن ۾ پڻ گهٽتائي ايندي آڱاري ڏينهن وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب وزيراعظم محمد شهباز شريف سان يورپي يونين جي لاءِ گهرو معاملن ۽ مائيگريشن بابت ڪمشنر ميگنس برونر ملاقات ڪئي ملاقات ۾ پاڪستان ۽ يورپي يونين جي وچ ۾ هجرت (مائيگريشن) ۽ چينل (موبلٽي) جي شعبن ۾ تعاون کي مضبوط بڻائڻ تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي جيڪو پاڪستان — يورپي يونين اسٽريٽجڪ انگيجمنٽ پلان 2019ع جي 8 اهم ٿنڀن مان هڪ آهي ڪمشنر برونر کي سندس پاڪستان جي پهرين دوري تي ڀليڪار چوندي وزيراعظم يورپي يونين سان پاڪستان جي حصيداري جي اهميت کي اجاگر ڪيو

بقايا 30 روزاني عبرت

بئريسٽر دانيال چوڌري چيو آهي ته خيبرپختونخواهه ۾ ايمرجنسي لاڳو ٿيڻ ڪانپوءِ نه ڪو وڏو احتجاج ڏسڻ ۾ آيو ۽ نه ئي رستن تي اها هنگامي آرائي نظر آئي جنهن جو تاثر ڏيڻ جي ڪوشش ڪئي پئي وئي، جڏهن ته ان جي ابتڙ ماڻهن کي شڪراني جو ڏهاڙو ملهائيندي، مٺايون ورهائيندي ۽ معمولات زندگي جاري رکندي ڏٺو ويو

بقايا 31 روزاني عبرت

سربراهه ۽ صحافي اقرار الحسن کي چئن ڏينهن جي جسماني ريمانڊ تي اين سي سي آءِ اي حوالي ڪري ڇڏيو ڪالهه اين سي سي آءِ اي طرفان اقرارالحسن کي عدالت ۾ پيش ڪري جسماني ريمانڊ جي درخواست ڪئي

بقايا 32 روزاني عبرت

شير شاهه ويجهو پيش آيل ٽرين حادثي بعد مسافرن جي فوري سهولت ۽ رهنمائي لاءِ هنگامي بنيادن تي جامع رليف قدمن جي شروعات ڪري ڇڏي آهي ريلوي هيڊ ڪوارٽرز پاران جاري ڪيل اپ ڊيٽ مطابق عوام ۽ مسافرن کي وقت سر ڄاڻ جي فراهمي لاءِ سڄي ملڪ جي سمورن وڏين ريلوي اسٽيشنن تي 24 ڪلاڪ ڪم ڪندڙ انفارميشن ۽ هيلپ ڊيسڪ فعال ڪيون ويون آهن انتظاميه سمورن ڊويزنل آفيسرن کي خاص هدايتون جاري ڪيون آهن ته هو مسافرن لاءِ ترجيحي بنيادن تي متبادل سفري انتظام يقيني بڻائين.

بقايا 33 روزاني عبرت

دوران ٻوڏن ۽ ٻين قدرتي آفتن سبب 679 ڄڻا فوت ۽ 1634 زخمي ٿيا جڏهن ته وڏي پيماني تي بنيادي ڍانچي ۽ زرعي ايراضي کي به نقصان پهتو آهي پرڏيهي ميڊيا مطابق افغانستان جي نيشنل ڊزاسٽر مئنيجمينٽ اٿارٽي جي ترجمان حافظ محمد يوسف حماد ٻڌايو ته آفتن سبب اٽڪل 4500 گهر مڪمل تباهه

بقايا 34 روزاني عبرت

بينظير ڀٽو ميڊيڪل يونيورسٽي لاڙڪاڻي مان چار سالن جي پي ايڇ ڊي ڊگري حاصل ڪرڻ لاءِ سال 2016ع ۾ جرمني، لنڊن، چين سميت ٻين ملڪن ڏانهن موڪليل ستن ڊاڪٽرن مان ڪي ڊاڪٽر اڃا تائين وطن واپس نه موٽيا آهن يونيورسٽي انتظاميا انهن کان ڊاڪٽرن جي پي ايڇ ڊي ڊگرين تي چئن سالن دوران هڪ لک 29 هزار 600 آمريڪي ڊالر خرچ ڪيا جڏهن ته خرچ ڪيل رقم واپس ڪرائڻ لاءِ يونيورسٽي انتظاميا رڳو عدالت ۾ پٽيشن داخل ڪرائي پنهنجي جان ڇڏائي ڇڏي. ان سلسلي ۾ پي اي سي شهيد محترمه بينظير ڀٽو ميڊيڪل يونيورسٽي لاڙڪاڻي جي اختيارين کي حڪم ڏنو آهي ته پي ايڇ ڊي مڪمل ڪرڻ [illegible]

بقايا 35 روزاني عبرت

[illegible]

بقايا 36 روزاني عبرت

[illegible]

پاکستان سیکورٹی پرنٹنگ کارپوریشن (پرائیویٹ لمیٹڈ)
(اسٹیٹ بینک آف پاکستان کا مکمل ملکیتی ادارہ)

پروکیورمنٹ نوٹس
نان کنسلٹنسی سروسز کی پروکیورمنٹ

1. پاکستان سیکورٹی پرنٹنگ کارپوریشن (پروکیورمنٹ) نے مالی سال 27-2026 کے لیے شاہ خریداری کرنے کے لیے فنڈز مختص کیے ہیں۔ پاکستان سیکورٹی پرنٹنگ کارپوریشن (پروکیورمنٹ) اس فنڈ کی آمدنی کا ایک حصہ "P126133" کے حوالے سے "T-4235/26/ABZ" ریڈیل چلر مع تمام اسیسریز (بی او کیو کے مطابق)" کی خدمات حاصل کرنے کے لیے کنٹریکٹ کے تحت لاگو کرنے کا ارادہ رکھتی ہے۔

2. پاکستان سیکورٹی پرنٹنگ کارپوریشن (پروکیورمنٹ) EPADS v2.0 پر پیشکش کے دستاویزات میں بیان کردہ نان کنسلٹنسی سروسز کی پروکیورمنٹ کے لیے اہل پیشکش دہندگان سے سر بمہر پیشکش مطلوب ہیں۔

3. اس پروکیورمنٹ کے لیے پبلک پروکیورمنٹ رولز 2004 اور اتھارٹی کی طرف سے وقت فوقتاً جاری کردہ ضوابط، ریگولیشنز گائیڈ لائنز یا ہدایات کے مطابق "سنگل اسٹیج-ون انویلپ" طریقہ کار اور کم ترین لاگت پر مبنی انتخاب (LCBS) کی تکنیک اپنائی جائے گی۔

4. تمام بولیوں کے ساتھ بولی کی ضمانت کا ہونا لازمی ہے جو بڈنگ دستاویز کے "بڈ سیکورٹی" والے حصے میں بیان کردہ ہے، یا پھر آرڈر بینک گارنٹی یا بڈ سیکورنگ ڈیکلریشن کی صورت میں تجویز کردہ فارمیٹ کے مطابق ہو۔

5. ای-بڈنگ دستاویزات، جن میں تفصیلی شرائط و ضوابط، خصوصیات اور ضروریات وغیرہ شامل ہیں، ای-پاک ایکوزیشن اینڈ ڈسپوزل سسٹم (EPADS) کے اس لنک پر دستیاب ہیں: https://epads.gov.pk/opportunities/federal/procurements/126133

6. ای-بولیاں، جو ای-بڈنگ دستاویزات کی ہدایات کے مطابق تیار کی گئی ہوں، EPADS v2.0 کے ذریعے منگل 20 اکتوبر 2026 کو صبح 11:00 بجے یا اس سے پہلے جمع کرائی جانی چاہئیں۔ ای-بولیاں اسی دن یعنی 20 اکتوبر 2026 کو 11:30 بجے کھولی جائیں گی۔ دستی طور پر جمع کرائی گئی بولیوں پر غور نہیں کیا جائے گا۔ وہ وینڈرز جو ابھی تک EPADS v2.0 پر رجسٹرڈ نہیں ہیں، وہ خود کو https://vendors.epads.gov.pk/ پر رجسٹر کر سکتے ہیں۔ رجسٹریشن کے عمل کی وضاحت کے لیے ایک ویڈیو ٹیوٹوریل اس پورٹل پر دستیاب ہے: https://www.youtube.com/watch?v=MNW6T38v7tc

7. پبلک پروکیورمنٹ رولز، 2004ء کے رول 48 کے تحت ایک شکایت کے ازالے کی کمیٹی (GRC) کو نوٹیفائی کیا گیا ہے اور نوٹیفکیشن کی کاپی خریداری کرنے والے ادارے کی ویب سائٹ اور اتھارٹی کی ویب سائٹ (www.ppra.org.pk) پر دستیاب ہے۔

پاکستان سیکورٹی پرنٹنگ کارپوریشن (پروکیورمنٹ)
ڈپٹی جنرل مینیجر
جناح ایونیو، ملیر ہالٹ، کراچی۔
+92-992-48511
aliza.zaidi@pspc.gov.pk
PID,(K)1235/26

حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪمپني
HESCO in association with WAPDA

آڇون کولڻ جي تاريخ ۾ واڌ

اهو اطلاع ڏنو ٿو وڃي ته مالي سال 26-2025 جي لاءِ حيسڪو جي ترسيلي ۽ تقسيمي نظام (T&D) جي فني نقصانن جي مطالعي ۽ تخميني جي غرض سان ڪنسلٽنسي جون خدمتون حاصل ڪرڻ لاءِ آڇون گهرائڻ بابت اشتهار، روزانه ڊان ڪراچي، روزانه جهان پاڪستان ۽ روزانه عبرت حيدرآباد ۾ بذريعه تصحيح نامه (Corrigendum) تاريخ 30-09-2026 تي PID No. 89/2026 جي تحت شايع ٿيو. جا ٽينڊر کولڻ جي تاريخ جيڪا پهريان 15-10-2026 وقت 11:00 وڳي مقرر هئي، هاڻي وڌائي 22-10-2026 بوقت 11:00 وڳي ڪئي وئي آهي.

PID(H) 107/2026

چيف انجنيئر (P&E)،
حيسڪو، حيدرآباد

ایڈیٹوریل
روزانی عابرت

ٹیکس چوري، جي روڪڻام، واپارين لاءِ قرض، نوجوان لاءِ نوان موقعا
صفحو 4

محمد خان ابڙو
پوليو جي بن ڦڙن سان روشن مستقبل
صفحو 4

مختيار انڙ
اڇو ڪو ڏينهن
14 آڪٽوبر
صفحو 4

وڃ سڃڻ وڃ
ميرانظر علي تالپر
صفحو 4

جيسڪر نندڙالهيار سب ڊويزن ۾ جي عملدارن جو بجلي چورن ۽ باقيدارن خلاف ايڪشن

ايس ڊي او سيد اظهر حسين شاهه جي آڏرائي ۽ بجلي چورن ۽ باقيدارن خلاف ڪارروايون ڪندي ڪنيڪشن ڪاٽيا ويا

جيسڪر سٿي 3 فيڊر جي لائن سان لاڳاپيل مختلف ڳوٺن ۽ بجلي جا رهنمون ٿا ٿر ڪنڊ صارفين ۽ بجلي چوري خلاف کارروايون

عمان شاهه جوڻيجو، ڪاشف ڪنڀار، عمران ڪوريجو، ڪمال ڪنڀار، عبدالرحمان ڪنڀار، عبدالرزاق ڪنڀار، عبدالحميد

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هيءَ اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk
اربع 14 آڪٽوبر 2026ع

ٽيڪس چوريءَ جي روڪٿام، واپارين لاءِ قرض ۽ نوجوانن لاءِ نوان موقعا

وزيراعظم شهباز شريف پاران ٽيڪس چوري روڪڻ، ننڍن ۽ وچولي درجي جي ڪاروبارن لاءِ قرضن ۾ واڌ ۽ نوجوانن کي جديد ڄاڻ ڏيڻ بابت هدايتون ڪيون آهن. وزيراعظم پيداوار جي سمورن شعبن ۾ وڪرو تي لاڳو محصول جي وصوليءَ جي نگرانيءَ وارو نظام هلندڙ سال جي پڄاڻيءَ تائين مڪمل ڪرڻ جي هدايت ڪئي آهي. سندس چوڻ آهي ته جيڪي واپاري گراهڪن کان محصول وصول ڪرڻ باوجود اهو سرڪاري خزاني ۾ جمع ڪرائڻ بدران پنهنجي کيسي ۾ وجهن ٿا، سي ڪنهن به رعايت جا حقدار ناهن. اها ڳالهه اصولي طور درست آهي. ڇاڪاڻ ته گراهڪن کان وصول ڪيل محصول سرڪاري خزاني ۾ جمع ڪرائڻ ڪاروباري ادارن جي ذميواري آهي. جيڪڏهن ڪو ادارو ماڻهن کان محصول وصول ڪري ٿو پر اهو حڪومت تائين نٿو پهچائي ته ان عمل سان نه رڳو سرڪاري آمدنيءَ کي نقصان پهچي ٿو پر ايمانداريءَ سان ڪاروبار ڪندڙ ماڻهن سان به ناانصافي ٿئي ٿي. وفاقي روينيو بورڊ جي سڏارن بابت اجلاس ۾ ٻڌايو ويو ته کنڊ، سيمينٽ، تماڪ، ٽائيلن ۽ پاڻ جي شعبن ۾ پيداوار جي نگرانيءَ وارو نظام لڳايو ويو آهي. ڪپڙي، پيڪ ٿيل پاڻي، ميوي جي رس ۽ پيڪ ٿيل کير جي شعبن ۾ به اهو نظام لڳائڻ جو ڪم جاري آهي. جڏهن ته لوهه ۽ فولاد، ڪڪڙن جي پالنا ۽ ڳاڏين جي ٽائرن جي شعبن لاءِ گهريلو اوزارن جي خريداري 15 آڪٽوبر ۽ چانهه، گهريلو بجليءَ جي سامان، چمڙي، ڪاغذ، گتي، تيل ۽ گيهه جي شعبن لاءِ 30 آڪٽوبر تائين مڪمل ڪرڻ جو رٿيو ويو آهي. حڪومتي رٿا موجب انهن سمورن شعبن ۾ نگرانيءَ وارو نظام 31 ڊسمبر تائين مڪمل طور ڪم ڪرڻ لڳندو.

هن نظام جي ڪاميابيءَ لاءِ رڳو اوزار لڳائڻ ڪافي نه هوندو. ضروري آهي ته پيداوار، وڪري ۽ محصول جي وصوليءَ بابت انگن اکرن جي باقاعدي جاچ ڪئي وڃي ۽ قانون جي ڀڃڪڙي ڪندڙ ادارن خلاف بنا ڪنهن فرق جي ڪارروائي ٿئي. ساڳئي وقت ننڍن ڪاروبارن کي غيرضروري ڪارروائيءَ ۽ ڏکيائين کان بچائڻ، محصول جي نظام کي سمجهڻ ۾ مدد ڏيڻ ۽ ڪاروباري قاعدن کي سادو بڻائڻ به حڪومت جي ذميواري آهي. ٽيڪس جو دائرو وڌائڻ جو مقصد رڳو وڌيڪ رقم گڏ ڪرڻ نه پر اهڙو نظام جوڙڻ هجڻ گهرجي، جنهن ۾ هر ماڻهو پنهنجي وس آهر مناسب حصو ڏئي ۽ سرڪاري آمدنيءَ جي چوريءَ جا رستا بند ٿين. ان سان گڏ وزيراعظم ننڍن ۽ وچولي درجي جي ڪاروبارن کي ڏنا ويندڙ قرض جي مجموعي رقم 2028ع تائين هڪ کرب ڏهه ارب رپين مان وڌائي به کرب ويهه ارب رپيا ڪرڻ جي هدايت ڪئي آهي. ننڍا ڪاروبار روزگار پيدا ڪرڻ، مقامي پيداوار وڌائڻ ۽ ماڻهن کي پنهنجن پيرن تي بيهارڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪن ٿا. خاص طور تي پٺتي پيل علائقن ۾ ماڻهن کي ڪاروبار شروع ڪرڻ جا موقعا فراهم ڪرڻ سان غربت گهٽائڻ ۽ علائقائي ترقيءَ ۾ مدد ملي سگهي ٿي. پر ان لاءِ قرضن جي ورهاست شفاف هئڻ گهرجي. وياج ۽ واپسيءَ جا شرط ڪاروباري حالتن سان ٺهڪندڙ هجن ۽ قرض واقعي انهن ماڻهن تائين پهچن، جن کي ان جي ضرورت آهي. حڪومت کي اهو به ڏسڻو پوندو ته قرض حاصل ڪرڻ لاءِ ڪاغذي ڪارروائي، ضمانتن ۽ ٻين گهرجن سبب ننڍا واپاري پريشان نه ٿين. عورتن، نوجوانن ۽ پٺتي پيل علائقن جي ماڻهن کي به ڪاروبار شروع ڪرڻ لاءِ مناسب سهوليتون ملڻ گهرجن. قرض ڏيڻ کان پوءِ ڪاروبار هلائڻ بابت سکيا، بازار تائين پهچ ۽ پيداوار جي وڪري ۾ مدد فراهم ڪئي وڃي ته جيئن ماڻهو پنهنجو ڪاروبار قائم رکي سگهن ۽ قرض واپس ڪرڻ جي سگهه به حاصل ڪن. ٽيڪس چوريءَ جي روڪٿام سان گڏ ننڍن ڪاروبارن کي سهارو ڏيڻ ۽ نوجوانن لاءِ جديد هنر جا دروازا کولڻ هڪ ٻئي سان ڳنڍيل مقصد آهن. جيڪڏهن حڪومت انهن رٿائن تي مقرر مدي اندر عمل ڪرائي، قرضن جي منصفاڻي ورهاست يقيني بڻائي ۽ نوجوانن جي صلاحيتن کي روزگار سان ڳنڍي سگهي ته ملڪ جي معيشت کي مضبوط بنياد ملي سگهن ٿا. هاڻي ضرورت اعلانن کان اڳتي وڌي عملي ڪارڪردگي ڏيکارڻ جي آهي. ڇاڪاڻ ته معاشي خوشحاليءَ جو اصل معيار حڪومتي بيان نه پر عام ماڻهوءَ جي زندگيءَ ۾ ايندڙ سڌارو آهي.

ايل نينو جو وڌندڙ خطرو، سنڌ جي زراعت ۽ ايندڙ مون سون جو سوال!

محمد اسلم سميجو

ٿر جي واريءَ تي وسندڙ مينهن جا ڪجهه ڦڙا رڳو زمين کي آلو ناهن ڪندا پر هزارين خاندانن جي اميدن کي به جيئاريندا آهن. ٿر ۾ برسات پوڻ جو مطلب چوپائي مال لاءِ گاهه، پوک لاءِ پاڻي ۽ زندگيءَ جي گاڏي کي اڳتي وڌائڻ جو سهارو آهي. پر جيڪڏهن هتي برسات وقت تي نٿي پوي، گرمي وڌي وڃي ٿي ۽ پاڻيءَ جا ذخيرا گهٽجڻ لڳن ٿا ته اها ٿر جي ڏڪار جي ڏکيائيءَ ۾ ڦاسي سگهي ٿي. اهڙي وقت ۾ پئسفڪ سمنڊ مان ايندڙ هڪ موسمياتي خبر اسان لاءِ اهم بڻجي وڃي ٿي. آمريڪي اداري نوئا (NOAA) جي 8 آڪٽوبر 2026ع واري رپورٽ موجب ايل نينو وڌيڪ مضبوط ٿيڻ جي اميد آهي ۽ 2027ع جي شروعات تائين ان جي طاقتور رهڻ جا امڪان آهن. سوال اهو آهي ته ڇا ايل نينو جي اها صورتحال سنڌ، خاص ڪري ٿرپارڪر، عمرڪوٽ ۽ اڇڙي ٿر لاءِ ڪنهن خطري جي گهنٽي ته نه آهي؟ ايل نينو پئسفڪ سمنڊ جي هڪ اهڙي موسمياتي حالت آهي، جنهن ۾ سمنڊ جو پاڻي معمول کان وڌيڪ گرم ٿي وڃي ٿو. اها گرمي هوا جي وهڪرن ۽ ڪڪرن جي نهڻ تي اثر وجهي ٿي، جنهن سان دنيا جي مختلف علائقن ۾ برساتن جو نظام بدلجي سگهي ٿو. ڪٿي برساتون وڌي وڃن ٿيون ته ڪٿي پاڻيءَ جي کوٽ ۽ ڏڪار جا امڪان پيدا ٿين ٿا.

نوئا جي رپورٽ موجب سيپٽمبر 2026ع ۾ پئسفڪ سمنڊ جي اهم حصي، نينو 3.4 ۾ پاڻيءَ جو گرمي پد معمول کان 2.1 ڊگري سينٽي گريڊ وڌيڪ رڪارڊ ڪيو ويو. اڳڪٿين ۾ ايل نينو جي تمام گهڻو مضبوط ٿيڻ جا امڪان ظاهر ڪيا ويا آهن. پر هتي هڪ ڳالهه سمجهڻ ضروري آهي ته ايل نينو دنيا جي هر ملڪ لاءِ هڪجهڙو موسمياتي نتيجو پيدا نٿو ڪري. ان جو اثر مقامي هوائن، سامونڊي حالتن ۽ ٻين موسمي نظامن سان گڏجي ظاهر ٿئي ٿو.

ٿرپارڪر عمرڪوٽ ۽ اڇڙي ٿر جي زندگيءَ جو وڏو دارومدار برسات تي آهي. ٿر ۾ مينهن گهٽ پوي ٿو ته رڳو زمين نٿي سُڪي پر چوپائي مال لاءِ گاهه گهٽ ٿئي ٿو، فصل متاثر ٿين ٿا، پيئڻ جي پاڻيءَ جا مسئلا وڌن ٿا ۽ غريب خاندانن جي آمدنيءَ تي به اثر پوي ٿو. ٿر جو ماڻهو آسمان ڏانهن نهاريندي رڳو ڪڪرن جو انتظار نٿو ڪري، هو پنهنجي ٻچن جي روزي، پنهنجي مال جي بقا ۽ ايندڙ فصل جي اميد به ڪندو آهي. ان ڪري موسم ۾ ڪنهن به اهڙي تبديلي، جيڪا برساتن تي اثر وجهي سگهي، ان کي سنجيدگيءَ سان وٺڻ گهرجي. ايل نينو جي مضبوط ٿيڻ سان سنڌ ۾ گرمي ۽ برساتن جي صورتحال بابت خدشا ضرور پيدا ٿين ٿا پر ان بنياد تي اهو چوڻ ته ٿر ۾ لازمي ڏڪار پوندو يا ايندڙ مُون سُون ناڪام ٿيندو، درست نه ٿيندو ان لاءِ پاڪستان جي موسميات کاتي جون علائقي وار اڳڪٿيون، برساتن جا انگ اکر ۽ ٻيون موسمياتي نظامن جي صورتحال ڏسڻ ضروري آهي.

سنڌ جي معيشت ۾ زراعت ۽ چوپائي مال جي اهم حيثيت آهي. جيڪڏهن گرمي وڌي ٿي ۽ برساتن ۾ کوٽ پيدا ٿئي ٿي ته پاڻيءَ جي گهرج وڌي سگهي ٿي، فصلن کي نقصان پهچي سگهي ٿو ۽ مالوندن لاءِ چاري ۽ پاڻيءَ جو بندوبست ڏکيو ٿي سگهي ٿو. اهڙي صورتحال ۾ سڀ کان وڌيڪ تڪليف انهن خاندانن کي ٿيندي، جيڪي اڳ ئي محدود وسيلن تي زندگي گذارين ٿا. ٿر جي ڏڪار جو اثر رڳو هڪ ڳوٺ تائين محدود نٿو رهي، بلڪ اهو روزگار، مال جي واپار، خوراڪ ۽ خاندانن جي معاشي حالت تائين پکڙجي سگهي ٿو.

ان ڪري ضروري آهي ته لاڳاپيل ادارا رڳو ڏڪار اچڻ کانپوءِ سرگرم نه ٿين پر اڳواٽ ئي پاڻيءَ جي موجود وسيلن جو جائزو وٺن، مال لاءِ چاري جا انتظام ڪن ۽ ڏڪار جي خطري وارن علائقن جي نشاندهي ڪن. موسمياتي اڳڪٿين جو اصل فائدو تڏهن آهي، جڏهن اهي ماڻهن جي تحفظ ۽ بهتر منصوبابنديءَ لاءِ استعمال ٿين. جيڪڏهن ايندڙ مهينن ۾ برساتن جي کوٽ جا امڪان وڌن ٿا ته ٿرپارڪر، عمرڪوٽ، اڇڙي ٿر ۽ ٻين متاثر ٿيندڙ علائقن ۾ پيئڻ جي پاڻيءَ جي فراهمي، جانورن جو علاج، چاري جي دستيابي ۽ ضرورتمند خاندانن جي مدد لاءِ اڳواٽ منصوبو تيار هجڻ گهرجي. ڳوٺن ۾ پاڻيءَ جا ذخيرا محفوظ ڪرڻ، موجود کوهن ۽ ٻين ذريعن جي حالت بهتر رکڻ ۽ ماڻهن تائين بروقت موسمياتي ڄاڻ پهچائڻ به اهم قدم آهن. ساڳئي وقت آبادگارن کي فصلن ۽ پاڻيءَ جي استعمال بابت مقامي موسمياتي صلاحون ڏنيون وڃن.

نتيجو: خوف نه پر اڳواٽ تياري ضروري آهي. ايل نينو جي وڌندڙ طاقت اسان کي اهو سوچڻ جو موقعو ڏئي ٿي ته ڇا اسان امڪاني موسمياتي خطرن کي منهن ڏيڻ لاءِ تيار آهيون؟ سنڌ ۽ ٿر لاءِ هن وقت سڀ کان اهم ڳالهه ڪنهن اڳڪٿيءَ تي خوف پکيڙڻ نه پر سائنسي ڄاڻ جي بنياد تي اڳواٽ قدم کڻڻ آهي. ايل نينو مضبوط ٿيڻ باوجود ايندڙ مُون سُون جي ناڪاميءَ جو پڪو اعلان نٿو ڪري سگهجي. پر جيڪڏهن برساتون گهٽ پيون ٿيون، گرمي وڌي ٿي ۽ پاڻيءَ جي کوٽ پيدا ٿئي ٿي ته ان جا اثر ٿر جي زندگيءَ تي گهرا ٿي سگهن ٿا. ٿر ۾ ڏڪار کي روڪڻ لاءِ مينهن وسڻ کان پوءِ جاڳڻ نه پر مينهن وسڻ کان اڳ تياري ڪرڻ ضروري آهي. ڇو ته ٿر لاءِ پاڻي رڳو قدرتي وسيلو ناهي پر زندگيءَ جي ضمانت آهي ۽ وقت سر کنيل قدم ئي ان زندگيءَ کي محفوظ بڻائي سگهن ٿا.

پوليو جي ٻن ڦڙن سان روشن مستقبل

محمد خان ابڙو

تاريخ جا ڪي واقعا ڏسڻ ۾ ته تمام معمولي هوندا آهن پر وقت گذرڻ سان اهي قومن جي گڏيل زندگيءَ ۾ غيرمعمولي اهميت اختيار ڪري ويندا آهن. 1994ع ۾ جڏهن پاڪستان جي پهرين چونڊيل عورت وزيراعظم شهيد محترمه بينظير ڀٽو پنهنجي ننڍڙي نياڻي آصفه ڀٽو زرداريءَ کي پوليو کان بچاءَ جا ڦڙا پياريا هئا، تڏهن شايد ڪنهن تصور به نه ڪيو هوندو ته اهو منظر ايندڙ نسلن لاءِ تاريخي سڃاڻپ بڻجي ويندو. هڪ ماءُ پنهنجي نياڻيءَ کي بيماريءَ کان بچائي رهي هئي، جڏهن ته هڪ وزيراعظم سڄي قوم کي صحتمند مستقبل ڏانهن ويندڙ واٽ ڏيکاري رهي هئي.

بينظير ڀٽو جي سياست جو هڪ اهم پاسو اهو هو ته هن عوام جي ڀلائيءَ کي رڳو مالي سهائتا تائين محدود نه رکيو، پر صحت، تعليم ۽ عورتن جي سماجي ڀاڱيداريءَ کي به رياست جي ذميواري سمجهيو. پاڪستان ۾ 1994ع دوران پوليو جي خاتمي لاءِ شروع ڪيل قومي مهم انهيءَ سوچ جو عملي مظهر هئي. ان وقت ملڪ ۾ پوليو سبب هزارين ٻار متاثر ٿي رهيا هئا ۽ بيمارين کان بچاءَ لاءِ ٽڪا لڳرائڻ بابت عوام ۾ سڄاڳي به محدود هئي. اڄ ٽن ڏهاڪن کان وڌيڪ عرصو گذرڻ کان پوءِ اها ٿي آصفه ڀٽو زرداري، جنهن کي ننڍپڻ ۾ پنهنجي ماءُ هٿان پوليو کان بچاءَ جا ڦڙا پياريا ويا هئا، هن بيماريءَ جي خاتمي لاءِ هڪ نمايان آواز بڻجي چڪي آهي. اهو رڳو سياسي ورثو ناهي، پر هڪ انساني ذميواري آهي، جنهن کي هن پنهنجي عوامي زندگيءَ جو حصو بڻايو آهي.

آصفه ڀٽو زرداريءَ جي شخصيت جو هڪ اهم پاسو اهو آهي ته هن عوامي صحت جهڙي شعبي کي پنهنجي ترجيحن ۾ جاءِ ڏني آهي، جنهن تي عام طور تي ٻين معاملن جي ڀيٽ ۾ گهٽ ڌيان ڏنو ويندو آهي. عالمي ادارن سان سندس لاڳاپا، پوليو جي خاتمي لاءِ سڄاڳي پيدا ڪرڻ جون ڪوششون ۽ ماءُ پيءُ کي لڳاتار اپيلون ان ڳالهه جي عڪاسي ڪن ٿيون ته هوءَ هن مسئلي کي رڳو سرڪاري مهم نه پر ٻارن جو بنيادي حق سمجهي ٿي.

پاڪستان پيپلز پارٽيءَ جي سياسي سفر ۾ عوامي صحت جو تصور هميشه اهم رهيو آهي. بينظير ڀٽو جي دور ۾ عورتن جي صحت، ڪارڪنن وارو پروگرام شروع ڪيو ويو، جنهن عورتن کي بنيادي طبي سهولتون پهچائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪرڻ جو موقعو ڏنو. هن پروگرام سان سماج جي انهن طبقن تائين پهچڻ جي واٽ هموار ٿي، جيڪي روايتي طبي نظام کان پري هئا. ڀهراڙين جي عورتن جو اعتماد حاصل ڪرڻ ۽ گهرن جي دروازن تائين صحت بابت ڄاڻ پهچائڻ ڪنهن به بچاءَ واري مهم جي ڪاميابيءَ لاءِ ضروري آهي. تنهن هوندي به، پوليو خلاف جنگ ۾ اصل ڪسوٽي سياسي بيان نه پر عملي نتيجا آهن. پاڪستان هن بيماريءَ تي ضابطو آڻڻ لاءِ نمايان اڳڀرائي ضرور ڪئي آهي، پر ان جو مڪمل خاتمو اڃا تائين هڪ قومي چئلينج آهي. غربت، لڏپلاڻ، بچاءَ جا ڦڙا پيارڻ کان انڪار، ڪجهه علائقن ۾ امن امان جي خراب صورتحال ۽ بنيادي سهولتن جي کوٽ هن جدوجهد کي ڏکيو بڻائين ٿا.

هن معاملي ۾ سنڌ جي صورتحال خاص ڌيان جي گهرجائو آهي. پاڪستان پيپلز پارٽيءَ کي صوبي ۾ ڊگهي عرصي کان حڪومت ڪرڻ جو تجربو حاصل آهي. تنهنڪري پوليو جي خاتمي بابت ان جي انتظامي ذميواري به وڌيڪ آهي. ڪراچيءَ جي ڳتيل آباديءَ وارن علائقن کان وٺي ڪشمور، ٿرپارڪر ۽ سنڌ جي ڏورانهن ڳوٺن تائين هر ٻار کي بچاءَ جا ڦڙا پيارڻ کي يقيني بڻائڻ حڪومت جي پهرين ترجيح هئڻ گهرجي.

سيپٽمبر 2026ع ۾ پوليو جي خاتمي لاءِ هلندڙ مهم دوران سنڌ جي 30 ضلعن ۾ هڪ ڪروڙ کان وڌيڪ ٻارن کي بچاءَ جا ڦڙا پياريا ويا. اها انتظامي سطح تي هڪ اهم ڪوشش آهي، پر اصل ڪاميابي تڏهن حاصل ٿيندي، جڏهن ڪو به ٻار بچاءَ واري مهم کان رهجي نه وڃي ۽ پوليو جي وائرس جو مقامي پکڙجڻ مڪمل طور بند ٿي وڃي. هن جدوجهد ۾ سڀ کان وڌيڪ ساراهه جون حقدار اهي عورتون آهن، جيڪي پنهنجن گهرن مان نڪري ٻين جي ٻارن جو مستقبل محفوظ بڻائڻ لاءِ گهٽين، وسندين ۽ ڏورانهن علائقن ڏانهن وڃن ٿيون. سندن محنت، همت ۽ ڪن موقعن تي جانين جون قربانيون پاڪستان ۾ عوامي صحت جي تاريخ جو روشن باب آهن. رياست جو فرض آهي ته انهن ڪارڪنن کي تحفظ، مناسب پگهار ۽ سندن ڪم جي لائق عزت فراهم ڪري. آصفه ڀٽو زرداريءَ وٽ اڄ هڪ اهم موقعو موجود آهي.

هوءَ پنهنجي عوامي حيثيت کي ڪم آڻيندي پوليو جي خاتمي واري مهم کي سياسي اختلافن کان مٿانهون ڪري، ان مقصد لاءِ قومي اتفاق پيدا ڪرڻ ۾ وڌيڪ اثرائتو ڪردار ادا ڪري سگهي ٿي. نوجوانن، استادن، مذهبي اڳواڻن، مقامي نمائندن ۽ عورتن جي تنظيمن کي هن مقصد لاءِ گڏ ڪرڻ وقت جي اهم ضرورت آهي. پيپلز پارٽيءَ لاءِ به اهو موقعو آهي ته اها بينظير ڀٽو جي ياد کي رڳو تقريرن ۽ تصويرن تائين محدود رکڻ بدران، سندس شروع ڪيل عوامي صحت واري مشن کي ماپي سگهجندڙ نتيجن تائين پهچائي. هر ضلعي ۾ ويڪسين کان رهجي ويل ٻارن جي سڃاڻپ، لڳاتار نگراني، بنيادي صحت مرڪزن جي سڌاري ۽ عوام جو اعتماد بحال ڪرڻ ان ڏس ۾ اهم قدم ٿي سگهن ٿا.

پوليو جي خاتمي جو سمورو سهرو ڪنهن هڪ جماعت يا شخصيت جي مٿي تي نٿو رکي سگهجي. اها وفاقي ۽ صوبائي حڪومتن، عالمي ادارن، طبي ماهرن، ماءُ پيءُ ۽ هزارين اڻٿڪ ڪارڪنن جي گڏيل جدوجهد آهي. تنهن هوندي به، سياسي قيادت جو ڪردار ان ڪري اهم آهي، جو اها هن قومي مقصد لاءِ وسيلا، لڳاتار سهڪار ۽ عوام جو اعتماد حاصل ڪري سگهي ٿي. بينظير ڀٽو پنهنجي نياڻيءَ کي پوليو کان بچاءَ جا ڦڙا پياريندي جنهن سفر جي شروعات ڪئي هئي، اڄ آصفه ڀٽو زرداري ان تاريخي تسلسل جي هڪ نمايان نمائندي آهي ماءُ هڪ قومي مهم جو بنياد وجهڻ ۾ اڳواڻي ڪئي هئي، جڏهن ته ڌيءُ وٽ ان مقصد کي اڳتي وڌائڻ جو موقعو آهي.

قوم جي حقيقي ترقيءَ جو اندازو رڳو اوچين عمارتن، شاهراهن ۽ معاشي انگن اکرن مان نٿو لڳائي سگهجي، پر ان ڳالهه مان به لڳائي سگهجي ٿو ته اها پنهنجي ٻارن کي ڪيتري محفوظ زندگي فراهم ڪري ٿي. جنهن ڏينهن پاڪستان جو آخري ٻار به پوليو جي خطري کان محفوظ ٿي ويندو، اهو ڏينهن رڳو عوامي صحت جي ڪاميابي نه هوندو پر بينظير ڀٽو جي خواب، آصفه ڀٽو زرداريءَ جي جدوجهد ۽ لکين پاڪستانين جي گڏيل محنت جي تاريخي سوڀ پڻ هوندو.

ڌيئرن کي صرف فرمانبردار نه پر بهادر بڻايو!

شازيه انڙ

اسان هڪ اهڙي معاشري ۾ رهون ٿا، جتي ڌيئرن کي عزت، حيا ۽ برداشت جو سبق ته ڏنو وڃي ٿو پر اڪثر کين پنهنجي ڳالهه ڪرڻ، پنهنجي غلطي تسليم ڪرڻ ۽ ڏکئي وقت ۾ والدين کان مدد گهرڻ جو حوصلو نٿو ڏنو وڃي. اڄ وقت جي اهم ضرورت اها آهي ته اسان پنهنجي ڌيئرن کي صرف سٺو انسان نه پر بااعتماد، خودمختيار ۽ بهادر پڻ بڻايون.

هيءَ دور ٻڪين جي معصوم دنيا وارو نه پر اهڙي معاشري جو آهي، جتي ڪڏهن دوکو، ڪڏهن هراسان ڪرڻ ۽ ڪڏهن غلط ماڻهن تي اعتماد ڪرڻ ڪنهن جي زندگيءَ کي ڏکيو بڻائي ڇڏي ٿو. اهڙين حالتن ۾ والدين جي ذميواري صرف ڌيئرن جي حفاظت ڪرڻ نه پر کين ان قابل بڻائڻ پڻ آهي ته جيئن هو ڏکين حالتن کي بهادريءَ سان منهن ڏئي سگهن. والدين ۽ ڌيئرن وچ ۾ اعتماد جو رشتو سڀ کان وڏي طاقت آهي. ڌيءَ کي اهڙو ماحول ملڻ گهرجي، جتي هوءَ يونيورسٽيءَ ۾ ٿيل ڪنهن غلطيءَ، پئسن جي ڏيتي ليتيءَ ۾ ٿيل نقصان، ڪنهن رشتي جي ناڪامي يا ڪنهن شخص تي ڀروسو ڪرڻ سبب پيدا ٿيل پريشانيءَ بابت بنا ڪنهن خوف جي ڳالهائي سگهي. بدقسمتيءَ سان ڪڏهن ڪڏهن اولاد پنهنجي تڪليف ان ڪري لِڪائي ڇڏيندو آهي ته متان والدين پريشان ٿي وڃن، سندن طبيعت خراب ٿي پوي يا هو کين ڏوهاري سمجهي ڪانئن منهن موڙي ڇڏين. اهو خوف اولاد ۽ والدين وچ ۾ خاموشيءَ جي اهڙي ڀت اڏي ٿو جنهن جي پويان ڪيترين ئي پريشانيون جنم وٺن ٿيون. ياد رکو غلطي انسان کان ٿي ٿيندي آهي. جيڪڏهن ڌيءَ کان ڪا غلطي ٿي وڃي ته کيس سڀني جي سامهون شرمسار ڪرڻ بدران سندس حوصلو وڌايو ۽ اڪيلائيءَ ۾ کيس سمجهايو. سندس غلطيءَ کي درست قرار ڏيڻ ضروري ناهي پر سندس ڳالهه ٻڌڻ، حقيقت معلوم ڪرڻ ۽ کيس صحيح رستو ڏيکارڻ والدين جي ذميواري آهي. اولاد جي غلطيءَ وقت سندس ساٿ ڏيڻ جو مطلب غلطيءَ جي حمايت ڪرڻ نه پر کيس ان غلطيءَ مان نڪرڻ جو رستو ڏيکارڻ آهي.

اسان کي پنهنجي ڌيئرن لاءِ اهڙو محفوظ ماحول ناهڻو پوندو جتي کين اهو خوف نه هجي ته پنهنجي پريشاني بيان ڪرڻ سان سندن والدين ذهني طور ٽٽي پوندا. والدين کي به گهرجي ته هو پنهنجي بيوسي، غربت ۽ ڪمزورين جو احساس اولاد تي اهڙي نموني نه مڙهين جو ٻار پنهنجيون پريشانيون لڪائڻ تي مجبور ٿين. مضبوطي صرف دولت يا عهدي جو نالو ناهي، بلڪ اصل مضبوطي حوصلي، شعور، اعتماد ۽ ڏکئي وقت ۾ هڪ ٻئي جو سهارو بڻجڻ ۾ آهي. پيءُ جي شفقت ۽ ماءُ جي سمجهه ڌيءَ کي اهو اعتماد ڏئي سگهي ٿي، جيڪو کيس زندگيءَ جي ڏکين فيصلن ۾ پاڻ سنڀالڻ ۾ مدد ڏئي ٿو. اسان کي پنهنجين ڌيئرن کي صرف اهو نه سيکارڻ گهرجي ته دنيا جي خطرن کان ڪيئن بچڻو آهي پر اهو پڻ سيکارڻ گهرجي ته ناانصافيءَ خلاف آواز ڪيئن اٿارڻو آهي؟ پنهنجي ذاتي حدن جي حفاظت ڪيئن ڪرڻي آهي ۽ ضرورت پوڻ تي مدد ڪيئن حاصل ڪرڻي آهي؟ والدين کي پنهنجي ڌيئرن لاءِ صرف محافظ نه پر اهڙو دوست ۽ ڀروسي جوڳو ساٿي بڻجڻ گهرجي، جنهن جي سامهون هو پنهنجيون خوشيون، ڏک، خوف ۽ غلطيون بنا ڪنهن هٻڪ جي بيان ڪري سگهن.

آخر ۾ هر والدين کي پنهنجي ڌيءَ کي اهي لفظ چوڻ گهرجن: 'ڌيءَ! زندگيءَ ۾ توکان غلطي ٿي سگهي ٿي، تون ڏکين حالتن ۾ به ڦاسي سگهين ٿي پر توکي پنهنجي پريشاني لڪائڻ جي ضرورت ناهي. اسان تنهنجي ڳالهه ٻڌنداسين، توکي سمجهائينداسين ۽ صحيح رستو اختيار ڪرڻ ۾ تنهنجو ساٿ ڏينداسين.' چو ته جنهن ڌيءَ کي پنهنجي والدين تي اعتماد هوندو آهي، اها ڏکين حالتن ۾ به پاڻ کي اڪيلو محسوس ناهي ڪندي.

پنهنجي ڌيئرن کي صرف محفوظ رکڻ جي ڪوشش نه ڪريو پر کين ايترو مضبوط بڻايو جو هو پنهنجي حفاظت ڪرڻ سکي سگهن ۽ کين ايترو اعتماد ڏيو جو ڏکئي وقت ۾ سڀ کان پهرين پنهنجي والدين وٽ اچن. اهو ئي مضبوط خاندان، باشعور معاشري ۽ محفوظ مستقبل جو بنياد آهي.

وڃ سڄڻ وڃ

مير اعظم علي ٽالپر

هيءَ ڳالهه گهڻي پراڻي آهي ۽ اُن زماني ۾ اسان جو اچڻ ۽ وڃڻ ٽنڊو جام کان حيدرآباد (خاص ڪري) ۽ ميرپورخاص ريل رستي ٿيندو هو ۽ جڏهن گاڏيءَ مان لهي حيدرآباد شهر طرف اسٽيشن کان وڃبو هو ته پهرين حبيب هوٽل جي پرڀرو لوهه جي شيخن کي هٽن سان جهلي وٽي، سٽي ۽ ويڙهڻ جا ڪرتب همراهه ڏيکاريندو هو ۽ اُن کي ڏسڻ وارن جي رش لڳي پئي هوندي هئي. اُن کان اڳتي (اُن وقت ٽوپ چورنگي نه هئي) شمس سئنيما اڳيان ڪَنَ صاف ڪرڻ وارا پٽ تي ويٺا هوندا هئا ته فال نامو ڪڍڻ وارا به طوطن (پکين) سميت زندگيءَ جي اندر جو حال ٻڌائڻ وارا هوندا هئا. اُن کان ٿورو اڳتي هلڻ تي ساڄن حجم جو دڪان ايندو هو. جيڪو ماڻهن سان ڀريو پيو هوندو هو. دڪان جي مٿان 'سيلون' لکيل هوندو هو. جڏهن ته اسان جي شهر ۾ وارن کي ڪٽڻ (ڪترڻ) ۽ ناهڻ وارن ڪاريگرن کي 'حجم' ئي سڏيو ويندو هو. اُن ڪري سيلون نالو ڪجهه عجيب لڳندو هو. حالانڪ سيلون ته اصل ۾ هڪ ريڊيو اسٽيشن جو نالو هو جتان پراڻا گانا وڄندا هئا. اُن ڪانسواءِ ٻيو سيلون ريل گاڏي ۾ سفر ڪرڻ وقت ڪڏهن ڪڏهن ٻڌبو هو ته ريلوي جو وڏو بالا عملدار دوري تي پيو وڃي ۽ سيلون ۾ ويٺو آهي مطلب ته ريلوي جي آفيسر واري گاڏي کي به سيلون چيو ويندو هو. اُئين تلڪ چاڙهي تي مٿي ويندي ساڄي هٿ تي هڪ دڪان مٿان وري حيرت انگيز اکر لکيل نظر ايندا هئا 'آرائيش گيسو' اهو بورڊ ايندي ويندي ڏسبو هو پر اصل ۾ آرائيش گيسو جي خبر نه هئي. نيٺ 29 آگسٽ 1969ع تي وينس سئنيما ۾ وحيد مراد ۽ شبنم جي فلم 'عندليب' ڏٺي ته اُن ۾ اُن گانن ۾ هڪڙو گانو احمد رشدي جو ڳايل گانو هو. اهو وحيد مراد ۽ شبنم تي باغ ۾ وٺن ۾ فلمبند ڪيل ڏٺو ۽ اُن جا ٻول هئا 'گيسون ڪي آنچل مين رنگ هي ڪيا سنهرا' ٻڌا ته پوءِ معلوم ٿيو ته گيسو معنيٰ وار، اُن بعد تلڪ چاڙهي وارو آرائيش گيسو سمجهه ۾ آيو ته هن دڪان ۾ زنانا مائين جا وار ناهيا ويندا آهن. اسان جي شهر ۾ حجم ڪا نائي به چوندا هئا. جيڪو پوءِ سيلون ۽ آرائيش گيسو بڻجي ويو.

حجم، سيلون، آرائيش گيسو جي چڪر مان ٻاهر نڪري واضح ڪجي ته اسان جي شهر ۾ ڀهراڙي واري شادي ۾ به پراڻي وقت ۾ وڏو فرق هوندو هو. شهري شادي ۾ گهوٽ جي گهر مٿان ڇت تي گراما فون جا رڪارڊ فل آواز سان ڪن ڦاڙ آواز ۾ وڄندا رهندا هئا ۽ دروازي مٿان 'شادي مبارڪ' جو بورڊ لڳل هوندو هو ۽ رات جو ننڍيون ننڍيون بتيون مختلف رنگن واريون ٻرنديون هيون ۽ اها ڌما چوڪڙي هفتو کن هلندي هئي ۽ آخر ۾ 'بارات آمد ۽ بارات روانگي' ٻڌبو هو ته اُن ڏينهن تقريبن 15 يا 20 همراهه سفيد (اڇي) ڊريس پاتل ٽوپلن سميت هٿن ۾ مختلف توتارا ڪٽي وڄائيندا هئا ۽ گهوٽ جي سرڪس وقت اُن کي بينڊ ۽ باجا سڏيندا هئا. راقم جي هڪ بيروزگار عزيز کي انهيءَ لشڪر نما بينڊ باجي ۾ شامل ٿيڻ جو شوق ٿيو ۽ اُن لاءِ حيدرآباد جي شاهي بازار (شيطان جي آنڊي نما جهڙي) ۾ پڪي قلعي کان داخل ٿي پرم ۾ ٿي هڪ هٽي اجميري بينڊ ساز ڪمپني ۽ ٻي هٽي آزاد بينڊ ساز ڪمپني ۾ اُن عزيز کي وٺي وڃڻ ٿيو. ٻنهي ڪمپنين وارا هڪ سنڌي جي اچڻ تي خوش ٿيا ۽ راقم جي عزيز به هٿن ۾ گڏائي پتل واريون ٿالهيون وڄائڻ جو چيو ۽ اهو به شرط رکيو ته هو پنهنجي شهر ٽنڊو جام ۾ ٽيم سان نه هلندو. پر پوءِ پگهار تي نه ٺهڻ سبب ڪم نه ٿيو. جڏهن ته ڀهراڙي جي شادي جو وري الٽو حساب آهي. گهوٽ جي در ٻاهران شام (گهڙو ڪري) جو دهل

شرنائيون وڄايون وينديون آهن ۽ رات جي سمهڻي جو ماني کائي ڳوٺ جون عورتون گهوٽ جي گهر ۾ جهمر هڻنديون آهن. بهرحال گذريل وقت ته واپس موٽي اچي نه ٿو سگهي پر گذري ويل وقت جون يادگيريون دل ۽ دماغ ۾ هميشه زنده رهنديون گردش ڪنديون رهن ٿيون ۽ ماضيءَ جو ڪو درد ڀريو گانو وڏي آواز سان ٻڌڻ لاءِ واليم کي وڌائبو آهي ته اندران آواز هڪدم ايندو آهي ته 'اڄ وري ڪنهن جي يادگيري آئي اٿئي؟' جيڪڏهن وري ڪو نئون گانو ٻڌبو آهي ته الٽو سوال ٿيندو آهي ته 'اِجو مٿو ٿي ويو اٿئي پر اجا انهن گانن کي ڇڏين نٿو' هاڻ دل چاهيندي آهي ته هن عمر جي حد ۾ پهچڻ بعد ڪنهن به لکڻي ۾ پنهنجو پاڻ کي شامل نه ڪجي ۽ ڪو به ذڪر نه هجي پر وڏي ڪوشش باوجود پنهنجو ڪردار لکڻي ۾ شامل ٿي وڃي ٿو اُن کي ڇا ڪجي؟ بهرحال برصغير جي ٻن مشهور اداڪارن راجڪپور وڏي محنت سان فلم 'ميرا نام جوڪر' ناهي پر فلاپ ٿيڻ بعد هن پوءِ ڪنهن به فلم ۾ پاڻ کي شامل نه ڪيو. اُئين رنگيلا شوق سان فلم 'ڪبڙا عاشق' ناهي ۽ ناڪام ٿيڻ کانپوءِ هن پاڻ کي فلم جي ڪردار کان ڌار ڪري ڇڏيو هو. اڄڪلهه زمانو جديد آهي ۽ هر ڪم سمارٽ فون ذريعي ٿئي ٿو هن آچر تي پنهنجن پراڻن سائين سائين پير مظهر الحق ۽ بشير احمد ڀٽي سان واهه جي ڪچهري ٿي.

اڄڪلهه ملڪ ۾ هر ڪو نئين ڳالهه ڏسي ۽ ٻڌي ٿو پر راقم لاءِ هر پراڻي ڳالهه اڄ به نئين ڳالهه لڳي ٿي. 1970ع کي گذري 59 سال ٿي ويا آهن. هن وقت به راقم اڳيان پراڻين اخبارن ۾ لکيل ڍاڪا، ڪلنا، چٽاگانگ، راج شاهي، ميمن سنگهه شهرن ۾ ٿيندڙ خبرون نيون لڳن ٿيون. اُن کانپوءِ هڪ سال 1971ع واريون اخباري خبرون ته جمعو جمعو اٺ ڏينهن لڳن ٿيون. جڏهن ته 1972ع دوران اُن وقت جي صوبي سرحد هاڻوڪي ڪي پي ڪي ۾ مفتي محمود بطور وزيرعليٰ احتجاج طور عهدو ڇڏيو ته وفاق پاران صوبي ۾ گورنر راڄ هنيو ويو هو. اڄڪلهه هر طرف گورنر راڄ جا بينڊ باجا وڄن پيا، اها ڪا نئين يا اڻ ٿيڻي ڳالهه نه آهي. ملڪ ۾ صدارتي راڄ، گورنر راڄ، ايمرجنسي نافذ ٿيڻ اِهي سڀ پراڻيون پر لڳن خبرون نيون ٿيون. راقم کي اُن تي ڪا به حيرت نه ٿي آهي ڇو ته ملڪ ۾ ڪُل 16 دفعا گورنر راڄ لڳي چُڪو آهي. جيڪو اڪثريت ۾ گهڻو پيپلز پارٽي جي اقتدار وقت لڳو آهي. البته نواز شريف حڪيم دانشور اڳوڻي گورنر حڪيم سعيد جي قتل بعد وزيرعليٰ لياقت جتوئي کي هٽائي سنڌ اسيمبلي کي ٽالا هڻائي گورنر راڄ لڳايو هو. سنڌ ۾ گورنر راڄ جي هٽ ٽرڪ مڪمل ٿيل آهي. هن وقت جنهن ڳالهه تي دهل پيو وڄي ته گورنر راڄ لڳو آهي ته اُن ۾ حيراني ڇا جي آهي البته حيراني اُن ڳالهه جي آهي ته گورنر صوبي جو ڪاروهنوار هلائڻ لاءِ صوبائي وزير مقرر ڪرڻ ۽ صوبائي ڪابينا ناهڻ بدران هڪ ڪائونسل ناهي آهي ۽ هاڻ مختلف کاتن جا وزير جيڪي عهدو رکڻ بدران ڪائونسلر لکيا، پڙهيا ۽ سڏيا ويندا. اِها عجيب ۽ حيراني واري ڳالهه آهي. حالانڪ ضياءُ الحق مجلس شوريٰ ناهي ته اُن ۾ وفاق ۽ صوبن ۾ وري وزير مقرر ڪيا ۽ اُن کانپوءِ مشرف دور ۾ به وزيرن جو عهدو وزير هو پر هن وقت ڪي پي ڪي جو وزير نه پر ڪائونسلر ئي وزير هوندو. گورنر ڪي پي ڪي پيپلز پارٽيءَ جو ماڻهو آهي ۽ سياستدان به وڏو آهي پر خبر ناهي ڇو هن 'وزير' جو عهدو ختم ڪري ڪائونسلر بڻائي ڇڏيو آهي. بهرحال اڄ لکڻ جي شروعات يادگيرين، بينڊ باجن ۽ دهل شرنائين سان ٿي هئي سو اِهو ئي چوڻ مناسب آهي ته 'وڃ سڄڻ وڃ'.

اڄوڪو ڏينهن ..... 14 آڪٽوبر

مختيار انڙ

شفيع محمد اوج علوي

اڄ مشهور شاعر شفيع محمد اوج علويءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هي

ناميارو شاعر 14 آڪٽوبر 1921ع تي شڪارپور ۾ پيدا ٿيو ننڍي چمار ۾ ئي شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين شاعريءَ ۾ محمد اشرف علوي ۽ مير صفي الله فدا علوي سندس استاد هئا سندس اوائلي شاعري ان وقت جي مشهور سنڌي اخبارن ۾ شايع ٿي هن 1940ع ڌاري شڪارپور ۾ "سنڌ مسلم ادبي سوسائٽي" قائم ڪئي اڳتي هلي ڪراچيءَ ۾ "سنڌي ادبي مجلس" برپا ڪيائين پاڻ ڪراچيءَ ۾ مجلس احباب جي مشاعرن ۾ به شريڪ ٿيندو هو ۽ انهيءَ مجلس جو جنرل سيڪريٽري به ٿي رهيو هن پهرين نومبر 1972ع تي وفات ڪئي

زيب النساء لاڙڪ

زيب النساء لاڙڪ پنهنجي دور جي مشهور تعليمي ماهره هئي هوءَ

22 آڪٽوبر 1922ع تي ڳوٺ مولي ڏني لاڙڪ تعلقي ڪنڊياري ضلعي نوشهروفيروز ۾ حافظ محمد دائود لاڙڪ جي گهر پيدا ٿي هن پهريان ٽي درجا پنهنجي ڳوٺ ۾ پڙهيا ۽ باقي تعليم حيدرآباد ۾ حاصل ڪئي هن 1936ع ۾ هاءِ اسڪول ٽيچر طور نوڪري ڪرڻ شروع ڪئي اڳتي هلي ڪيس نواب شاهه ضلعي جي ڇوڪرين جي اسڪول جو انسپيڪٽر مقرر ڪيو ويو هوءَ پنهنجي قابليت، ايمانداريءَ ۽ بهترين استاديائي طور پنهنجي ترم مشهور هئي

ڊاڪٽر محمد علي شيخ

اڄ مشهور تعليمي ماهر ۽ سنڌ مدرسته الاسلام

يونيورسٽي ڪراچيءَ جي سابق وائيس چانسلر ڊاڪٽر محمد علي شيخ جي سالگرهه جو ڏينهن آهي شيخ صاحب جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1961ع ۾ ٿيو هن ابتدائي تعليم خيرپور ميرس مان حاصل ڪئي ۽ مهراڻ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي ڄامشورو مان گريجوئيشن ڪيائين اڳتي هلي ڪراچي يونيورسٽيءَ مان ماس ڪميونيڪيشن ۾ پي ايڇ ڊي جي سند حاصل ڪيائين ڊاڪٽر محمد علي شيخ پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات مهراڻ يونيورسٽي ڄامشوري ۾ ليڪچرار طور ڪئي اڳتي هلي ساڳيءَ يونيورسٽيءَ ۾ اسسٽنٽ پروفيسر طور ڪم ڪيائين 1990ع واري ڏهاڪي ۾ پاڻ سنڌيءَ ۾ شايع ٿيندڙ سائنس مئگزين جو ايڊيٽر مقرر ٿيو ۽ پاڪستان ٽيليويزن جي ڪجهه پروگرامن جو ميزبان پڻ رهيو مهراڻ يونيورسٽي ڇڏڻ کان پوءِ هن ڪيترن ئي اهم عهدن تي خدمتون سرانجام ڏنيون جن ۾ ڪاليجن جو ڊائريڪٽر جنرل شهيد ذوالفقار علي ڀٽو انسٽيٽيوٽ آف سائنس ۽ ٽيڪنالاجيءَ جي سينٽر فار انفارميشن ۽ ريسرچ جو ڊائريڪٽر، سنڌ جي ماحولياتي تحفظ واري ايجنسيءَ جو ڊائريڪٽر، سنڌ ڪوسٽل ڊولپمينٽ اٿارٽيءَ جو ڊائريڪٽر جنرل، چيئرمين سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ، شيخ سلطان ٽرسٽ ڪراچيءَ جو ايڊمنسٽريٽر ۽ ٻيا عهدا شامل آهن 1994ع ۾ سنڌ مدرسي ڪاليج ڪراچيءَ جو پرنسپال مقرر ٿيو سندس ئي ڪوششن سان هن ڪاليج کي يونيورسٽيءَ جو درجو مليو ۽ پاڻ انهيءَ يونيورسٽيءَ جي پهرئين وائيس چانسلر طور رٽائر ٿيو ڊاڪٽر محمد علي شيخ هڪ بلند پائي جو ليکڪ پڻ آهي سندس تصنيف ڪيل ڪتابن ۾ "Satellite Television and Social Change in Pakistan: A Case Study of Rural Sindh" ، "Benazir Bhutto: A Political Biography" ۽ "Makers of Modern Sindh" شامل آهن

مخدوم سعيدالزمان عاطف

اڄ سنڌ جي مشهور سياستدان، اديب ۽ سماجي

سرواڻ مخدوم سعيدالزمان عاطف جي جنم جو ڏينهن آهي مخدوم سعيدالزمان جي ولادت 14 آڪٽوبر 1962ع تي هالا نوان ۾ ٿي پاڻ مخدوم محمد زمان طالب المولىٰ جو پنجون نمبر فرزند آهي پاڻ ديني تعليم خانگي طور تي هالا جي مختلف عالمن کان حاصل ڪئي ستين ڪلاس تائين تعليم هالا نوان مان حاصل ڪرڻ بعد مئٽرڪ جو امتحان سينٽ بونائوينچر هاءِ اسڪول حيدرآباد مان پاس ڪيائين اڳتي هلي بي اي، ايم اي ۽ ايل ايل بي جي سند حاصل ڪيائين هن 1983ع ۾ ايم آر ڊي جي تحريڪ ۾ حصو وٺي پنهنجي سياسي سفر جي شروعات ڪئي 1987ع ۾ ٽائون ڪميٽي هالا جو بنا مقابلي چيئرمين چونڊيو 1988ع ۾ جڏهن هالا ميونسپلٽيءَ جو بنياد پيو ته انهيءَ ميونسپلٽيءَ جي پهرئين چيئرمين طور نميداريون سنڀاليائين 1997ع ۾ پهريون ڀيرو صوبائي اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ۽ 2015ع ۾ قومي اسيمبليءَ جي سيٽ تي سوڀ ماڻيائين پاڻ 1980ع کان سروري جماعت جو چيئرمين رهيو آهي مخدوم سعيدالزمان ادبي دنيا ۾ هڪ شاعر طور ڄاتل سڃاتل آهي سندس شاعريءَ جا مجموعا "عشق ته چرچو پاڻ" ۽ "ٻولي ڪبي ته پي" ڇپجي چڪا آهن هن وقت پاڻ سنڌي ادبي بورڊ جي چيئرمين طور خدمتون سرانجام ڏئي رهيو آهي

حاجي شير محمد شيرل چغدو

هن مشهور شاعر جو جنم 9 نومبر 1880ع تي شڪارپور ۾ حاجي محمد صالح چغدو جي گهر ۾ ٿيو تعليم پوري ڪري پرائمري اسڪول جو استاد مقرر ٿيو اڳتي هلي ترقي ڪري پهريائين هيڊماسٽر ۽ پوءِ ڊپٽي انسپيڪٽر جو عهدو ماڻيائين ۽ انهيءَ ئي عهدي تان رٽائر ٿيو هن جو شمار شڪارپور جي قادرالڪلام شاعرن ۾ ٿيندو هو هن 14 آڪٽوبر 1963ع تي شڪارپور ۾ وفات ڪئي

ڪامريڊ غلام محمد لغاري

اڄوڪي ڏينهن جي سارڻين جي سفر ۾ اسان ذڪر ڪنداسين سچي عمر قومي ۽ طبقاتي تحريڪن کي ارپيندڙ مهان شخصيت ڪامريڊ غلام محمد لغاريءَ جو اڄ جنهن جي ورسيءَ جو ڏينهن ملهايو پيو وڃي هن عظيم اڳواڻ جو جنم ڳوٺ غلام علي فقير لغاري، تعلقي ڏگهڙيءَ ۾ 1917ع ڌاري ٿيو سندس والد محمد خان لغاري هڪ غريب هاري هو هن ٿر جي مدرسن مان سنڌي، عربي ۽ فارسيءَ جي تعليم حاصل ڪئي هن پنهنجي سياسي سفر جي شروعات خاڪسار تحريڪ ۾ شموليت سان ڪئي انهيءَ تحريڪ دوران هن پهريون ڀيرو قيد ۽ بند جون صعوبتون برداشت ڪيون 1943ع ۾ اڍائي سال جيل ڪاٽڻ بعد هو جڏهن آزاد ٿي ٻاهر آيو ته سنڌ ۾ ٻوڏ آيل هئي ڪامريڊ گهر وڃڻ بجاءِ سنئون ٻوڏ ستايلن جي مدد لاءِ ٻوڏ وارن علائقن ۾ وڃي پهتو انهيءَ دوران سندس امڙ وفات ڪري وئي ۽ هو ڏتڙيل ماڻهن جي مدد ۾ اهڙو ته مشغول هو جو پنهنجي ماءُ جو منهن به نه ڏسي سگهيو هن ايوب جي مارشل لا خلاف ڪلم ڪلا تقريرون ڪيون جنهن جي پاداش ۾ ڪيس ڪيترائي سال قيد ڪاٽڻو پيو اڳتي هلي ڪامريڊ حيدر بخش جتوئيءَ جي هاري ڪميٽيءَ ۾ شامل ٿيو ۽ انهيءَ پارٽيءَ جو نائب صدر مقرر ٿيو 1950ع ۾ ڪامريڊ حيدربخش جتوئي ڪامريڊ غلام محمد لغاري ۽ ٻين هم خيال اڳواڻن جي ڪوشش سان سنڌ ٽيننسي ايڪٽ پاس ٿيو ۽ هارين کي بٽئيءَ مان اڌ حصو ملڻ جي شروعات ٿي جوانيءَ وارن ڏينهن ۾ ٽيبي سر روڊ ۾ للڻي اچي وينو جتي هر سال هڪ وڏو ميلو منعقد ڪرائيندو هو ۽ ادبي ڪانفرنس به منعقد ڪرائيندو هو ڪامريڊ عوامي ليگ جو به حصو رهيو ۽ ضلعي لوڪل بورڊ ميرپورخاص جي ميمبر طور به ڪم ڪيائين هن ون يونٽ خلاف هلندڙ تحريڪ، ووٽرلسٽون سنڌيءَ ۾ ڇپائڻ واري تحريڪ ۽ اهڙين ٻين تحريڪن ۾ سرگرميءَ سان حصو ورتو هن "سڄاڳي" نالي سان اخبار به جاري ڪئي سنڌ جو هي عظيم هيرو 14 آڪٽوبر 1982ع تي اسان کان هميشه لاءِ وڇڙي ويو

محمد اڪرم اوڏاڻو

محمد اڪرم اوڏاڻو شڪارپور ضلعي جو صوفي شاعر هو هن جو جنم 10 سيپٽمبر 1920ع تي ماڙيچي ڳوٺ ۾ ٿيو غربت سبب فقط چار درجا سنڌي پڙهيو وڌيڪ تعليم حاصل نه ڪري سگهيو ڪجهڙي جوانيءَ ۾ ئي روزگار جي تلاش ۾ ڳوٺ ڇڏي سکر ۾ وڃي رهيو ۽ پوءِ اتان جوئي ٿي ويو جيتوڻيڪ هو گهٽ پڙهيل هو پر بيدل ۽ سچل سائينءَ جي شاعريءَ جي چڱي ڄاڻ حاصل هئس ادبي ڪتاب پڙهڻ جو به شوقين هو هو پاڻ به هڪ سٺو شاعر هو سندس شاعريءَ ۾ بيت ۽ ڪافيون وغيره شامل آهن جن تي صوفي رنگ نمايان نظر اچي ٿو هن 14 آڪٽوبر 1983ع تي پنهنجي زندگيءَ جو سفر پورو ڪيو

فيروز گل

اڄ مشهور موسيقار ۽ راڳيءَ فيروز گل جي جنم

جو ڏينهن آهي هن 16 جون 1943ع تي حيدرآباد جي ڪاهي روڊ واري علائقي ۾ رحيم بخش شيخ جي گهر ۾ اکيون کوليون ابتدائي تعليم قاضي عبدالقيوم اسڪول مان حاصل ڪيائين جڏهن ته مئٽرڪ جو امتحان ٽريننگ ڪاليج فارمين حيدرآباد جي پريڪٽسنگ هاءِ اسڪول مان حاصل ڪيائين هن پنهنجي فني سفر جي شروعات فلمن ۾ موسيقار طور ڪئي هڪ موسيقار طور سندس پهرين فلم رنگ محل هئي جيڪا 1969ع ڌاري ٺهي هئي هن لڳ ڀڳ 22 فلمن ۾ موسيقار طور ڪم ڪيو 1972ع ۾ ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تي اسٽاف آرٽسٽ طور ڀرتي ٿيو سندس آواز ۾ ريڊيو پاڪستان ڪيترائي گيت رڪارڊ ڪيا هن ريڊيو تي هڪ موسيقار طور به خدمتون سرانجام ڏنيون هن پاڪستان کان علاوه ٻين به ڪيترن ئي ملڪن ۾ پنهنجي آواز جو جادو ڄاڳايو هن 14 آڪٽوبر 1996ع تي وفات ڪئي

محمد عرس اظهر سولنگي

اڄ مشهور اديب محمد عرس عرف اظهر

سولنگيءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن سرت پرڻي ساهتڪار 13 جنوري 1942ع تي تعلقي ۽ ضلعي دادوءَ جي ڳوٺ ميوي خان ۾ اکيون کوليون هن ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي مئٽرڪ، انٽرميڊيئيٽ ۽ بي اي جا امتحان دادوءَ مان پاس ڪيائين ۽ ايم اي (مسلم هسٽري) جي سند سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيائين هن اسڪول جي استاد طور پنهنجي عملي زندگي شروع ڪئي ۽ سڄي عمر قوم جي نونهالن کي علم جي زيور سان آراسته ڪري 1993ع ۾ رٽائر ٿيو هن 1967ع ڌاري ساهت جي سنسار ۾ پير پاتو سندس ڪيترائي مضمون، مقالا ۽ ڪالم سنڌ جي ادبي رسالن ۽ اخبارن جي زينت بڻيا. هو هڪ پلوڙ شاعر به هو هو سنڌي ادبي سنگت، سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن ۽ سنڌ ويلفيئر ۽ ڪلچرل آرگنائيزيشن سميت مختلف ادبي ۽ سماجي تنظيمن سان سلهاڙيل رهيو سندس لکيل ڪتاب "دادو ضلعو هڪ اڀياس" 2006ع ۾ ڇپجي پڌرو ٿيو هن انمول انسان جي ساهه جو سڳو 14 آڪٽوبر 2022ع تي ٽٽي پيو

CLASSIFIED ADVERTISMENT

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم II دوڙ
گارڊين سوٽ نمبر 27 سال 2026

محمد حسين ولد مراد بخش ذات بروهي رهندڙ ڳوٺ چيف صاحب ديهه 15 نصرت بي او 60 ميل تعلقو دوڙ ضلعو شهيد بينظير آباد ..اپليڪينٽ ...بخلاف.. (1) قربان علي ولد اوباب علي رهندڙ ڳوٺ چيف صاحب ديهه 15 نصرت بي او 60 ميل تعلقو دوڙ ضلعو شهيد بينظير آباد (2) جنرل پبلڪ ايٽ لارج ..اپوننٽس

مئين اپوننٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپليڪينٽ توهان جي خلاف گارڊين درخواست زيرقلم 25،297،10، گارڊين اينڊ وارڊ ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي صغيرن (1) شمائلا (2) عميرا (3) گل بانو جي گارڊين جي مقرري بابت تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 17-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم II دوڙ

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج II قاضي احمد
گارڊين سوٽ نمبر 32 سال 2026

مسمات گل بانو ڌيءَ الله وڏايو زرداري رهندڙ ڳوٺ گلن زرداري تعلقو قاضي احمد ..اپليڪينٽ ..بخلاف.. (1) نذير (2) مسمات ريحانه (3) مسمات سيما (4) مسمات گلان سڀ پٽ ڌيئرون الله وڏايو زرداري (5) جنرل پبلڪ ايٽ لارج ..اپوننٽس

مئين اپوننٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپليڪينٽ توهان جي خلاف گارڊين درخواست داخل ڪئي آهي صغيرن جي گارڊين جي مقرري لاءِ تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 15-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غيرحاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج II قاضي احمد

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج جامشورو
فيملي سوٽ نمبر 404 سال 2026

مسمات زرينا ..پلينٽف ...بخلاف.. محبوب علي ولد گل محمد پنو رهندڙ مرير گارڊن ڪوٽڙي ضلعو جامشورو 03013493078 ... ڊفينڊنٽس

مئين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف مينٽيننس لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 23-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج جامشورو

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج جامشورو
فيملي سوٽ نمبر 363 سال 2026

مسمات توحيد ٿا ..پلينٽف ..بخلاف.. ساجن ولد نيڪ محمد ذات سولنگي رهندڙ ڳوٺ نيڪ محمد سولنگي ضلعودادو 03130384819 ... ڊفينڊنٽس

مئين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 24-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج جامشورو

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج مانجهند
فيملي سوٽ نمبر سال 2026

مسمات شمائلا زال راشد چانڊيو رهندڙ چانڊيو محلا سن ضلعو جامشورو..پلينٽف ...بخلاف.. راشد چانڊيو ولد ساجن چانڊيو رهندڙ سن ٿاڻو ضلع جامشورو. ڊفينڊنٽس

مئين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ ۽ مينٽيننس آف ماٿر لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 19-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غيرحاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج مانجهند

عام اطلاع

جئين ته اسان جي آفيس ۾ نالي مسمات ثناء سليمر زال فيصل درخواست ڏني آهي ته هن جو مڙس نالي فيصل ولد عبدالستار جيڪو فوت ٿي ويل آهن فوتي کي ديهه بدين ٽپو بدين تعلقي بدين ۾ سروي نمبر 406، 408 مان ايراضي حصي موجب رڪارڊ موجب آهي جنهن جو فوتي کاتو جائز وارثن ۾ بدلايو وڃي جنهن جي فوتي کاتي لاءِ جلسي عام شهر بدين تعلقي بدين ۾ ڪيو ويو آهي انهي سلسلي ۾ جلسي عام ڪري بن شاهدن کان بيان ورتا ويا آهن جنهن مان ظاهر ٿيو ته فوتي جا جائز وارث هيٺيان آهن تفصيل فوتي فيصل ولد عبدالستار جي جائز وارثن جو نالا وارثن جا 1 ابراهيم پٽ فوتي جو 2 يسرا ڌي فوتي جي 3 مسمات ثناء سليمر زال فوتي جي جائز وارثن جو نالا وارثن جا جائز وارث چڙيا آهن تنهنڪري هر عام ۽ خاص کي اطلاع ٿو ڪجي ته مٿين جاٿايل فوتي جي وارثن بابت اگر ڪنهن به ماڻهو کي ڪنهن به قسم جو اعتراض هجي ته هن اشتهار جي ڇپجڻ جي ستن ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض ثبوتن سميت اسانجي آفيس ۾ پيش ڪري بي صورت ۾ معياد گذرڻ بعد فوتي کاتو جائز وارثن جي حق ۾ ڪيو ويندو پوءِ ڪوبه اعتراض ٻڌڻ ۾ نه ايندو

مختيارڪار روينيو تعلقو بدين

عام اطلاع

جئين ته اسان جي آفيس ۾ نالي اڪرام علي ولد مير غلام علي ٽالپر درخواست ڏني آهي ته هن جو پڻي نالي مير غلام علي ولد مير فضل محمد ٽالپر جيڪو فوت ٿي ويل آهن فوتي کي ديهه پاتار ٽپو بدين تعلقي بدين سروي نمبر 195 ۾ ايراضي حصي موجب هڪ پلاٽ ايراضي 1000 فوٽ حصي موجب رڪارڊ موجب آهي جنهن جو فوتي کاتو جائز وارثن ۾ بدلايو وڃي جنهن جي فوتي کاتي لاءِ جلسي عام ديهه پاتار شهر بدين تعلقي بدين ۾ ڪيو ويو آهي انهي سلسلي ۾ جلسي عام ڪري بن شاهدن کان بيان ورتا ويا آهن جنهن مان ظاهر ٿيو ته فوتي جا جائز وارث هيٺيان آهن تفصيل فوتي مير غلام علي ولد مير فضل محمد جي جائز وارثن جو نالا وارثن جا 1 اڪرام علي پٽ فوتي جو 2 مسمات نفيسا ڌي فوتي جي 3 .مسمات رخسانه زال فوتي جي جي جائز وارثن جو نالا وارثن جا جائز وارث چڙيا آهن تنهنڪري هر عام ۽ خاص کي اطلاع ٿو ڪجي ته مٿين جاٿايل فوتي جي وارثن بابت اگر ڪنهن به ماڻهو کي ڪنهن به قسم جو اعتراض هجي ته هن اشتهار جي ڇپجڻ جي ستن ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض ثبوتن سميت اسانجي آفيس ۾ پيش ڪري بي صورت ۾ معياد گذرڻ بعد فوتي کاتو جائز وارثن جي حق ۾ ڪيو ويندو پوءِ ڪوبه اعتراض ٻڌڻ ۾ نه ايندو

مختيارڪار روينيو تعلقو بدين

عام اطلاع

جئين ته جناب اسسٽنٽ ڪمشنر بدين جن جي ليٽر نمبر 799 تاريخ 30_9_2026 موجب لکجي ٿو ته اسان جي آفيس ۾ نالي غلام قادر ولد عثمان لنجار درخواست ڏني آهي ته سندس نالي زرعي زمين ديهه ريٽ سروي بلاڪ نمبر6 /Bجي 23 تعلقي بدين سندس روينيو کاتي تعلقي بدين ۾ سندس نالي سروي زرعي زمين جي کاتي ۾ غلطي سبب بشيڪ جي ڳروي ۾ بلاڪ نمبر 6 / Bجي 68 لکجي ويو آهي جيڪو غلط آهي جنهنڪي درست ڪري بلاڪ نمبر 6/Bجي 23 آهي جيڪا ٽي او اصل • داخلا فارم ۾ پڻ موجود آهي جنهن کي روينيو رڪارڊ ۾ درستگي ڪئي وڃي تنهڪري هر عام وخاص کي اطلاع ٿو ڪجي ته مٿين جاٿايل درخواست گذار بابت اگر ڪنهن به ماڻهو کي ڪنهن به قسم جو اعتراض هجي ته هن اشتهار جي ڇپجڻ جي ستن ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض ثبوتن سميت اسانجي آفيس ۾ پيش ڪري بي صورت ۾ معياد گذرڻ بعد ڪانو درخواست گذار جي حق ۾ ڪيو ويندو پوءِ ڪوبه اعتراض ٻڌڻ ۾ ن ايندو

مختيارڪار روينيو تعلقو بدين

عام اطلاع

جئين ته نالي مسمات رحمت بيواهه چنيسر چوهاڻ وينل ڳوٺ حاجي مقيم شاهه پليجاڻي تعلقو ضلعو مٽياري جي اسان جي آفيس ۾ درخواست ڏني آهي ته سندس مڙس چنيسر چوهاڻ ولد جمعون چوهاڻ جيڪو پاڪستان ٽيلي ڪميونيڪيشن کاتي ۾ ٽائرڊ ٽيليفون آپريٽر هو ۽ فقه سني جو مسلمان هو جيڪو تاريخ 18-09-2025 تي فوت ٿي ويو آهي جنهنجي هيٺين جائز وارثن جي نالي وارثي سرٽيفڪيٽ جاري ڪري ڏنو وڃي (1) مسمات رحمت چوهاڻ (بيواهه)(2) محمد جمن (پٽ) (3) غلام رسول (پٽ) (4) غلام نبي (پٽ) (5) غلام مرتضيٰ (پٽ) (6) جنيد علي (پٽ) (7) مسمات نسرين (ڌي) جڏهن ته اهڙي تصديق بن شاهدن هر هڪ نالي عبدالرحمن ولد ڪمال چوهاڻ شناختي ڪارڊ نمبر 4180106364611 ۽ جمشيد ولد بنگل چوهاڻ شناختي ڪارڊ نمبر 4180107520983 جن پڻ اسان جي روبرو ڪئي آهي. جنهنڪري هر خاص وعام کي اطلاع ٿو ڪجي ته جيڪڏهن ڪنهن به شخص کي فوتي جي مٿين جائز وارثن بابت ڪو به اعتراض هجي ته هن اشاعت جي 07 ستن ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت ۾ روبرو هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ پيش ڪري مدي گذري وڃڻ بعد ڪو به اعتراض ٻڌڻ جوڳو نه رهندو ۽ قانون موجب فوتي جو مٿين جائز وارثن جي نالي وارثي سرٽيفڪيٽ جاري ڪري ڏنو ويندو

مختيارڪار روينيو تعلقو مٽياري

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج II ڏگهڙي
(روبرو جناب ارشد علي سمون)
فيملي سوٽ نمبر 64 سال 2026

مسمات زبيده بنت سائين بخش ذات لاشاري وينل ڳوٺ احمد خان ڪوسو ديهه 317 تعلقو جهڏو ضلعو ميرپورخاص ..پلينٽف ..بخلاف.. اصغر علي ولد نياز محمد ذات لاشاري وينل ڳوٺ احمد خان ڪوسو ديهه 317 تعلقو جهڏو ضلعو ميرپورخاص ... ڊفينڊنٽس

مئين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 16-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج II ڏگهڙي

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج I ڏگهڙي
(روبرو جناب ارشد علي سمون)
فيملي سوٽ نمبر 67 سال 2026

شريمتي سوني زال جگديش هندو بالغ رهندڙ ٽنڊو جان محمد تعلقو ڏگهڙي ضلعو ميرپورخاص ..پلينٽف ...بخلاف.. جگديش ولد گينو هندو بالغ ذات ڪولهي رهندڙ ماروي هال تعلقو جهڏو ضلعو ميرپورخاص ... ڊفينڊنٽس

مئين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف جوڊيشنل سيپريشن ۽ رڪوري داوري آرٽيڪلز اينڊ مينٽيننس لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 14-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج I ڏگهڙي

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم ميرپورخاص
(روبرو جناب مرير صبا مهر)
فيملي سوٽ نمبر 155 سال 2026

مسمات سنبل زال نذير ڌيءَ فرمان علي رهندڙ ڳوٺ شير محمد خان ٽالپر تعلقو ميرپورخاص ..پلينٽف ..بخلاف.. نذير علي ولد رجب علي مگنهار رهندڙ مير محلا نزد گورنمينٽ گرلس اسڪول تعلقو ٽنڊو باگو ضلعو بدين ... ڊفينڊنٽس

مئين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 15-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم ميرپورخاص

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ MCAC/II ميرپورخاص
سڪسيشن سوٽ نمبر سال 2026

مسمات امينا بيواهه بادل رهندڙ گهر نمبر 34 اسٽريٽ نمبر 03 محمود آباد ميرپورخاص ..اپليڪينٽ ...بخلاف.. (1) مسمات رابعه (2) جمن (3) خالد حسين (4) عابد علي (5) صغرا سڀ پٽ ڌيئرون بادل سيريل نمبر 2 کان 5 ماٿر معرفت پيڻ مسمات رابعه (6) مينيجر اينا مائيڪرو فنانس بينڪ لميٽڊ برانچ ميرپورخاص (7) جنرل پبلڪ ايٽ لارج ... ريسپونڊنٽس

مئين ريسپونڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپليڪينٽ توهان جي خلاف سڪسيشن درخواست زير قلم 278 سڪسيشن ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي فوتي مڙس بادل نالي بادل ولد جمون خان جو سڪسيشن سرٽيفڪيٽ حاصل ڪرڻ لاءِ تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 19-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ MCAC/II ميرپورخاص

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب ايڊيشنل سيشن جج II سانگهڙ
(روبرو جناب آصف علي)
سڪسيشن سوٽ نمبر 77 سال 2026

ساجد جهانگير ولد بن ياسين رهندڙ چڪ نمبر 01 پنجابي تعلقو ضلعو سانگهڙ..اپليڪينٽ ...بخلاف.. (1) جنرل پبلڪ (2)مسمات قمر سلطانه بيواهه (3) امجد نويد (4) مسمات نگينه اور زال ياسر علي (5) مسمات روبينا ياسمين زال اشفاق حسين (6) مسمات امبرين شمائله زال قدير احمد خان (7) مسمات شميند پروين زال خالد امين (وفات ڪري وئي آهي) معرفت قانوني وارث (i)خالد امين ولد محمد امين (ii) سويرا خالد ڌيءَ خالد امين (iii) عبدالمطين ولد خالد امين (iv) علي حسن ولد خالد امين سڀ پٽ ڌيئرون بن ياسمين سڀ مسلم بالغ رهندڙ چڪ نمبر 01 پنجابي تعلقو ضلعو سانگهڙ (v) محمد عمر ولد خالد امين مسلم ماٿر معرفت گارڊين ولد ريسپونڊنٽس

مئين ريسپونڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپليڪينٽ توهان جي خلاف سڪسيشن درخواست زير قلم 372 سڪسيشن ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي مرحوم بن ياسين ولد حاجي قائم خان جو حقيقي پٽ آهي جيڪو تاريخ 03-10-2022 تي وفات ڪري ويو آهي مرحوم پنهنجي حياتي ۾ جوائينٽ اڪائونٽ 10940077006074010 بينڪ الحبيب ليمٽڊ سانگهڙ روڊ برانچ ۾ موجود رقم -/570654 آهي رقم حاصل ڪرڻ لاءِ درخوستگذار کي سڪسيشن سرٽفڪيٽ گهربل آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 026-10-16 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

ايڊيشنل سيشن جج II سانگهڙ

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج شهيد بينظير آباد
(روبرو جناب عابد علي لاکو)
فيملي سوٽ نمبر 465 سال 2026

مسمات فاطمه بتول زال علي رضا سولنگي رهندڙ گهر نمبر 108 غلام رسول شاهه ڪالوني نوابشاهه ..پلينٽف ...بخلاف.. علي رضا سولنگي ولد غلام شبير رهندڙ سولنگي محلا وليد روڊ لاڙڪاڻو ضلعو لاڙڪاڻو ... ڊفينڊنٽس

مئين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف مينٽيننس لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 20-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج شهيد بينظير آباد

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج شهيد بينظير آباد
(روبرو جناب عابد علي لاکو)
گارڊين سوٽ نمبر 148 سال 2026

محمد اشرف ولد تاج محمد عباسي رهندڙ گهر نمبر 24 تاج ڪالوني نوابشاهه ..اپليڪينٽ ..بخلاف.. (1) جنرل پبلڪ ايٽ لارج ... اپوننٽس

مئين اپوننٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپليڪينٽ توهان جي خلاف گارڊين درخواست زيرقلم 7،10 گارڊين اينڊ وارڊ ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي صغيرن نالي (1) ايس علي (2) ارسلان علي جي گارڊين جي مقرري بابت تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 16-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج شهيد بينظير آباد

کورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم II دوڙ
گارڊين سوٽ نمبر 31 سال 2026

مسمات ياسمين خاتون بيواهه ممتاز علي رهندڙ ديهه 69 نصرت وليج پير بخش ڏاهري بي او دوڙ تعلقو دوڙ ضلعو شهيد بينظير آباد ..اپليڪينٽ ...بخلاف.. (1) ريما (2) شبيران (3) سيما (4) شاهنان (5) شاهد علي سڀ پٽ ڌيئرون ممتاز علي رهندڙ ديهه 69 نصرت وليج پير بخش ڏاهري بي او دوڙ ضلعو شهيد بينظير آباد (6) جنرل پبلڪ ايٽ لارج ..اپوننٽس

مئين اپوننٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپليڪينٽ توهان جي خلاف گارڊين درخواست زيرقلم 25،297،10، گارڊين اينڊ وارڊ ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي صغيرن (1) واحد علي (2) موحن علي جي گارڊين جي مقرري بابت تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 22-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم II دوڙ

لاتعلقي جو اظهار

جئين ته منهجو وڏو پٽ عبدالحفيظ سهتو غلط ماڻهن جي صحبت ۾ اچي ويو آهي جيڪو منهنجي چوڻ ۾ ناهي ۽ نافرمان ٿي ويو آهي اگر هي ڪو ڦلڙو فساد ڏيتي ليتي ڪندو ته ان جو هو خود زميوار رهندو ۽ هو اگر ڪو ڪيس وغيره ڪري ته ان کي ڪوڙو سمجهيو وڃي مان هن کي پنهجي ملڪيت مان لا تعلق ڪيان ٿو هي بيان رڪارڊ تي رکيو وڃي ته جئين وقت سر ڪم اچي سگهي

امام علي ولد محمد نهال سهتو وينل ڳوٺ پيار علي سهتو سينارجا بالا تعلقو سوڀوديرو ضلع خيرپور
شناختي ڪارڊ نمبر4520866925349

عام اطلاع

سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته عرضدار نالي جاويد اقبال ذات پناڻ رهندڙ ڳوٺ شهر شهدادپور اسان وٽ درخواست ڪئي آهي ته سندس پڙ ڏاڏي نالي خاني زال تاج محمد جيڪا تقريبن ...سال اڳ وفات ڪري وئي آهي سندس نالي ته ديهه ٽبڪي ۾ زرعي زمين آهي جنهن جو فوتي کاتو سندس جائز وارثن ۾ تبديل ڪيو وڃي ان سلسلي ۾ علائقي جي بن معزز ماڻهن نالي هرهڪ (1) رسول بخش ولد نبي بخش (2) محمد اشرف ولد الهڏنو رهندڙ ڳوٺ الهرڪيو پناڻ تعلقو جهنڊو مري پنهنجو بيان رڪارڊ ڪرايو آهي جنهن موجب فوتڻ جا هيٺ جاٿايل جائز وارث ظاهر ٿيا آهن (1) مسمات بانو فوتي (ڌي) تنهنڪري هن اشتهار ذريعي سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته مٿي جاٿايل فوتڻ جي فوتي کاتي بدل بابت جيڪڏهن ڪنهن به فرد يا اداري کي ڪو به اعتراض آهي ته ان بابت هن اشتهار جي اشاعت جي 07 ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت جي صورت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ دفتر ڪري معياد گذرڻ ڪانپو فوتي کاتي بابت وڌيڪ تحرڪ ورتو ويندو ۽ ڪابه حجت نه ٻڌي ويندي

(غلام شبير ميرجت)
مختيارڪار تعلقو جهنڊو مري ضلع ٽنڊو الهيار

عام اطلاع

سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته عرضدار نالي جاويد اقبال ذات پناڻ رهندڙ ڳوٺ شهر شهدادپور اسان وٽ درخواست ڪئي آهي ته سندس ڏاڏي نالي حاتل زال احمد خان جيڪا تقريبن ...سال اڳ وفات ڪري وئي آهي سندس نالي ته ديهه ٽبڪي ۾ زرعي زمين آهي جنهن جو فوتي کاتو سندس جائز وارثن ۾ تبديل ڪيو وڃي ان سلسلي ۾ علائقي جي بن معزز ماڻهن نالي هرهڪ (1) رسول بخش ولد نبي بخش (2) محمد اشرف ولد الهڏنو رهندڙ ڳوٺ الهرڪيو پناڻ تعلقو جهنڊو مري پنهنجو بيان رڪارڊ ڪرايو آهي جنهن موجب فوتڻ جا هيٺ جاٿايل جائز وارث ظاهر ٿيا آهن (1) حسين بخش فوتي (پٽ)(2) احمد خان فوتي (مڙس) تنهنڪري هن اشتهار ذريعي سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته مٿي جاٿايل فوتڻ جي فوتي کاتي بدل بابت جيڪڏهن ڪنهن به فرد يا اداري کي ڪو به اعتراض آهي ته ان بابت هن اشتهار جي اشاعت جي 07 ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت جي صورت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ دفتر ڪري معياد گذرڻ ڪانپو فوتي کاتي بابت وڌيڪ تحرڪ ورتو ويندو ۽ ڪابه حجت نه ٻڌي ويندي

(غلام شبير ميرجت)
مختيارڪار تعلقو جهنڊو مري ضلع ٽنڊو الهيار

عام اطلاع

سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته عرضدار نالي جاويد اقبال ذات پناڻ رهندڙ ڳوٺ شهر شهدادپور اسان وٽ درخواست ڪئي آهي ته سندس پڙ ناني نالي بانو ڌي تاج محمد جيڪا تقريبن ...سال اڳ وفات ڪري وئي آهي سندس نالي ته ديهه ٽبڪي ۾ زرعي زمين آهي جنهن جو فوتي کاتو سندس جائز وارثن ۾ تبديل ڪيو وڃي ان سلسلي ۾ علائقي جي بن معزز ماڻهن نالي هرهڪ (1) رسول بخش ولد نبي بخش (2) محمد اشرف ولد الهڏنو رهندڙ ڳوٺ الهرڪيو پناڻ تعلقو جهنڊو مري پنهنجو بيان رڪارڊ ڪرايو آهي جنهن موجب فوتڻ جا هيٺ جاٿايل جائز وارث ظاهر ٿيا آهن (1) مسمات حاتل فوتي (ڌي) تنهنڪري هن اشتهار ذريعي سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته مٿي جاٿايل فوتڻ جي فوتي کاتي بدل بابت جيڪڏهن ڪنهن به فرد يا اداري کي ڪو به اعتراض آهي ته ان بابت هن اشتهار جي اشاعت جي 07 ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت جي صورت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ دفتر ڪري معياد گذرڻ ڪانپو فوتي کاتي بابت وڌيڪ تحرڪ ورتو ويندو ۽ ڪابه حجت نه ٻڌي ويندي

(غلام شبير ميرجت)
مختيارڪار تعلقو جهنڊو مري ضلع ٽنڊو الهيار

عام اطلاع

سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته عرضدار نالي جاويد اقبال ذات پناڻ رهندڙ ڳوٺ شهر شهدادپور اسان وٽ درخواست ڪئي آهي ته سندس ڏاڏو نالي حسين بخش جيڪو تقريبن ...سال اڳ وفات ڪري ويو آهي سندس نالي ته ديهه ٽبڪي ۾ زرعي زمين آهي جنهن جو فوتي کاتو سندس جائز وارثن ۾ تبديل ڪيو وڃي ان سلسلي ۾ علائقي جي بن معزز ماڻهن نالي هرهڪ (1) رسول بخش ولد نبي بخش (2) محمد اشرف ولد الهڏنو رهندڙ ڳوٺ الهرڪيو پناڻ تعلقو جهنڊو مري پنهنجو بيان رڪارڊ ڪرايو آهي جنهن موجب فوتڻ جا هيٺ جاٿايل جائز وارث ظاهر ٿيا آهن (1) جاويد اقبال (پٽ)(2) لياقت علي (پٽ) (3) گل بانو (ڌي) (4) ريحانه (ڌي) (5) فرزانه (ڌي) (6) سڪينه (ڌي) تنهنڪري هن اشتهار ذريعي سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته مٿي جاٿايل فوتڻ جي فوتي کاتي بدل بابت جيڪڏهن ڪنهن به فرد يا اداري کي ڪو به اعتراض آهي ته ان بابت هن اشتهار جي اشاعت جي 07 ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت جي صورت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ دفتر ڪري معياد گذرڻ ڪانپو فوتي کاتي بابت وڌيڪ تحرڪ ورتو ويندو ۽ ڪابه حجت نه ٻڌي ويندي

(غلام شبير ميرجت)
مختيارڪار تعلقو جهنڊو مري ضلع ٽنڊو الهيار

عام اطلاع

سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته عرضدار نالي جاويد اقبال ذات پناڻ رهندڙ ڳوٺ شهر شهدادپور اسان وٽ درخواست ڪئي آهي ته سندس ڏاڏو نالي احمد خان جيڪو تقريبن ...سال اڳ وفات ڪري ويو آهي سندس نالي ته ديهه ٽبڪي ۾ زرعي زمين آهي جنهن جو فوتي کاتو سندس جائز وارثن ۾ تبديل ڪيو وڃي ان سلسلي ۾ علائقي جي بن معزز ماڻهن نالي هرهڪ (1) رسول بخش ولد نبي بخش (2) محمد اشرف ولد الهڏنو رهندڙ ڳوٺ الهرڪيو پناڻ تعلقو جهنڊو مري پنهنجو بيان رڪارڊ ڪرايو آهي جنهن موجب فوتڻ جا هيٺ جاٿايل جائز وارث ظاهر ٿيا آهن (1) حسين بخش فوتي (پٽ) تنهنڪري هن اشتهار ذريعي سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته مٿي جاٿايل فوتڻ جي فوتي کاتي بدل بابت جيڪڏهن ڪنهن به فرد يا اداري کي ڪو به اعتراض آهي ته ان بابت هن اشتهار جي اشاعت جي 07 ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت جي صورت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ دفتر ڪري معياد گذرڻ ڪانپو فوتي کاتي بابت وڌيڪ تحرڪ ورتو ويندو ۽ ڪابه حجت نه ٻڌي ويندي

(غلام شبير ميرجت)
مختيارڪار تعلقو جهنڊو مري ضلع ٽنڊو الهيار

عام اطلاع

سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته عرضدار نالي جاويد اقبال ذات پناڻ رهندڙ ڳوٺ شهر شهدادپور اسان وٽ درخواست ڪئي آهي ته سندس پڙ نانو نالي سيائي ماءِ تاج محمد جيڪو تقريبن ...سال اڳ وفات ڪري ويو آهي سندس نالي ته ديهه ٽبڪي ۾ زرعي زمين آهي جنهن جو فوتي کاتو سندس جائز وارثن ۾ تبديل ڪيو وڃي ان سلسلي ۾ علائقي جي بن معزز ماڻهن نالي هرهڪ (1) رسول بخش ولد نبي بخش (2) محمد اشرف ولد الهڏنو رهندڙ ڳوٺ الهرڪيو پناڻ تعلقو جهنڊو مري پنهنجو بيان رڪارڊ ڪرايو آهي جنهن موجب فوتڻ جا هيٺ جاٿايل جائز وارث ظاهر ٿيا آهن (1) هارون فوتي (پوٽو) (2) غلام حسين فوتي (پوٽو) (3) فاطمه فوتي (پوٽي) (4) بانو فوتي (پوٽي) تنهنڪري هن اشتهار ذريعي سيني عام وخاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته مٿي جاٿايل فوتڻ جي فوتي کاتي بدل بابت جيڪڏهن ڪنهن به فرد يا اداري کي ڪو به اعتراض آهي ته ان بابت هن اشتهار جي اشاعت جي 07 ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت جي صورت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ دفتر ڪري معياد گذرڻ ڪانپو فوتي کاتي بابت وڌيڪ تحرڪ ورتو ويندو ۽ ڪابه حجت نه ٻڌي ويندي

(غلام شبير ميرجت)
مختيارڪار تعلقو جهنڊو مري ضلع ٽنڊو الهيار

عام اطلاع

جئين ته اسان جي آفيس ۾ نور احمد ولد محمد سومار نوتيار درخواست ڏني آهي ته سندس ماءُ نالي مسمات حاجران زال محمد سومار نوتيار جيڪا فوت ٿي ويل آهي فوتڻ کي ديهه ٻهٻمي ٽپو ٻهٻمي تعلقي بدين ۾ زرعي ايراضي آهي ايراضي حصي موجب رڪارڊ موجب آهي جنهن جو فوتي کاتو جائز وارثن ۾ بدلايو وڃي جنهن جي فوتي کاتي لاءِ جلسي عام ڳوٺ حاجي ملن نوتيار تعلقا بدين ۾ ڪيو ويو آهي انهي سلسلي ۾ جلسي عام ڪري بن شاهدن کان بيان ورتا ويا آهن جنهن مان ظاهر ٿيو ته فوتڻ جا جائز وارث هيٺيان آهن تفصيل فوتڻ نالي مسمات حاجران زال محمد سومار جي جائز وارثن جو نالا وارثن جا 1 نور احمد پٽ فوتڻ جو 2 غلام مصطفي پٽ فوتڻ جو 3 مسمات خطيجه ڌي فوتڻ جي 4 مسمات مڪان ڌي فوتڻ جي 5 مسمات امينا ڌي فوتڻ جي جائز وارث چڙيا آهن تنهڪري هر عام وخاص کي اطلاع ٿو ڪجي ته مٿين جاٿايل فوتڻ جي وارثن بابت اگر ڪنهن به ماڻهو کي ڪنهن به قسم جو اعتراض هجي ته هن اشتهار جي ڇپجڻ جي ستن ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض ثبوتن سميت اسانجي آفيس ۾ پيش ڪري بي صورت ۾ معياد گذرڻ بعد فوتي کاتو جائز وارثن جي حق ۾ ڪيو ويندو پوءِ ڪوبه اعتراض ٻڌڻ ۾ نه ايندو

مختيارڪار روينيو تعلقو بدين

بقايا 1 روزاني عبرت

سارنگ فقير ڪلهوڙو ۾ زمين جي تڪرار تان ملاح برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ جهيڙو ٿي پيو جنهن دوران لٺين ڪهاڙين ۽ مبينا طور بندوق جي استعمال سبب 20 ورهين جو نوجوان اعجاز ولد عبدالستار ملاح مارجي ويو جڏهن ته سومار ملاح زخمي ٿي پيو جنهن کي وڌيڪ علاج لاءِ حيدرآباد منتقل ڪيو ويو آهي مقتول جو لاش پوسٽ مارٽم لاءِ تعلقا اسپتال ٽنڊو باگو آندو ويو جڏهن ته زخمي سومار ملاح کي ڳڻتي جوڳي حالت سبب ڪيس حيدر آباد نيو ويو آهي

بقايا 2 روزاني عبرت

جنهن جا اثر ادب، شاعري، سياست سميت زندگيءَ جي هر شعبي تي پيا. هن چيو ته ان صدي ۾ سنڌي ادب ۾ نون رجحانن ۽ ترقي پسند فڪر کي هٿي ملي ان دور ۾ جتي شيخ اياز جي نئين ولولي سان ڀرپور شاعري قومي تفڪر ۾ نئون اپار آندو ۽ اياز کي پنهنجي دور جي مهندار شاعر وارو رتبو مليو اتي ان ساڳي صدي ۾ استاد بخاري جي عوامي رنگ ۾ رچيل شاعري جهڙ جهنگ ۾ ڦهلجي تمام گهڻي مقبوليت ماڻي هن چيو ته استاد بخاري سنڌس والد جو ويجهو دوست هو ۽ بنهي دادو ۾ گڏ تدريسي خدمتون سرانجام ڏنيون. اها سنڌس خوشنصيبي آهي ته کيس استاد بخاري جي ويجهو رهڻ جو موقعو مليو هن چيو ته مان شاعرن وچ ۾ ويٺ ڪرڻ جي خلاف آهيان اياز جي پنهنجي الڳ شاعرانڻي اڏام آهي ۽ بخاري جو پنهنجو انداز آهي بنهي پنهنجي پنهنجي رنگ ۾ پاڻ ملهايو آهي هن چيو ته بخاري رومانوي، انقلابي ۽ عقلي شاعر آهي موسيقي جو ماڻهو هجڻ ڪري سندس شاعري موسيقيت سان ڀرپور آهي جامي چانڊيي پنهنجي ليڪچر ۾ وڌيڪ چيو ته بخاري ويهين صدي جي جديد شاعري جي وڏن شاعرن مان هڪ آهي عقليت پسندي، موسيقيت، جماليات ۽ سيڪيولر اڏم سندس شاعري جي سونهن آهن هن جنهن به موضوع تي لکيو آهي، ڀرپور انداز ۾ لکيو آهي هن چيو ته استاد بخاري طبيعتن سادو ۽ نفيس شخصيت جو مالڪ هو هن جي شاعري ٻهراڙي جي عوامي رنگ ۾ رچيل آهي ان سبب جي ڪري ٿي کيس عوامي شاعر طور چاتو سڃاتو وڃي ٿو هن چيو ته بخاري جي شاعري آدرش ۽ اتساهه سان ڀرپور آهي سنڌس شعرن ۾ تذڪر جو جهان پرپل آهي ويهين صدي جي سنڌي شاعري سنڌس ذڪر کان سواءِ اڌوري رهندي ان موقعي تي پنهنجي آجيان واري خطاب ۾ انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي جي ڊائريڪٽر ڊاڪٽر فياض لطيف سيني شرڪت ڪندڙن جا ٿورا مڃيا ۽ ليڪچر پروگرام جي مقصدن تي روشني وڌي هن چيو ته استاد بخاري جذبن ۽ احساسن جو شاعر آهي جنهن جي شاعري پڙهندي سوچ ويچار جي ضرورت ٿي نه ٿي پئي اها ايتري ته چٽي ۽ عوامي رنگ ۾ رڱيل آهي جو اکين مان ٿي دل ۾ لهي وڃي ٿي ۽ ذهن تي پنهنجا ڀرپور اثر ڇڏي ٿي هن چيو ته استاد بخاري جي شاعري پنهنجي ماڻهن جي احساسن جي ترجمان ۽ سندن دلين جو آواز آهي هن چيو ته اداري طرفان نامور شخصيتن کي ياد ڪرڻ جو مقصد سندن خدمتن کي ڀيٽا پيش ڪرڻ سان گڏ پنهنجي نئين نسل خصوصي طور تي شاگردن کي سندن ڪم ۽ ڪردار کان واقفيت ڏيڻ به آهي ته جيئن اهي انهن مان اتساهه ۽ رهنمائي حاصل ڪري سگهن تقريب ۾ ناميارڊ راڳي استاد امير علي خان منصور علي عباسي ۽ الطاف راجا شاهه سائين ۽ بخاري جا ڪلام پيش ڪري خوب داد حاصل ڪيو تقريب جي ڪمپيئرنگ سنڌالاجي جي اسسٽنٽ ڊائريڪٽر غلام رسول چانڊيو ڪئي هن تقريب ۾ سنڌ يونيورسٽي جي مختلف شعبن جي سربراهن، نامور علمي ادبي شخصيتن جن ۾ ڊاڪٽر نور محمد شاهه، ڊاڪٽر اسحاق سميجو، ڊاڪٽر نواب ڪاڪا، ڊاڪٽر ريحانه ملاح، ڊاڪٽر پائي خان شر علي دوست عاجز عزيز گوپانگ، لياقت رضوي، ناز سهتو، پروفيسر انور منصور مگريو ڊاڪٽر رشيده پڻي، نور بالادي، منير چانڊيو ۽ ٻيا شامل هئا شرڪت ڪئي

بقايا 3 روزاني عبرت

پڪڙجي ويو جڏهن ته باهه لڳڻ جو ڪارڻ ۽ بجلي جي شارٽ سرڪٽ مان ٻڌايو پيو وڃي

بقايا 4 روزاني عبرت

سنڌس زال معان حملو ڪيو ۽ ٽنگون ڀڃي ڇڏيون بعد ۾ مون معان ته حملو ڪيو ۽ سخت زخمي ڪري ڇڏيو معاثر خاندان ڌانهيندي چيو ته اسان ڪهڙو گناهه ڪيو آهي جو ٽيئر سان حملو ڪيو ويو نماز ۾ هٿ ڪري مان نياڻي جو دفاع نه ڪري سگهيس ڦاٿن جا چڪر ڪاٽيان اتي ڌانهيو ۾ ڪو انصاف نه ٿيو وس وارا ۽ ايس ايس پي جامشورو معاملي جو نوٽيس وٺن ۽ مون سان ناجائزي ٿيڻ جو انصاف ڪن پٽي طرف ان سموري واقعي تي سنڌ حڪومت جي وومين ڊيليمينٽ ڊپارٽمنٽ ٽوڙي رومين ڪميلين سيل خاموش بڻيل آهي پوليس جوابدار گرفتار ڪرڻ ۾ مڪمل ناڪام بڻيل نياڻي جي زندگي داءَ تي لڳل سياسي سماجي ۽ سجاڳ ڌرين پاران تحفظ ڏيڻ جو مطالبو ڪيو ويو آهي. آخري اطلاعن تائين ڪابه گرفتاري عمل ۾ نه آئي هئي

بقايا 5 روزاني عبرت

ڪلهي ۾ هٿي فرار ٿي ويا .واقعي جي اطلاع بعد سوين شهري گڏ ٿي ويا زخمي شخص کي وارثن سخت ڳڻتي جوڳي حالت ۾ نواب شاهه اسپتال ريفر ڪيو ويو پٽي پاسي شهرين آمچي سنڌ ڏي آء جي شهيد بينظير آباد .ايس ايس پي نوشهروفيروز کان مطالبو ڪيو ته ڀريارو هر روز بدامني تي وڌندي پئي وڃي پوليس مڪمل طرح ناڪام بڻجي وئي آهي .امن امان بحال ڪري شهري کي بيچيني خوف واري زندگي کان بچايو وڃي.

بقايا 6 روزاني عبرت

ظاهر ته ڪرڻ توڙي سرڪاري سطح تي معاوضو نه ملڻ خلاف پريس ڪلب آڳيان احتجاجي مظاهرو ڪري علامتي بک هڙتال ڪئي، جتي هنن هٿن ۾ بئنر ۽ پلي ڪارڊ کڻي نعريبازي پڻ ڪئي ان موقعي تي متاثرن عمران علي رند ۽ قربان علي مغيري پنهنجي معصوم ٻارڙن سان گڏجي ڌانهيندي چيو ته گذريل 16 ڊسمبر تي لهر ڪالوني واسي ريلوي پوليس جي رڪائرڊ ڊي ايس پي مختيار جتوئي جي گهر ۾ اوچتو ڌماڪو ٿيو هو جنهن جي نتيجي ۾ 3 خاندانن جا 6 ڄڻا فوت ۽ 15 کان وڌيڪ ٻار عورتون ۽ مرد سخت زخمي ٿيڻ سميت 5 گهر مڪمل طور تي ڊهي پٽ پئجي ويا هئا، اينڊي وڏي واقعي کان پوءِ سنڌ حڪومت، ضلعي انتظاميه توڙي چونڊيل نمائندن هن وقت تائين اسان جي ڪابه مدد ناهي ڪئي ۽ نه ئي واقعي جون حقيقتون اسان کي ٻڌايو ويون آهن ته ڌماڪو ڇا جو هيو هنن چيو ته اسان پنهنجي مدد پاڻ تحت پيارن جا لاش ڪراچي ۽ لاڙڪاڻي جي اسپتالن مان ايمبولينس ذريعي ڪفنائي دفنائڻ سان گڏ زخمي جو علاج ڪرايو آهي، شروعات ۾ اسان کي دلاسا ڏنا ويا ته واقعي جي جي آءِ ٽي جوڙي وئي آهي ۽ توهان سان مڪمل تعاون ڪيو ويندو پر ڪيترائي مهينا گذرڻ باوجود ڪوبه حال پڇڻ ناهي آيو هن وقت اسان سميت اسان جا گهراڻي مسواڙ جي گهرن ۾ رهڻ تي مجبور ٿي ويا آهيون ۽ زخمي ٿيلن جي وڌيڪ علاج لاءِ اسان وٽ وصيعت ناهي هنن خدشو ظاهر ڪندي چيو ته علائقي ۾ ٿيل ڌماڪو گئس سلينڊر جو نه هيو ڪنهن بارودي مواد جو آهي جنهن لاءِ ضلعي انتظاميه لاڙڪاڻو پوليس طرفان جي آءِ ٽي ٽيم جوڙي وئي هئي، جنهن ۾ واضع ڪيو ويو هو ته ٽن ڏينهن اندر حقيقتون متاثر خاندان اڳيان آنديون وينديون. ان ڳالهه کي اڄ ڪافي مهينا مڪمل ٿي ويا آهن پر هن وقت تائين جي آءِ ٽي جي رپورٽ ظاهر ناهي ڪئي وئي جنهن سان صاف ظاهر ٿي رهيو آهي ته اصل ڪارڻ کي هٿ وٺي لڪايو پيو وڃي، جيڪا سراسر ناانصافي آهي هنن مطالبو ڪيو ته فوري طور تي جي آءِ ٽي جي رپورٽ کي اسان سميت شهرين آڳيان آڻڻ سان گڏ اسان جي ٿيل جاني ۽ مالي نقصان جو ازالو ڪري انصاف ڪيو وڃي

بقايا 7 روزاني عبرت

جڏان طبي امداد ڏيڻ بعد ڪيس وڌيڪ علاج لاءِ سکر ريو پٽي ويو ته هو رستي ۾ ئي زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو.نوجوان جي اوچتي فوت ٿيڻ واري واقعي سبب وارثن ۾ ڪهرا

بقايا 8 روزاني عبرت

هٿ ڪرڻ جي دعوى ڪئي آهي ان سلسلي ۾ بقاپور پوليس گٽڪا وڪرو ڪندڙ جوابدار سهيل کي گٽڪن سميت، نئون ديرو پوليس گٽڪا وڪرو ڪندڙ جوابدار محبوب کي گٽڪن سميت، باقراڻي پوليس جوا کيڏڻ ۾ ملوث جوابدار صاحب کي روڪ پئسن سميت، علي گوهر آباد پوليس منشيات جي ڪيسن ۾ ملوث 4 جوابدارن جميل، عبدالغفار، واجد ۽ سجاد کي شراب سميت، عاقل پوليس 4 جوابدارن نديم اعجاز، علي حيدر ۽ شوڪت کي شراب سميت گرفتار ڪري ورتو آهي پوليس موجب گرفتار سمورن جوابدارن مٿان اهڙا ڪيس داخل ڪري وڌيڪ جاچ شروع ڪئي وئي آهي

بقايا 9 روزاني عبرت

اطلاع ملڻ تي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي رپورٽ درج ڪري جاچ شروع ڪري ڇڏي آهي

بقايا 10 روزاني عبرت

آهي پوليس موجب بهڻي ٻار مختلف علائقن مان گم ٿي ويا هئا، جن جي وارثن پاران بروقت پوليس کي اطلاع ڏنو ويو جنهن تي پوليس فوري ڪارروائي ڪندي بنهي ٻارن کي ڳولي وارثن حوالي ڪري ڇڏيو آهي بهڻي طرف گم ٿيل ٻارن جي گهر واپس پهچڻ تي گهرڀاتين جا چهرا خوشي وچان ٻهڪي پيا آهن

بقايا 11 روزاني عبرت

ٿي پيو ڪيس حيدرآباد نيو ويو آهي .ٻي طرف فوتي نوجوان زبير احمد ميمڻ جو مڙهه ڳوٺ پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو ڪيس اڄ صبح جو مصري شاهه جي قبرستان ۾ مٽي ماءُ حوالي ڪيو ويو

بقايا 12 روزاني عبرت

خطرناڪ بيماري سبب پريشاني ۾ مبتلا . سنڌس پيءُ عمران مگسي پاران ڊي سي جامشورو کي سرڪاري خرچ تي پنهنجي پيئرن جي علاج لاءِ اپيل ڪندي ميڊيا آڏو ڳالهائيندي چيو ته نهايت غريب جي لکير هيٺ آهيون . منهنجون پيئرون روز جيئڻ روز مرن ٿيون سندن سڀ خواهشون چڻ جيئري دفن ٿي ويون هجن جڏهن ماڻٺن آڏو هو بي وس لاچار هجن . هن چيو ته نياڻين جي علاج لاءِ هڙان وڙان خرچ ڪري ڇڏيو آهي پر بيماري ڏينهون ڏينهن وڌندي وڃي هن ڊپٽي ڪمشنر جامشورو ۽ وس وارن کي مالي سهائتا لاءِ اپيل ڪئي هٿي جنهن کان پوءِ ڊي، ايچ،ڪيو اسپتال ڪوٽڙي جي ايم ايس برڪت لغاري نياڻين جي بيماري جو نوٽيس وٺي بنهي بيمار نياڻين جي علاج جي ذميواري کڻي ورتي آهي ايس برڪت لغاري چيو ته نياڻين جون سمورين ٽيسٽون ڪرائي مڪمل علاج ڪرايو ويندو

بقايا 13 روزاني عبرت

آشيرواد حاصل هجڻ سبب ميرپور ماٿيلو جروار حيات پتافي داد لغاري ۾ عطائي ڊاڪٽرن ڊيرا جمائي ورتا آهن ان سلسلي ۾ ميرپور ماٿيلو ويجهو جروار ۾ مبينه طور عطائي ڊاڪٽر پاران غلط انجيڪشن هڻڻ سبب ستن سالن جو معصوم بارڙو تڏلين ملڪ فوت ٿي ويو جنهن جو لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو اهڙي واقعي بعد فوتي بارڙي جي وارثن الزام هنيو آهي ته سيڪواٽ ڊاڪٽر عزيز سوچي پاران غلط انجيڪشن هڻڻ سبب بارڙي جو موت واقع ٿيو آهي جنهن جو ذميوار ڊاڪٽر عزيز سوچي ۽ ڊي ايچ او هيلٿ گهوٽڪي راڻو آفتاب آهي هنن سيڪريٽري هيلٿ کان نوٽس وٺڻ جو مطالبو ڪيو آهي ياد رهي ته ڪجهه مهينا اڳ ڊپٽي ڪمشنر گهوٽڪي پاران عطائي ڊاڪٽرن ۽ ميرپور ماٿيلو ۾ غير قانوني طريقي سان هلندڙ ليبارٽرين ڊينٽل ڪلينڪون ڪولي وينل عطائي ڊاڪٽرن خلاف ڪاروايون ڪرڻ جون هدايتون جاري ڪيون هيون پر هن وقت تائين انتظاميه پاران ڪوبه عمل نه ڪيو ويو آهي جنهن سبب گهوٽڪي ضلعي جي هيڊ ڪوارٽر شهر ميرپور ماٿيلو توڙي جو جروار ۾ عطائي ڊاڪٽرن جون ڪلينڪون سر عام هلندڙ آهن

بقايا 14 روزاني عبرت

ڪري امن بحال ڪرايو وڃي پٽي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندوهوڏانهن ايس ايڇ او پاران ڇڏيل چور کي بيهر گرفتار ڪرڻ جي يقين ڏهاني بعد شهرين احتجاج ختم ڪري ڇڏيو آهي

بقايا 15 روزاني عبرت

جي اچ وچ وارن کي به آساني ٿيندي ۽ اينڊڙ ويندڙ ماڻهن لاءِ به روڊ رستا ويڪرا ٿيندا

بقايا 16 روزاني عبرت

رهيا آهن هنن چيو ته هن وقت ڪٽڪ جي پوکائي جو موسم آهي پر ريهو واهه ۾ لڳاتار گهارا پوڻ سبب آبادگارن لاءِ ڏکيائيون وڌي ويون آهن آبپاشي عملي کي اطلاع ڏيڻ باوجود سندن ڪا به داد رسي نه ٿي آهي علائقي واسين آبپاشي کاتي جي اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي ته ريهو واهه ۾ پاڻيءَ جي سطح فوري طور گهٽائي وڃي ۽ واهه جي ڪپرن کي مضبوط بڻايو وڃي جيئن مستقبل ۾ اهڙن واقعن کان بچي سگهجي ۽ آبادگارن جي فصلن کي وڌيڪ نقصان ٿيڻ کان روڪي سگهجي

بقايا 17 روزاني عبرت

کيو هن ميڊيا اڳيان ڌانهيندي چيو ته منهنجي چاچن شوڪت سري ابوبڪر سري ۽ ساسو صوبدار سري جيڪي اسان جي ڏاڏي جي زرعي زمين جنهن ۾ منهنجي پيءُ جي حصي ۾ چار ايڪڙ تيرهن گونٺا اچي ٿي جنهن تي هي منهنجا چاچا ۽ ماما زوري زبردستي قبضو ڪرڻ جي ڪوشش ڪن پيا ان زرعي زمين ۾ منهنجا گهر پڻ ٺهيل آهن هن وڌيڪ چيو ته اسان جو ان زرعي زمين جو ڪيس پڻ سول ڪورٽ عمرڪوٽ ۾ هلندڙ آهي جنهن جي هن مهيني جي چوويهه تاريخ پڻ رکيل آهي پر اجان تائين ڪورٽ سڳوري مان جو فيصلو نه آيو آهي ۽ هو مسلسل اسان کي تنگ ڪري رهيا آهن گذريل رات پٿورو پوليس سر زمين تي پهچي بنهي ڌرين کي پابند ڪيو ويو ۽ پٿورو پوليس اسان جي ڀرپور مدد ڪري رهي آهي هنن آئي جي سنڌ ڊي آئي جي ميرپورخاص ايس ايس پي عمرڪوٽ سميت ٻين وس وارن کان مطالبو ڪندي گهر ڪئي آهي ته معاملي جي شفاف جاچ ڪري اسان سان انصاف ڪيو وڃي

بقايا 18 روزاني عبرت

ڪانفرنس ڪندي پوليس تي مبينا طور رشوت وٺي جوابدارن کي آزاد ڪرڻ جا الزام هنيا آهن هن ايس ايس پي بدين سميت اعليٰ اختيارين کان انصاف جي اپيل ڪئي آهي خير بخش ڪوسو پريس ڪانفرنس ڪندي الزام هنيو ته ڪجهه ڏينهن اڳ ساوڻ رند، ظفر رند، مقصود، گمشاد ڪوڪر ۽ نواز خاصخيلي مٿس مبينا طور قاتلاڻو حملو ڪيو هو جنهن بابت ڪورواهه ٿاڻي تي رپورٽ پڻ داخل ڪرائي وئي پر سنڌس چوڻ موجب پوليس طرفان اڃا تائين ڪا اثرائتي ڪارروائي نه ڪئي وئي آهي هن وڌيڪ الزام هنيو ته گذريل مهيني سنڌس اوطاق مان زرعي پاڻ ۽ دوائون پڻ مبينا طور چوري ڪيون ويون جنهن بابت پوليس کي شڪايت ڪرڻ باوجود سنڌس دعويٰ موجب ڪيس داخل نه ڪيو ويو خير بخش ڪوسو الزام هنيو ته ايس ايڇ او ڪورواهه مبينا طور جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ کان پوءِ رشوت وٺي آزاد ڪري ڇڏيو هن چيو ته هو انصاف لاءِ مختلف اختيارين وٽ ڌانهين رهيو آهي پر اڃا تائين کيس انصاف نه ملي سگهيو آهي متاثر شهري ايس ايس پي بدين ۽ ٻين اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو ته معاملي جو فوري نوٽيس وٺي سمورن الزامن جي شفاف ۽ غيرجانبدار جاچ ڪرائي وڃي

بقايا 19 روزاني عبرت

آفيسر پڻ موجود هئا. وفد ڊپٽي ڪمشنر کي آگاهه ڪيو ته گڏيل قومن جي ترقياتي پروگرام پنهنجي ٻوڏ کان بحالي واري پروگرام 26-2025 تحت لاڙڪاڻي ۽ ان جي ڀرپاسي وارن علائقن ۾ ڪيترائي ترقياتي منصوبا شروع ڪري رهي آهي جن موسمي تبديلين کي منهن ڏيڻ جي صلاحيت رکندڙ رهائشي ٻوڏ متاثر خاندانن لاءِ گهٽ قيمتي ۽ ٻوڏ کان محفوظ رهائشي گهرن جي اڏاوت، جنهن ۾ آفتن کي منهن ڏيڻ جي صلاحيت رکندڙ ڊيزائن ۽ مقامي مواد استعمال ڪيو پيو وڃي.تعليمي بنيادي ڍانچي جي بحالي لاءِ گڏيل قومن جي ترقياتي پروگرام جي ذريعي هن وقت ضلعي لاڙڪاڻي ۾ ٻوڏ سبب متاثر ٿيل 29 اسڪولن جي بحالي جو ڪم جاري آهي هن منصوبي تحت گورنمينٽ گرلز هاءِ اسڪول عاقل لاڙڪاڻي کي هڪ "ماڊل اسڪول" طور ترقي ڏني پئي وڃي، جنهن ۾ بهتر ڪلاس روم، واش روم جون سهولتون، حدبندي واريون ڀتيون ۽ فرنيچر شامل آهن سرڪاري عمارتن ۾ شمسي توانائي سسٽم لڳائڻ ۽ ٻوڏ متاثر برادرين جي روزگار جي بحالي لاءِ مهارتن جي تربيت، تندرين گرانٽس ۽ زرعي سامان جي فراهمي شامل آهي وفد ٻڌايو ته سمورا منصوبا سنڌ حڪومت سان ويجهي رابطي ۾ مڪمل ڪيا پيا وڃن ته جيئن انهن جي پائيداري ۽ برادري جي ملڪيت وارو احساس کي يقيني بڻائي سگهجي ڊپٽي ڪمشنر طارق منظور چانڊيو لاڙڪاڻي جي ٻوڏ متاثر علائقن لاءِ گڏيل قومن جي ترقياتي پروگرام جي سهڪار کي ساراهيندي وفد کي خاطري ڪرائي ته ٻوڏ کان بحالي واري پروگرام جي سمورن منصوبن جي تڪميل ۾ ضلعي انتظاميه طرفان مڪمل سهڪار ڪيو ويندو هن تعليم ورڪس اينڊ سروسز ۽ روينيو سميت سمورن لاڳاپيل کاتن کي هدايت ڪئي ته اهي سائيٽ جي نشاندهي اين او سي وٺڻ ۽ برادري کي متحرڪ ڪرڻ جي عمل ۾ گڏيل قومن جي ترقياتي پروگرام جي ٽيمن سان سهڪار ڪن ڊپٽي ڪمشنر 29 اسڪولن خاص طور تي عاقل واري ماڊل اسڪول جي وقت سر تڪميل تي زور ڏنو ته جيئن تعليمي سرگرميون متاثر نه ٿين ڊي سي وڌيڪ چيو ته موسمياتي تبديلين کي منهن ڏيڻ جي قابل رهائشي منصوبن ۽ شمسي توانائي بابت ايپاءِ سنڌ حڪومت جي بهتر انداز ۾ ٿئين سر تعمير واري ويزن سان هم آهنگ آهن ۽ اهي مقامي برادرين کي مستقبل جي موسمياتي آفتن يا اثرن کان محفوظ بڻائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندا. بنهي ڌرين ضلعي ۾ ايف آر پي منصوبن تي بهتر نموني عملدرآمد ۽ نگراني لاءِ ڊي سي آفيس ذريعي باقاعده رابطو برقرار رکڻ تي اتفاق ڪيو

بقايا 20 روزاني عبرت

علائقي ۾ بدامني ۽ ڦر جي وارداتن سبب ماڻهو سخت پريشان آهن جڏهن ته شهرين جي جان ۽ مال جو تحفظ يقيني بڻائڻ ضروري آهي شهرين مطالبو ڪيو ته بدامني جي وڌنڌ واقعن جو فوري نوٽيس ورتو وڃي، ڌوهاري عنصرن خلاف اثرائتي ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ علائقي ۾ امن امان جي صورتحال بهتر بڻائي شهرين جي جان ۽ مال جو تحفظ يقيني بڻايو وڃي

بقايا 21 روزاني عبرت

روپوش جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ ڪئي وئي آهي آپريشن دوران جديد مشينري ۽ بڪتر بند گاڏين جو استعمال پڻ ڪيو ويو ايس ايس پي خيرپور امير سعود مگسي ٻڌايو ته پوليس فورس پاران ڪچي جي مختلف علائقن ۾ ڌوهارين خلاف ڪارروائي ڪئي وئي جنهن دوران جوابدارن جي مبينا ٺاڪن کي باهه ڏني ساڙيو ويو هن موجب گرفتار ڪيل جوابدارن ۾ مير محمد لنڊ، عبيد جسڪاڻي نظر ملاح، لياقت شر نويد شر ۽ زاهد گوپانگ سميت ٻيا شامل آهن گرفتار جوابدارن خلاف ضلعي جي مختلف ٿاڻن تي ڪيترائي ڪيس داخل ٿيل آهن.ايس ايس پي خيرپور امير سعود مگسي چيو ته ڪچي جي علائقن ۾ امن امان جي بحالي تائين آپريشن جاري رهندو هن وڌيڪ چيو ته جيڪڏهن ڪو ڌوهاري پاڻمرادو قانون آڏو پيش ٿيندو ته ان سان قانون موجب ورتاءُ ڪيو ويندوپوليس اختيارين موجب علائقي ۾ امن امان جي صورتحال بهتر بڻائڻ ۽ ڌوهن جي خاتمي لاءِ ڪارروايون جاري رکيون وينديون

بقايا 22 روزاني عبرت

سبب پيري نه ٿو سگهان جنهن ڪري پٽ سخت تڪليفن مان گذري رهيو آهي هن پيپلز پارٽي جي اعليٰ قيادت، سنڌ حڪومت، صحت کاتي ضلعي انتظاميه چونڊيل نمائندن سميت وس وارن کي اپيل ڪئي ته معاملي جو نوٽيس وٺي پٽ جو علاج ۽ ٽيسٽون ڪرائي سنڌس زندگي بچائي وڃي

بقايا 23 روزاني عبرت

گهنڊه آهي جيڪا 1993 ۾ نواز شريف ڏني هئي جنهن جي رقم پڻ ادا ڪئي آهي ستون فارم رسيدون وغيره پڻ موجود آهن پورهيت عزيزالله سولنگي ٻڌايو ته منهنجو سڱو پيءُ محرم غلام الله سولنگي لالچ مرڃاچي ڌارين سان ملي زمين تي زبردستي قبضو ڪرڻ چاهين ٿا ٽن سالن کان زمين غيرآباد لڳي پئي آهي اسان عدالت جو در به کڙڪايو آهي باٿر جوابدار هٿيار بند ماڻهون وٺي اسان تي تشدد ڪرايو لٺيون لڳڻ سبب منهنجي پٽ منظور جو هٿ ڀڄي ڇڏيو آهي باٿرن پاران اسان جي ڪمند سان پريل ٽرالي کي شگرمل ويندي ڪورائي ٿاڻي تي بند ڪرايو جنهن بعد SHOڪوارٽري اسان کي ڇڏيو هن چيو ته باٿر وڏيرا پائرن جي چرچ تي ڪوڙن ڪيسن ۾ ڦاسائڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن جن سان اسانکي جاني توڙي مالي خدشو آهي هنن سنڌ هاءِ ڪورٽ، آءِ جي سنڌ پوليس، ڊي آءِ جي ايس ايس پي نوشهروفيروز ڊي ايس پي فائزه سوڊر کان مطالبو ڪيو آهي ته باٿرن خلاف قدم کڻي اسانکي تحفظ فراهم ڪيو وڃي!!!...

بقايا 24 روزاني عبرت

چوڪيدار ۽ بڻي عملي فوري طور تي جوابدار بلاول پٽ خير محمد لاشاري کي پڪڙي ورتو ۽ واقعي جي اطلاع تي پوليس ۽ زليخان فائونڊيشن جي چيئرمين رضيا سهتو ،سفت ٽيم ۽ علائقي واسين پاران نياڻي کي پنهنجي تحويل ۾ ورتو ان موقعي تي پهچي بي سيڪشن پوليس اهلڪارن معصوم نياڻي کي ميڊيڪل معائني لاءِ سول اسپتال آندو ويو جتي ڏوليخان مددگار فائونڊيشن جي چيئرپرسن رضيا سهتو پڻ موجود هئي متاثره معصوم نياڻي جو ميڊيڪل ٽيسٽ ٿيو ڊاڪٽرياڻيءَ پاران زيادتي ڪرڻ جي ڪوشش ٻڌائي پئي وڃي طرف معصوم نياڻي وومين پوليس تحويل ۾ موجود آهي. پوليس جو چوڻ هو ته جوابدار گرفتار آهي نياڻي سان انصاف ٿيندو جيئن نياڻي جا وارث ڪراچي کان پهچن ان بعد ڪيس داخل ڪيو ويندو معلوم ٿيو آهي ته معصوم نياڻي سان زيادتي ڪندڙ جوابدار سندن ويجهو مائٽ ٻڌايو وڃي پيو اصل بدين جا رهواسي آهن

بقايا 25 روزاني عبرت

پهچي نينگر جو لاش ڪڍي ورتي لاش گهر پهچڻ تي روڄ راڙو پئجي ويو آهي ان سلسلي ۾ لاڙڪاڻي شهر جي عمراڻي پل وڪان گڏرنڊڙ رائيس ڪئنال ۾ رهنجڻ دوران ممتاز ڪالوني واسي 3 نينگر ٻڏي ويا، نينگرن جي ٻڏڻ تي علائقي واسين پهچي ٻن نينگرن کي رائيس ڪئنال مان ڪڍي ڪين بچائي ورتو جڏهن ته هڪ نينگر جو ڏس پتو نه پوڻ تي علائقي واسين ريسڪيو1122 جي ٽيم کي اهڙو اطلاع ڏنو جنهن تي ريسڪيو1122 جي ٽيم پهچي ريسڪيو آپريشن ڪري ٻڏي فوت ٿي ويل ممتاز ڪالوني واسي 9 ورهين جي نينگر حسنين احمد وگڻ جو لاش ڪڍي وارثن حوالي ڪري ڇڏيو آهي ان حوالي سان ٻڏي فوت ٿي ويل نينگر جي وارثن ٻڌايو ته اسان جو نينگر پاڙي جي ٻارن سان گڏجي رائيس ڪئنال ۾ رهنجڻ لاءِ ويو جتي هو ٻڏي فوت ٿي ويو جڏهن ته ٻن ٻارن کي علائقي واسين بچائي ورتو آهي پٽي طرف ضروري ڪارروائي بعد ٻڏي فوت ٿي ويل نينگر جو لاش وارثن حوالي ڪيو ويو جتي لاش گهر پهچڻ تي روڄ راڙو پئجي ويو .

بقايا 26 روزاني عبرت

سيڪريٽري ڪامريڊ پنهل ساريو سردار اڪبر مري، جيئي سنڌ اسٽوڊنٽس فيڊريشن جي مرڪزي صدر عبدالحنان عباسي ۽ ٻين اڳواڻن بابا ميڊيا هائوس تي صحافين سان ڳالهائيندي ڪيوهنن چيو ته سنڌ اسان جو تاريخي وطن آهي. جنهن جي وحدت، خودمختياري، وسيلن ۽ قومي سڃاڻپ تي ڪنهن به قسم جي سوديبازي قبول نه ڪئي ويندي هنن الزام لڳايو ته پنجاب طرفان سنڌائين سنڌ جي مفادن خلاف سازشون ڪيون ويون آهن ۽ سنڌ جي وحدت کي نقصان پهچائڻ جون ڪوششون جاري آهن اڳواڻن چيو ته سنڌ قدرتي وسيلن سان مالامال سرزمين آهي جتان تيل گئس ڪوئلو ليٿيم يورينيم ۽ ٻيا معدني وسيلا حاصل ٿين ٿا، پر سنڌ جي وسيلن تي سنڌ جي ماڻهن جي حقن کي اوليت ڏيڻ بدران انهن تي ٻين جي بالادستي قائم ڪرڻ جون ڪوششون ڪيون پيون وڃن. اڳواڻن اعلان ڪيو ته 15 آڪٽوبر تي سنڌ رهبر ڪاميٽي جي پليٽ فارم تان لاڙڪاڻي ۾ "وحدت سنڌ مارچ" ڪڍيو پيو وڃي، جنهن جو مقصد سنڌ جي وحدت، سنڌو درياهه جي پاڻيءَ قدرتي وسيلن ۽ قومي حقن جي تحفظ لاءِ عوامي آواز کي وڌيڪ سگهارو بڻائڻ آهي هنن لاڙڪاڻي ۽ پرپاسي جي سمورن شهرن ڳوٺن جي رهواسين قومپرست ڪارڪنن سميت سنڌ سان محبت ڪندڙ عوام کي اپيل ڪئي ته وحدت سنڌ مارچ ۾ وڏ کان وڏ شرڪت ڪري قومي ٻڌيءَ جو ثبوت ڏين ۽ سنڌ جي وحدت، پاڻيءَ توڙي وسيلن جي تحفظ لاءِ جاري جدوجهد ۾ پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪن ان موقعي تي علي انور عسڪري، عزيز بروهي، عبدالستار منگي، لياقت ڪلهوڙو، دودو ديشي، محمد علي خشڪ اصغر نوناري، عالم بروهي، نور ساريو نور محمد بليدي، ذوالفقار نوناري ۽ ٻيا موجود هئا

بقايا 27 روزاني عبرت

سبب دڪاندارن ۽ واپارين ۾ ڳڻتيءَ جي لهر پکڙجي وئي آهي شهرين جو چوڻ آهي ته شهر جي اهم ۽ مصروف روڊ تي قائم دڪان به محفوظ نه آهن ته پوءِ عام شهري ۽ واپاري پاڻ کي ڪيئن محفوظ سمجهن؟ رات جي وقت چوريءَ جي اهڙي وارادت شهر ۾ امن امان جي صورتحال بابت ڪيترائي سوال اٿاري ڇڏيا آهن واپارين مطالبو ڪيو آهي ته سورو شهر ۾ رات جي وقت پوليس گشت وڌايو وڃي اهم بازارن ۽ ڪاروباري مرڪزن جي سيڪيورٽي سخت ڪئي وڃي ۽ چوريءَ جي وارداتن ۾ ملوث جوابدارن خلاف اثرائتي ڪارروائي ڪئي وڃي شهرين ۽ واپارين ايس ايس پي نوشهروفيروز ۽ سورو پوليس جي اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي ته اعجاز اليڪٽرونڪس جي دڪان مان چوري ٿيل سامان جي واپسي ۽ جوابدارن جي گرفتاري لاءِ فوري قدم کنيا وڃن.

بقايا 28 روزاني عبرت

ڏيڻ سبب سنڌس 12 سالن جي نياڻي راحمين گولي لڳڻ جي ڪري سخت زخمي ٿي پئي جنهن کي وارث ڳڻتي جوڳي حالت ۾ تعلقا اسپتال کي اين شاهه کڻائي ويا جتي نينگري زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي وئي فوتي نينگري جي ضروري ڪارروائي ٿيڻ کانپوءِ لاش وارثن حوالي ڪيو ويو لاش ڳوٺ پهچڻ تي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو هوڏانهن فوتي نينگري جي چاچي ياسين مشوري جو چوڻ هيو ته سنڌس ڀائٽيي گهر اندر بيگ ۾ پيل پسٽل ٻاهر ڪڍڻ دوران اوچتو فائر ٿيڻ ڪري گولي لڳڻ سبب سخت زخمي ٿي پئي ۽ فوت ٿي وئي آهي واقعو اتفاقي سان پيش آيو آهي

بقايا 29 روزاني عبرت

ٿي پئي جنهن کي نيوسعيدآباد تعلقا اسپتال نيوسعيدآباد آندو ويو جتي کيس طبي امداد ڏئي وڌيڪ علاج لاءِ لمس اسپتال حيدرآباد موڪليو ويوحادثي ڪانپوءِ زخمي عورت کي طبي امداد لاءِ تعلقا اسپتال نيوسعيد آباد منتقل ڪيو ويوپوليس ٽريلر ڊرائيور کي گرفتار ڪري حادثي ۾ ملوث ٽريلر پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو آهي واقعي بابت وڌيڪ قانوني ڪارروائي جاري آهي

بقايا 30 روزاني عبرت

ڏي کي نامعلوم هنڌ تي رکيو ويو آهي جڏهن ته هالاڻي پوليس گڏريل ڪن مهينن کان رڳو آسرا ڏئي رهي آهي پر اڃا تائين سنڌس ڌي کي بازياب نه ڪرايو ويو آهي هن ڊي آء جي شهيد بينظير آباد ، ايس ايس پي نوشهرو فيروز کان مطالبو ڪيو ته سون کي پنهنجي نياڻي بازياب ڪرائي ڏني وڃي بئي پاسي گبول برادري جي الزام هيٺ آيل خالد گبول ۽ علي مردان پريس ڪلب پهچي ميڊيا آڏو ڌانهيندي چيو ته ڪنول رند ڊرامو ڪري اسان تي ڪوڙا ڪيس پٽي ٿي ڪرائي جڏهن ته هن جو ڌميرا سان ڪو به تعلق رشتو ڪونهي، ڌميرا ۽ علي اڪبر جي ڌي ۽ لاشاري قوم جي آهي هنن چيو ڪنول رند صرف چوڪري جو رشتو ڪرايو هيو ۽ پنهنجي فيس به ورتي هئي هي منهنجي نوهه کي پنهنجي ڏي ثابت ڪري ڪوڙو ڊرامو رچائي رهي آهي هن منهنجي پٽ ۽ نوهه کي گهرائي گم ڪري ڇڏيو آهي ۽ هاڻي به لک روپيا گهري رهي آهي هن چيو ته اسان غريب ماڻهو آهيون مونکي هڪ ئي پٽ جو اولاد آهي هن ڊي آئي جي شهيد بينظر آباد ايس ايس پي نوشهروفيروز ڊي ايس پي محراب پور کان معاملي جي شفاف جاچ ڪرائي انصاف ڪرڻ جي گهر ڪئي پئي پاسي ايس ايڇ او هالاڻي رحمت الله سولنگي ٻڌايو ته پنج مهينا اڳ هن ئي عورت جي فرياد تي ٽن ماڻهن ساجد ولد حزب الله گبول ، خالد گبول ۽ حزب الله گبول معان ايف آء آر داخل ڪرائي هئي جن مان ٻن نامينيٽ ٿيل خالد گبول ۽ حزب الله گبول کي گرفتار ڪري جيل موڪلي ڇڏيو آهي ۽ جڏهن ته ساجد گبول ضمانت تي آهي جڏهن ته هن عورت پنهنجيءَ ڌيءَ ڌميرا کي گبولن ۾ چار لکن ۾ وڪرو ڪري نڪاح پاڻ وجهرايو آهي هن عورت به دفعه پهريان ٻن ماڻهن کي هن چوڪريءَ جي شادي ڪرائي هئي انهن کي به بليڪ ميل ڪري طلاق وٺرائي آهي ۽ هاڻي پوليس کي بنا جواز جي روز تنگ ۽ پريشان ڪري رهي آهي

بقايا 31 روزاني عبرت

اڳ معين ساگين ماڻهن 31 سينهون ڦر ڪري ويا هيا جنهن جي اهڙي ڌانهن حد جي لاڏيون ٿاڻي تي ڦاٿر پوليس کي ڏنيون آهن پر ٿاڻي جي پوليس هن دفعي به واقعي جي ڌانهن ڏني سون ۾ پوليس ايف آء آرداخل ڪرڻ کان صاف انڪار ڪري ڇڏيو ۽ علائقي جي چڱن مٺن کي ڌانهن ڏني سون جو ڪلهوڙا برادري جي امير علي ڪلهوڙو علائقي جي معززن کي چونڊي الزام هڻندي چيو ته جتوئين اسان جون سينهون ڦر ڪيون آهن جڏهن ته ڪلهوڙن جي ڦريل سينهن سان اسان جو ڪو به واسطو ناهي ڪلهوڙا برادري جا هٿيار بند اسان جي زمينن تي قبضو ڪرڻ ٿا چاهين ۽ معين جوابدارن مان جاني مالي خطرو آهي اسان ايس ايس پي خيرپور ڊي آء جي سکر ۽ آء جي سنڌ کي بيان ذريعي اپيل ڪا ڪيون ته واقعي جو نوٽيس وٺي قرآن پاڪ تي انڪواري ڪرائي ۽ ڦريل مال واپس ڪرائڻ سان گڏ جوابدارن خلاف قانوني ڪارروائي ڪري قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو وڃي

بقايا 32 روزاني عبرت

ويندڙ ٽريفڪ جام ٿي وئي جتي هنن سخت نعريبازي پڻ ڪئي ان موقعي تي زخمي عورت جي وارثن مير محمد لهر ۽ ٻين ميڊيا آڏو ڌانهيندي الزام لڳايو ته غلام مصطفيٰ لهر ڌوهاري قسم جو ماڻهون آهي جيڪو شهر سميت علائقي ۾ چورين ڪرائيندو آهي جنهن پنهنجي هٿيارٻندن سان گڏجي اسان جي گهر تي حملو ڪري فائرنگ ڪئي جنهن ۾ گولي لڳڻ سبب لال زادي لهر سخت زخمي ٿي پئي آهي اهڙي واقعي جو اطلاع حد جي بقاپور ٿاڻي جي پوليس کي ڏنو ۾ پوليس بااثرن خلاف ڪارروائي لاءِ تيار ناهي جنهن ڪري بااثر اسان کي موتمار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن جن مان اسان کي جاني ۽ مالي نقصان جو خدشو آهي هنن آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي ۽ ايس ايس پي لاڙڪاڻو کي اپيل ڪئي ته واقعي ۾ ملوث جوابدارن کي گرفتار ڪري انصاف فراهم ڪيو وڃي ٻي صورت احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو ٻئي طرف بقاپور ٿاڻي جي پوليس رابطي ڪرڻ تي ٻڌايو ته شروعاتي جاچ موجب واقعو زرعي زمين جي تڪرار تان پيش آيو آهي جنهن جي مختلف رخن کان جاچ ڪئي پئي وڃي جلد حقيقتون سامهون اچي وينديون. هوڏانهن پوليس جي خاطري تي وارثن ڌرڻو ختم ڪري زخمي عورت کي علاج لاءِ لاڙڪاڻو ٽراما سينٽر منتقل ڪري ڇڏيو جتي کيس طبي امداد ڏني وئي جنهن جي حالت پڻ خطري کان ٻاهر ٻڌائي پئي وڃي

بقايا 33 روزاني عبرت

بلوچ، عامر عباسي،جميل جويو ثناء الله ميمڻ،اڪبر عباس زيدي ، اطهر صديقي جان محمد ناريجو،شبير رند،شاهنواز ڪلهوڙو ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪندي ايس ايس پي خيرپور کان مطالبو ڪيو ته صحافي جي پٽ تي حملو ڪندڙ جوابدار کي فوري طور گرفتار ڪري قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو وڃي.احتجاج ڪندڙ صحافين خبردار ڪيو ته جيڪڏهن جوابدار کي جلد گرفتار نه ڪيو ويو ته ان خلاف سخت احتجاج ڪيو ويندو هنن مطالبو ڪيو ته واقعي جي شفاف جاچ ڪري متاثر ڌر کي انصاف فراهم ڪيو وڃي

بقايا 34 روزاني عبرت

سميت 4 نامعلوم شڪارين خلاف وائلڊ لائيف کاتي جي عملدار حسين بخش ڪوسو جي فرياد ۾ ڪيس داخل ڪيو ويو آهي، ذريعن موجب شڪارين وڌيڪ ٻه باز پڪڙي ورتا آهن جن مان هڪ باز 26 لک روپين ۾ وڪرو ڪيو ويو آهي، ان سلسلي ۾ مليل ڄاڻ موجب ايٽيار واري علائقي مان هڪ بحري جي شڪاري ٽولي ۽ ڳوٺ غلام قادر جوڻيجو وٽان پڻ شڪاري ٽولي بحري باز پڪڙي ورتو جيڪو پڻ 26 لک روپين ۾ وڪرو ڪيو ويو آهي، ان بعد ايٽيار بوڙيجي، ڏونگريون، بجاءِ بند سميت بقار وارن علائقي مان هن مهل تائين 14 مختلف قسمن جا باز پڪڙي غيرقانوني طريقي سان وڪرو ڪيا ويا آهن جنهن مان صرف 5 باز پکين جا ڪيس داخل ٿي آهن جڏهن ته رهيل 9 بازن جا ڪيس داخل نه ٿي سگهيا آهن ان بابت ٻڌايو وڃي ٿو ته ڏيتي ليتي عيوض شڪارين کي ڇوٽ ڏني وئي آهي جڏهن ته بانئيري بوڙيجي ٽنڊو سڌاخان واري پاسي پڻ ٻاهر جهلڻ لا ڪڏا لڳل آهن اچڙي ڦر ۾ هرڻ پڪين جو شڪار جا پڻ اطلاع آهن وائيلڊ لائيف کاتو ڪا به اثرائتي ڪارروائي ڪرڻ کان قاصر بڻيل آهي

بقايا 35 روزاني عبرت

انسپيڪٽر طاهر شاگردن کي موٽرسائيڪل هلائڻ دوران احتياطي تدبيرن ۽ ٽريفڪ قانونن تي عمل ڪرڻ بابت آگاهي ڏني ان موقعي تي هن چيو ته موٽرسائيڪل هلائڻ وقت هيلمٽ پائڻ رفتار مقرر حد اندر رکڻ ۽ ٽريفڪ قانونن تي عمل ڪرڻ انتهائي ضروري آهي جڏهن ته تيز رفتاري، اوچتو بريڪ لڳائڻ ۽ بنا احتياط جي يوٽرن وٺڻ حادثن جو سبب بڻجي سگهن ٿا هن وڌيڪ چيو ته موٽرسائيڪل تي عورتن کي ويهارڻ وقت خاص احتياط ڪرڻ گهرجي ۽ سندن رئي چادر يا ٻيا ڊرا ڪپڙا صحيح نموني سنڀالڻ ضروري آهي. چاڪاڻ ته ڪپڙو موٽرسائيڪل جي چين يا ٽائر ۾ ڦاسڻ سبب خطرناڪ حادثو پيش اچي سگهي ٿو جنهن سان جاني نقصان جو به خدشو هوندو آهي هن شاگردن کي هدايت ڪئي ته موٽرسائيڪل هلائڻ دوران اڪ مڪ يا سچر پوڻ جي صورت ۾ گهبرائڻ يا اوچتي حرڪت ڪرڻ بدران محفوظ هنڌ تي گاڏي روڪي وڃي انسپيڪٽر طاهر چيو ته موٽرسائيڪل جو پويون بلب خراب هجڻ سان رات جي وقت حادثي جو خطرو وڌي وڃي ٿو تنهنڪري بلب، بريڪن ۽ چين جي باقاعدي چڪاس ڪرائڻ گهرجي هن وڌيڪ چيو ته خطرناڪ ڪٽ هڻڻ اوچتا جهٽڪا ڏيڻ غلط هنڌ تان يوٽرن وٺڻ ۽ ٽريفڪ قانونن جي پيچڪڙي ڪرڻ کان پاسو ڪيو وڃي.

بقايا 36 روزاني عبرت

مذاق وارو آهي ان سلسلي ۾ ڪجهه ڏينهن اڳ سوشل ميڊيا تي سي سي ٽي وي فوٽيجز وائرل ٿي ويا هئا جنهن ۾ سائيڪل سوار نينگر پنڊ ويندڙ ناري ڪان موبائيل ڪسڻ جي ڪوشش ڪري رهيو آهي اهڙي واقعي جو ايس ايس پي لاڙڪاڻو اظهر خان نوٽيس وٺندي سچل ٿاڻي جي ايس ايڇ او رپورٽ طلب ڪري ورتي جنهن وڊيو ۾ ڊيڪاريل سي سي ٽي وي فوٽيجز بابت پنهنجي جاچ مڪمل ڪري ورتو آهي ان حوالي سان ايس ايس پي لاڙڪاڻو چيو آهي ته جاچ موجب سائيڪل سوار نينگر ۽ رستي ويندڙ چوڪري پاڻ ۾ سئوٽ ۽ ماسات آهن جڏهن ته بنهي وچ ۾ پيش آيل عمل رڳو پاڻ ۾ مذاق هو ايس ايڇ او پاران ڪيل شروعاتي جاچ موجب واقعي ۾ ڦر يا جهيڙ هٿڻ جو ڪو به معاملو سامهون نه آيو آهي سوشل ميڊيا تي واقعي کي ڦر يا جهيڙ هٿڻ قرار ڏئي گردش ڪندڙ خبرن ۾ ڪا به صداقت ناهي ايس ايس پي لاڙڪاڻو هدايتون جاري ڪندي چيو آهي ته سوشل ميڊيا تي ڪنهن به واقعي بابت خبر يا وڊيو شيئر ڪرڻ کان اڳ ان جي حقيقتن جي تصديق ڪئي وڃي جيئن غير تصديق ٿيل اطلاعن ذريعي شهرين ۾ خوف ۽ هراس پيدا نه ٿئي سوشل ميڊيا استعمال ڪندڙن کي اپيل ڪئي وئي آهي ته غلط معلومات جي مشهوري ڪان پاسو ڪيو وڃي. لاڙڪاڻو پوليس عوام کي پڻ اپيل ڪئي آهي ته سوشل ميڊيا تي گردش ڪندڙ خبرن تي يقين ڪرڻ يا انهن کي اڳتي شيئر ڪرڻ کان اڳ لاڳاپيل آفيسرن ۽ ذميوارن کان ضرور تصديق ڪن

halan Microfinance Bank
سون جي زيورن جي عام نيلامي

هن اشتهار ذريعي اطلاع ڏنو وڃي ٿو ته حالان مائيڪروفنانس بئنڪ لميٽڊ، پلاٽ نمبر 76، بلاڪ ڊي، يونٽ نمبر 07، لطيف آباد، حيدرآباد برانچ، سون جي زيورن جي عيوض اسد پنجابي (شناختي ڪارڊ نمبر: 41504-0480698-9)، رهائشي گهر واقع محلو درياهه بند، ڪوٽڙي، جامشورو، حيدرآباد کي قرض ڏنو هو جيڪو مقرر مدي گذري وڃڻ ۽ بار بار ياد ڏيارڻ باوجود ادا نه ڪيو ويو آهي تنهنڪري بئنڪ هيٺ ڏنل سون جي زيورن جو نيلام 16 آڪٽوبر 2026 ع تي منجهند 1 وڳي پلاٽ نمبر 76، بلاڪ ڊي، يونٽ نمبر 07، لطيف آباد، حيدرآباد تي ڪندي. نيلاميءَ ۾ حصو وٺڻ جا خواهشمند فرد نيلاميءَ جا شرط ڄاڻڻ لاءِ وقت کان اڳ جاٿايل هنڌ تي پهچن ۽ مقرر وقت تي نيلاميءَ ۾ شرڪت کي يقيني بڻائين.

حالان مائيڪروفنانس بينڪ لميٽيڊ، پلاٽ نمبر 76، بلاڪ ڊي، يونٽ نمبر 07، لطيف آباد، حيدرآباد برانچ

زيورن جو تفصيل: هڪ عدد سون جي چين، لاڪيٽ، هڪ عدد ڪنن جون باليون. وزن: نيٽ وزن 7.2 گرام

بئنڪ بنا ڪو سبب ٻڌائڻ جي ڪنهن به واڪ ڊيڊنڊ جي آڇ منظور يا رد ڪري سگهي ٿي

halan Microfinance Bank
سون جي زيورن جي عام نيلامي

هن اشتهار ذريعي اطلاع ڏنو وڃي ٿو ته حالان مائيڪروفنانس بئنڪ، دادو برانچ طرفان سون جي زيورن جي عيوض نويد علي بابر CNIC نمبر: 41201-2676871-3، رهائشي: محلو موري پور دادو، نزد بابر هوٽل دادو کي قرض ڏنو ويو هو جيڪو مقرر مدي گذري وڃڻ ۽ بار بار ياد ڏيارڻ باوجود ادا نه ڪيو ويو تنهنڪري، بئنڪ هيٺ ڏنل سون جي زيورن جي نيلامي 16 آڪٽوبر 2026 تي صبح 12:00 وڳي پلاٽ نمبر 54/1 بردر آباد هائوسنگ سوسائٽي، سيوهڻ روڊ دادو سنڌ تي ڪندي. نيلاميءَ ۾ حصو وٺندڙ خواهشمند فرد نيلاميءَ جا شرط ڄاڻڻ لاءِ وقت کان اڳ موقعي تي اچن ۽ مقرر وقت تي نيلاميءَ ۾ شموليت کي يقيني بڻائين.

پلاٽ نمبر 54/1 بردر آباد هائوسنگ سوسائٽي، سيوهڻ روڊ دادو سنڌ، برانچ

زيورن جا تفصيل: چار عدد واليون، هڪ عدد منڊي. نيٽ وزن 5.760 گرام

بئنڪ بغير ڪنهن سبب ٻڌائڻ جي ڪنهن به واڪ ڊيڊنڊ جي آڇ منظور يا رد ڪري سگهي ٿي

ٽنڊوباگو پرسان ملاح برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، نوجوان قتل، هڪ ڄڻو زخمي

ڪڍهرو پرسان ڳوٺ مصري ملاح ۾ زمين جي تڪرار تان ملاح برادري جي ڌرين ۾ جهيڙو ٿيو

لٺين، ڪهاڙين ۽ مبينا فائرنگ ۾ اعجاز ولد عبدالستار ملاح مارجي ويو، سومار ملاح زخمي ٿي پيو

زخمي نازڪ حالت سبب حيدرآباد ريفر، پوسٽ مارٽم لاءِ مڙهه ٽنڊوباگو اسپتال منتقل

ٽنڊو باگو (ت ر) ٽنڊوباگو پرسان ڪڍهرو لڳ ملاح برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙي 20 ورهين جو نوجوان مارجي ويو، هڪ ڄڻو زخمي حيدرآباد منتقل، ٽنڊو باگو لڳ ڪڍهرو پرسان ڳوٺ مصري ملاح يوسي

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي سائيٽ: مڙس پاران تشدد جو نشانو بڻيل ناري اسپتال ۾ داخل آهي

سنڌالاجي ۾ ”استاد بخاريءَ جي شاعريءَ ۾ فڪر جو جهان“ ليڪچر پروگرام

مقررن استاد بخاري کي عوامي احساسن ۽ جذبن جو ترجمان شاعر قرار ڏئي ڇڏيو

استاد بخاري جي عوامي رنگ ۾ رچيل شاعري جهڙ جهڙ ۾ مقبوليت ماڻي: جامي چانڊيو

شاعرن ۾ پيٽ جي خلاف آهيان، اياز جي پنهنجي الڳ شاعراڻي انداز ۽ بخاري جو پنهنجو انداز آهي

ڄامشورو (اپ) سنڌ يونيورسٽي جي انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي طرفان سنڌ جي عوامي شاعر استاد بخاري جي ورسي جي سلسلي ۾ ”استاد بخاري جي شاعري ۾ فڪر جو جهان“ جي موضوع تي ليڪچر پروگرام منعقد ڪيو ويو جنهن ۾ ناميارا ليکڪ ۽ دانشور جامي چانڊيو خصوصي مهمان طور شريڪ ٿي موضوع جي مناسبت سان ليڪچر ڏنو. اداري جي پير حسام الدين راشدي آڊيٽوريم ۾ منعقد ٿيل تقريب ۾ استاد بخاري جي شخصيت ۽ شاعريءَ تي ڳالهائيندي جامي چانڊيي چيو ته ويهين صدي تحريڪن جي صدي آهي.

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

ڄامشورو: دانشور جامي چانڊيو استاد بخاري بابت تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

خيرپور ۾ فرجن جي دڪان کي اوچتو باهه، لکين رپين جو سامان سڙي رک

خيرپور (ڊ ر) خيرپور جي سٽيزن ڪالوني ۾ علي محمد سومرو ۽ الطاف حسين چانڊيو جي فرجن ۽ ايئرڪنڊيشنن جي دڪان کي اوچتو باهه لڳي وئي، جنهن سبب دڪان ۾ پيل سامان سڙي رک ٿي ويو جنهن ڪري لکين رپين جو نقصان ٿيو آهي باهه لڳڻ سبب دڪان ۾ موجود فرج ۽ ايئرڪنڊيشنر سڙي ويا. دڪان ۾ پيل ايل پي جي سلينڊر ڦاٽڻ سبب علائقي ۾ خوف

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ گئس سلينڊر ڦاٽڻ سبب فوت ۽ زخمي ٿيلن جي وارثن طرفان مظاهرو، بک هڙتال

جي آءِ ٽي جي رپورٽ ظاهر نه ڪرڻ، ٽوڙي سرڪاري معاوضو نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪري علامتي بک هڙتال ڪئي

16 ڊسمبر تي لهر ڪالوني واسي ريلوي پوليس جي رٽائرڊ ڊي ايس پي مختيار جتوئي جي گهر ۾ اوچتو ڌماڪو ٿيو هو

3 خاندانن جا 6 ڄڻا فوت ۽ 15 کان وڌيڪ ٻار، عورتون ۽ مرد سخت زخمي ٿيڻ سميت 5 گهر مڪمل طور تي ڊهي پٽ پئجي ويا هئا

واقعي کان پوءِ سنڌ حڪومت، ضلعي انتظاميه توڙي چونڊيل نمائندن هن وقت تائين ڪا به مدد نه ڪئي ۽ نه ئي واقعي جون حقيقتون ٻڌايون آهن: وارث

شروعات ۾ دلاسا ڏنا ويا ته جي آءِ ٽي جوڙي آهي ۽ توهان سان تعاون ڪيو ويندو، پر ڪيترائي مهينا گذرڻ باوجود ڪو به حال پڇڻ نه آيو

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ گذريل سال 16 ڊسمبر تي شهر جي لهر ڪالوني ۾ مبينا گئس سلينڊر ڦاٽڻ سبب 4 ٻارن سميت 6 ڄڻن ۽ 15 کان وڌيڪ زخمي ٿيلن جي وارثن طرفان جي آءِ ٽي جي رپورٽ

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻو پوليس پاران 11 جوابدارن کي گرفتار ڪري منشيات هٿ ڪرڻ جي دعويٰ

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻو پوليس منشيات فروشن ۽ سماجي برائين ۾ ملوث جوابدارن خلاف ڪارروايون ڪندي 11 جوابدارن کي گرفتار ڪري گٽڪا ۽ شراب

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

پنوعاقل: ايس يو پي سربراهه سيد زين شاهه گڏجاڻي جي صدارت ڪري رهيو آهي

پنوعاقل پرسان ٽريڪٽر ٽرالي هيٺان اچي نوجوان فوت، گهر ۾ ڪهرام

ڳوٺ چونگها ۾ پيش آيل حادثي ۾ غلام قادر پٽ ولي محمد چاچڙ زخمي ٿي پيو

زخمي کي اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي زخمن جا سور نه سهندي دم ڏئي حوالي ڪيو

پنوعاقل (ن ع) پنوعاقل ڳوٺ چونگها ۾ افسوسناڪ حادثي ۾ موٽر سائيڪل سلپ ٿيڻ سبب نوجوان ٽريڪٽر ٽرالي هيٺان اچي فوت ٿي ويو. فوتي نوجوان جي سڃاڻپ غلام قادر پٽ ولي محمد چاچڙ طور ٿي آهي. جيڪو ڳوٺ کان پنوعاقل شهر طرف اچي رهيو هو ته رستي ۾ موٽر سائيڪل سلپ ٿيڻ سبب ڪري پيو جنهن جي نتيجي ۾ پويان ايندڙ ٽريڪٽر ٽرالي کيس چيڀاٽي ڇڏيو حادثي ۾ زخمي ٿيل نوجوان کي تعلقه اسپتال پنوعاقل منتقل ڪيو ويو.

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم ۽ پرياسي ۾ مختلف حادثن ۽ واقعن ۾ 13 ڄڻا زخمي، اسپتال منتقل

مختلف روڊ حادثن ۾ عامر، سني، ساجن، اسد الله، انور ۽ ٻيا زخمي ٿي پيا

جهيڙي دوران زخمي اڪرم ۽ ڪتي جي چڪ سبب بابر کي اسپتال آندو ويو

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم ۽ پرياسي موٽرسائيڪلن ۽ چنگچي رڪشائن جي ٽڪر ۾ عامر، سني، ساجن، اسد الله، محمد انور، پهلوان، صدام حسين، راجيش، رحمان، شاهجهان ۽ وقاص زخمي ٿي پيا ٻن ڌرين جي جهيڙي دوران نوجوان اڪرم زخمي ٿي پيو جڏهن ته بابر خان کي چريي ڪتي ڏاڙهي زخمي ڪري ڇڏيو سمورن زخمين کي علاج لاءِ تعلقه اسپتال ٽنڊوآدم آندو ويو.

لاهور: ڇوڪريون خطاطي ڪري رهيون آهن

ميرپور ماٿيلو لڳ غلط انجيڪشن لڳڻ سبب معصوم ٻارڙو فوت، وارثن پاران ڊاڪٽر تي غفلت جو الزام

جروار ۾ عطائي ڊاڪٽر پاران انجيڪشن هڻڻ سبب 7 ورهين جو ثقلين ملڪ فوت ٿي ويو

عطائي ڊاڪٽر عزيز مرچي پاران غلط انجيڪشن هڻڻ سبب ٻارڙي جو موت واقع ٿيو آهي: وارث

سيڪريٽري هيلٿ واقعي جو نوٽيس وٺي ذميوارن خلاف قانوني ڪارروائي ڪري انصاف فراهم ڪري

ميرپور ماٿيلو (ن ع) ڊي ايڇ او هيلٿ گهوٽڪي راڻو آفتاب ۽ ڊائريڪٽر هيلٿ ڪيئر ڪميشن سکر جو

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

گمبٽ جي هاءِ اسڪول مان پاڻي وارو موٽر سميت سامان چوري، شهرين جو احتجاج

شهرين ڪاروبار بند ڪري شيخ چوڪ مظاهرو ڪري جوابدارن جي گرفتاري جو مطالبو ڪيو

ايس ايڇ او مظاهرين وٽ پهچي چور کي گرفتار ڪرڻ جو يقين ڏيارڻ تي احتجاج ختم

گمبٽ (ت ر) گمبٽ جي مراد هاءِ اسڪول جي گرائونڊ مان پاڻي وارو موٽر سميت ٻيو سامان چوري ڪندڙ جوابدار کي پوليس پاران آزاد ڪرڻ خلاف شهرين جو شيخ چوڪ جو ڪاروبار بند ڪري احتجاجي مظاهرو، چڌيل چور کي گرفتار ڪرڻ جو مطالبو. واپاري اڳواڻ نعمت شيخ ٻڌايو ته پوليس چور کي پڪڙي پئسن عيوض آزاد ڪيو پوليس ڌوتارين سان ٺهيل آهي جنهن ڪري شهر ۾ امن خواب بڻيل آهي احتجاج ڪندڙ شهرين واپاري آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر، ايس ايس پي خيرپور کان مطالبو ڪيو ته فلفور چڌيل چور کي گرفتار

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي جي بهار ڪالوني ۾ حددخلين خلاف آپريشن، رڪاوٽون هٽايون ويون

مارڪيٽ ڪميٽي جي نگراني ۾ بازار اندر حددخلين ۽ ريڙهن کي هٽايو ويو

رڪاوٽون هٽڻ کان پوءِ بازار اندر رونق بحال، فيمليز ۾ خوشي جي لهر

ڪوٽڙي سائيٽ (ن ع) ڪوٽڙي سائيٽ جي واپاري مرڪز بهار ڪالوني ۾ حد دخلين جو آزار، عوام جي شڪايتن تي پوليس جو ائڪشن خورشيد پوليس پوسٽ جو انچارج پير وحيد ۽ مارڪيٽ ڪميٽي بهار ڪالوني جي نگراني ۾ بازار اندر حد دخلين ۽ ريڙهن هلائڻ وارن خلاف ڪارروائي ڪري بازار اندر رڪاوٽون هٽائي ڇڏيون. رڪاوٽن هٽڻ کان پوءِ بازار اندر رونق بحال ٿي وئي فيمليز ۾ خوشي جي لهر جڏهن ته ٽريفڪ جو رستو به بحال ٿي ويو پوليس پوسٽ انچارج جو چوڻ آهي ته ڪارروائي جو مقصد بازار جي رونق بحال ڪرڻ آهي جنهن سان ٽريفڪ

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

فيض گنج ويجهو ويهو واهه کي 24 ڪلاڪن دوران ٻيو ڀيرو ڳارهو

آرارو وٽ لڳل ڳارهي کي علائقي واسين پنهنجي مدد پاڻ بند ڪيو

ويهو واهه ۾ لڳاتار ڳارا پوڻ سبب ڏکيائون وڌي ويون آهن، نوٽيس ورتو وڃي: رهواسي

خيرپور (ڊ ر) خيرپور: فيض گنج جي علائقي آرارو وٽ ويهو واهه کي 24 ڪلاڪن دوران ٻيو ڀيرو ڳارهوپئجي ويو جيڪو لڳ ڀڳ 20 فوٽ ويڪرو ٻڌايو پيو وڃي. جنهن سبب ڪيهه جو تيار فصل پاڻي هيٺ اچي ويو آهي علائقي واسين موجب ڳارهي پوڻ سبب آبادگارن کي وڏي نقصان جو خدشو آهي علائقي واسين جو چوڻ آهي ته ويهو واهه کي ٻيو ڀيرو ڳارهو پوڻ باوجود آبپاشي کاتي جو عملو ڳارهو بند ڪرڻ لاءِ وقت سر نه پهتو جنهن سبب مقامي ماڻهو پنهنجي مدد پاڻ تحت ڳارهي کي بند ڪرڻ ۽ وڌيڪ نقصان کان بچڻ لاءِ ڪوششون ڪري

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: قاسم آباد جي علائقي ۾ هٿ آيل نامعلوم معصوم ٻارڙي

حيدرآباد: حيدرآباد ويلفيئر ايسوسيئيشن طرفان نابينن جي عالمي ڏهاڙي جي موقعي تي سفيد لٺون ورهايون پيون وڃن

خيرپور پوليس جو ڪچي جي علائقن ۾ سرچ آپريشن، 11 روپوش جوابدار گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

پريالو ۽ فيض محمد ٻنڀرو جي ٻيلن ۾ جديد مشينري ۽ بڪتر بند گاڏين سرچ آپريشن ڪيو ويو: ايس ايس پي

آپريشن دوران مير محمد لنڊ، عبيد جسڪاڻي، نظر ملاح، لياقت شر، نويد شر ۽ زاهد گوپانگ ۽ ٻين کي گرفتار ڪيو

جيڪڏهن ڪو ڌوهاري پاڻمرادو قانون آڏو پيش ٿيندو ته ان سان قانون موجب ورتاءُ ڪيو ويندو

خيرپور (رپورٽ: عبدالمجيد پنهور) خيرپور ۾ ايس ايس پي امير سعود مڪسي جي اڳواڻي ۾ پوليس فورس پاران ڪچي جي علائقن پريالو ۽ فيض محمد ٻنڀرو جي ٻيلن ۾ سرچ آپريشن ڪيو ويو جنهن دوران 11

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان: 5 ورهين جي نياڻي سان زيادتي ڪندڙ جوابدار ۽ ٻي طرف زيادتي جو نشانو بڻيل نينگري سندس امڙ سان گڏ

مورو ۾ ڳوٺاڻي جو گهرڀاتين سميت ٻاٿرن جي زيادتين خلاف احتجاج

ڳوٺ تڳيل سولنگي واسي پوڙهيت عزيزالله سولنگي پريس ڪلب

ٻاٿرن زمين تي قبضي لاءِ پٽ کي زخمي ڪيو آهي، انصاف ۽ تحفظ

مورو (ن ع) مورو پرسان ڪچي جي ڳوٺ تڳيل سولنگي واسي پوڙهيت عزيزالله سولنگي جي زمين تي ٻاٿرن پاران قبضي جي ڪوشش، مزاحمت تي لٺيون هڻي پوڙهيت جي نوجوان پٽ منظور سولنگي کي زخمي ڪري وڌو اهڙي عمل خلاف پوڙهيت پنهنجي ڏال شهزادي سولنگي سان گڏجي مورو پريس ڪلب آڏو احتجاج بعد پريس ڪانفرنس ڪندي چيو ته اسان جي ڪچي جي ڳوٺ جي ديهه ڪوڪر ۾ زرعي زمين سروي نمبر ۾ ڇهه ايڪڙ 8

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان ۾ 5 ورهين جي معصوم نياڻي سان مبينہ زيادتي جي ڪوشش، جوابدار گرفتار

شهر پرسان ايوب ڪنڊرا اسٽاپ لڳ پيٽرول پمپ پرسان معصوم 5 سالا نياڻي صائم ڌي اصغر لاشاري سان جوابدار مبينا زيادتي جي ڪوشش ڪئي

مبينہ زيادتي جي ڪوشش دوران رڙين تي پيٽرول پمپ جي چوڪيدار ۽ ٻين عملي فوري طور تي جوابدار بلاول پٽ خير محمد لاشاري کي پڪڙي ورتو

نياڻي سان زيادتي ڪندڙ جوابدار سنڌ ويجهو مائٽ ٻڌايو وڃي پيو، وارث ڪراچي کان پهچڻ ان بعد ڪيس داخل ڪيو ويندو: پوليس

بي سيڪشن پوليس اهلڪارن معصوم نياڻي کي ميڊيڪل معائني لاءِ سول اسپتال آندو، ڊاڪٽرياڻي پاران ميڊيڪل ٽيسٽ ٿيو

واقعي جي اطلاع تي پوليس ۽ زليخان فائونڊيشن جي چيئرمين رضيا سهتو سفت ٽيم ۽ علائقي واسين نياڻي کي پنهنجي تحويل ۾ ورتو

ٽنڊو محمد خان (ڊ ر) ٽنڊو محمد شهر پرسان ايوب ڪنڊرا اسٽاپ لڳ پيٽرول پمپ پرسان معصوم 5 سالا نياڻي صائم ڌي اصغر لاشاري کي مبينا زيادتي جي ڪوشش دوران رڙين تي پيٽرول پمپ جي

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

اسلام آباد: هڪ اسٽال تان ڇوڪريون ڪتاب پسند ڪري رهيون آهن

ڪوٽڙي سائيٽ ۾ وحشي مڙس ساهرن جي گهر ۾ داخل ٿي زال جون چنگهون پٽي ڇڏيون

عبدالمجيد ڪٽائي پنهنجي ڌي کي ڇڏائيندڙ سس تي به حملو ڪري کيس زخمي ڪري ڇڏيو

نياڻو رشتي ۾ پاٽنيو به ٿئي، اوچتو گهر ۾ داخل ٿيو ۽ منهنجي ڇوڪري سنڌس زال مٿان حملو ڪيو، عورت جي ماءُ

ڪوٽڙي سائيٽ (ن ع) ڪوٽڙي سائيٽ علائقي هنگورا ڪالوني ۾ وحشي مڙس عبدالمجيد ڪٽائي مبينہ طور پنهنجي ساهرن جي گهر ۾ داخل ٿي اتي موجود سندس زال ساجده پلي مٿان اوچتو وحشياڻو تشدد ڪري سندس چنگهون پٽي ڇڏيون پنهنجي ڌي کي ڇڏائيندڙ سس تي به حملو ڪري کيس زخمي ڪري ڇڏيو واقعي خلاف متاثرن جو احتجاج جوابدار کي گرفتار ڪرڻ جو مطالبو متاثرن زخمي عورت جي ماءُ ڏانهيندي الزام هنيو ته سندس نياڻو رشتي ۾ پاٽنيو به ٿئي اوچتو گهر ۾ داخل ٿيو ۽ منهنجي ڇوڪري

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

پرياروڊ ۾ ڦر مزاحمت تان هٿياربندن هٿان شهري زخمي

گوشت مارڪيٽ پرسان هٿياربندن پوڙهيت لياقت آرائين کي يرغمال بڻايو

مزاحمت تي کيس اک ۽ ڪلهي ۾ گولي هڻي ڦورو فرار، شهرين پاران نوٽيس وٺڻ جو مطالبو

پرياسٽي (ن ع) پرياروڊ چورين ڦرن جو آزار وڌي ويو ڳوٺاڻا شهري غير محفوظ بڻيل. پرياروڊ گوشت مارڪيٽ پرسان هٿيار بند ڦر دوران مزاحمت شهري کي سڌيون گوليون هڻي سخت مرڳنگ ڪري فرار ٿي ويا. واقعي بعد سوين شهري گڏ ٿي ويا. مزاحمت دوران زخمي جي سڃاڻپ ياسين ڪالوني واسي پوڙهيت لياقت علي آرائين طور ٿي آهي ان سلسلي ۾ زخمي لياقت آرائين ٻڌايو ته گوشت مارڪيٽ جي گهٽي کان شهر طرف اچي رهيو هيس ته هٿيار بند موٽرسائيڪل ڦرڻ جي ڪوشش ڪئي. مزاحمت دوران هٿيار بند هڪ گولي اک ۽ ٻي گولي سڌي

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

شهدادپور ويجهو ٽرڪ ۽ موٽرسائيڪل ۾ ٽڪر سبب نوجوان فوت، گهر ۾ ڪهرام

هنگورا روڊ تي پيش آيل حادثي ۾ 25 ورهين جو غلام مرتضيٰ ٿلڙي تي دم ڏئي ڇڏيو

پوليس نوجوان جو لاش ڪڍائي اسپتال مان پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪري جاچ شروع ڪئي

شهدادپور (ن ع) شهدادپور هنگورا روڊ تي ٽرڪ ۽ موٽرسائيڪل وچ ۾ خطرناڪ حادثو، جنهن جي نتيجي ۾ موٽرسائيڪل سوار 25 ورهين جو نوجوان غلام مرتضيٰ ولد غلام مصطفيٰ ٽرڪ هيٺان اچي چيڀاٽجي فوت ٿي ويو علائقي واسين سندس لاش سمس اسپتال شهدادپور جي مرده خاني ۾ آندو ويو جتي ڊاڪٽرن سندس فوت ٿيڻ جي تصديق ڪئي ڊاڪٽرن موجب ضروري ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويندو معلوم ٿيو آهي ته فوت ٿيل نوجوان شهدادپور پرسان ڳوٺ سومر فقير هنگورو جو رهواسي هو ۽ پٽي طرف

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي شهر جي مختلف علائقن مان 2 ٻار گم ٿي ويا

وارثن پاران بروقت اطلاع ڏيڻ تي پوليس ٻنهي ٻارن کي ڳولي ورتو

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر جي مختلف علائقن مان 2 ٻار گم ٿي ويا، وارثن پاران بروقت اطلاع ڏيڻ تي پوليس سمورا وسيلا ڪتب آڻيندي گم ٿي ويل ٻنهي ٻارن کي ڳولي وارثن حوالي ڪري ڇڏيو ٻنهي ٻارن جي گهر پهچڻ تي گهر ڀاتين جا چهرا ٻهڪي پيا آهن ان سلسلي ۾ حيدري ٿاڻي جي حد مان 14 ورهين جو نينگر زين سومرو ۽ رحمت پور ٿاڻي جي حد مان 3 ورهين جي ٻارڙي لعل خاتون چانڊيو جي گم ٿيڻ جي اطلاع تي لاڙڪاڻو پوليس سمورا وسيلا ڪتب آڻيندي ٻنهي گم ٿيل ٻارن کي ڳولي وارثن حوالي ڪري ڇڏيو

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوباگو پرسان موٽرسائيڪل ٽرالي سان ٽڪرائجي وئي، نوجوان فوت، ٻيو زخمي

حادثي ۾ ٽنڊوباگو شهر واسي زبير احمد ميمڻ موقع تي فوت، شعيب سخت زخمي ٿيو

زخمي نوجوان کي ڳڻتي جوڳي حالت ۾ حيدرآباد منتقل ڪيو ويو، ضروري ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي

ٽنڊوباگو (ت ر) گذريل رات دير ٽنڊوباگو لڳ موٽر سائيڪل جو ٽرالي ۾ ٽڪر ٿيڻ سبب روڊ حادثي ۾ زخمي ٿيل ٽنڊوباگو شهر واسي نوجوان زبير احمد ميمڻ فوت ٿي ويو جڏهن هڪ نوجوان شعيب سخت زخمي

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي ۾ رهندڙ ٻه نياڻيون موذي مرض ۾ مبتلا هلڻ ڦرڻ کان لاچار

پيئرون، 7 سالا بسما، 8 سالا صائمه ائيڪسيا جي خطرناڪ بيماري ۾ مبتلا ٿي ويون

پيئرون روز جيئن روز مرن ٿيون سنڌن سڀ خواهشون ڄڻ جيئري دفن ٿي ويون هجن: ماءُ

ڊي ايڇ ڪيو اسپتال جي ايم ايس برڪت لغاري نياڻين جي بيماري جو نوٽيس ورتو

ڪوٽڙي سائيٽ (ن ع) ڪوٽڙي ۾ رهندڙ ٻه نياڻيون موذي مرض ۾ مبتلا هلڻ گهمڻ کان لاچار ساٿ غربت سبب علاج نه ڪرائي سگهيا . ڊي ايڇ ڪيو اسپتال جي ايم ايس برڪت لغاري نياڻين جي بيماري جو نوٽيس ورتو ڪوٽڙي جون ٻه معصوم نياڻيون 7 سالا بسما، 8 سالا صائمه جيڪي پاڻ ۾ رشتي ۾ پيئرون ٿيون ائيڪسيا (Ataxia) جي خطرناڪ بيماري ۾ مبتلا ٿي ويون بيماري سبب ٻئي پيئرون هلڻ ڦرڻ کان لاچار . غربت سبب والدين علاج نه ڪرائڻ سبب بيماري جڙ پڪڙي ورتي جنهن سبب گهر ڀاتي نياڻين جي

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

ميرپورماٿيلو: انڊس ويلي جي پلاٽنگ اسڪيم تي هٿيار بند ويٺل نظر اچي رهيا آهن

گڏيل قومن جي ترقياتي پروگرام جي وفد جي ڊي سي لاڙڪاڻو سان ملاقات

”ٻوڏ کان بحالي واري پروگرام“ تحت جاري ۽ ايندڙ قدمن تي خيالن جي ڏي وٺ

گڏيل قومن لاڙڪاڻي ۾ ڪيترائي نوان منصوبا شروع ڪري رهي آهي: انجنيئر شاهده

سنڌ حڪومت بهتر انداز ۾ گڏيل قومن جي ويزن سان هم آهنگ آهي: طارق منظور چانڊيو

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) گڏيل قومن جي ترقياتي پروگرام جي وفد انجنيئر شاهده جي اڳواڻيءَ ۾ فني ٽيم جي ارشد علي ميمڻ ڊپٽي ڪمشنر لاڙڪاڻو طارق منظور چانڊيو سان سندس آفيس ۾ ملاقات ڪئي جنهن ۾ ضلعي لاڙڪاڻي ۾ ”ٻوڏ کان بحالي واري پروگرام“ تحت جاري ۽ ايندڙ قدمن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي اڏ موقعي تي پلاننگ اينڊ ڊوليپمينٽ ڊپارٽمينٽ لاڙڪاڻي جو اسسٽنٽ ڊائريڪٽر ذاڪر حسين گوپانگ ۽ لاڳاپيل کاتن جا

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ڪوٽ ڏيجي ۾ وڌندڙ بدامني ۽ ڦر جي وارداتن خلاف شهرين پاران احتجاجي ڌرڻو

اولهه نيشنل هاءِ وي تي احتجاجي ڌرڻي سبب گاڏين جون ڊگهيون قطارون لڳي ويون

علائقي ۾ امن امان جي صورتحال بهتر بڻائي شهرين جي جان ۽ مال جو تحفظ يقيني بڻايو وڃي

خيرپور (ڊ ر) ڪوٽ ڏيجي ۾ وڌندڙ بدامني خلاف شهرين جو احتجاج ميرواهه پل تي ڌرڻو قومي شاهراهه بلاڪ تفصيل موجب ڪوٽ ڏيجي ۾ وڌندڙ بدامني ۽ ڦر جي وارداتن خلاف شهرين پاران اولهه نيشنل هاءِ وي تي ميرواهه پل وٽ احتجاجي ڌرڻو هنيو ويو جنهن سبب روڊ بلاڪ ٿي ويو ۽ ٽريفڪ جي رواني سخت متاثر ٿي گاڏين جون ڊگهيون قطارون لڳي ويون. جڏهن ته مسافرن کي پڻ پريشانين کي منهن ڏيڻو پيو احتجاج ڪندڙ شهرين جو چوڻ هو ته

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ پوڙهيت جو بيمار پٽ کي ڪٺي سرڪاري علاج لاءِ احتجاج

منهنجي 14 ورهين جي پٽ حسين بخش جو پير خراب ٿيل آهي: يونس جتوئي

ڊاڪٽرن لکين روپيا خرچ ٻڌايو آهي، جيڪو غربت سبب ڀري نه ٿو سگهان

پيپلز پارٽي قيادت، سنڌ حڪومت پٽ جو علاج ڪرائي زندگي بچائين

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر جي بهارپور پاڙي جي رهواسي پوڙهيت پنهنجي بيمار پٽ سان گڏجي سندس سرڪاري خرچ تي علاج لاءِ پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪيو. ان موقعي تي پوڙهيت محمد يونس جتوئي پنهنجي پٽ حسين بخش جتوئي سان گڏجي ڏانهيندي چيو ته گذريل مهيني کان وٺي منهنجي 14 ورهين جي پٽ حسين بخش جو پير خراب ٿيل آهي، جنهن کي لاڙڪاڻي جي ڊاڪٽرن کي ڏيکاريو آهي ڊاڪٽرن نينگر جي علاج ۽ ٽيسٽن تي لکين روپيا خرچ ٻڌايو آهي جيڪو غربت

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

اسلام آباد: اي پي پي ايم ڊي جرمني جي سفير کي شيلڊ ڏئي رهي آهي

اسلام آباد: وفاقي وزير جام ڪمال خان ايٿوپيا جي سفير کي شيلڊ ڏئي رهيو آهي

رائيس ڪئنال ۾ وهنجڻ دوران 3 نينگر ٻڏي ويا، ٻن کي علائقي واسين بچائي ورتو، هڪ فوت

ممتاز ڪالوني واسي 3 نينگر رائيس ڪئنال ۾ وهنجڻ دوران ٻڏي ويا، نينگرن جي رڙين تي علائقي واسين پهچي ٻن کي بچائي ورتو

ريسڪيو 1122 جي ٽيم آپريشن ڪري ٻڏي ويل ممتاز ڪالوني واسي 9 ورهين جي نينگر حسنين وڳڻ جو لاش ڪڍي وارثن حوالي ڪيو

اسان جو نينگر پاڙي جي ٻارن سان گڏجي رائيس ڪئنال ۾ وهنجڻ لاءِ ويو جتي هو ٻڏي فوت ٿي ويو: فوتي نينگر جا وارث

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي جي رائيس ڪئنال ۾ وهنجڻ دوران 3 نينگر ٻڏي ويا، ٻن نينگرن کي علائقي واسين بچائي ورتو هڪ نينگر رائيس ڪئنال ۾ ٻڏي فوت ٿي ويو اطلاع تي ريسڪيو 1122 جي ٽيم

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

بلڙي شاهه ڪريم: ايس ٽي پي سربراهه قادر مگسي ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

ڪنهن به سنڌ دشمن منصوبي کي هرگز ڪامياب ٿيڻ نه ڏينداسين: نياز ڪالاڻي

سنڌ جو ٻچو ٻچو پنهنجي تاريخي وطن جي وحدت ۽ بقا لاءِ ميدان ۾ نڪرندو

وسيلن تي اوليت ڏيڻ بدران بالادستي قائم ڪرڻ جون ڪوششون ڪيون پيون وڃن

عوام وحدت سنڌ مارچ ۾ وڌ کان وڌ شرڪت ڪري قومي ٻڌيءَ جو ثبوت ڏئي

بدين (ن ع) سنڌ کي ٽڪرن ۾ ورهائڻ، سنڌو درياهه تي مبينہ غير قانوني ڪئنال تعمير ڪرڻ، سنڌ جي قدرتي ۽ معدني وسيلن تي قبضي ۽ نون صوبن جي قيام سميت ڪنهن به سنڌ دشمن منصوبي کي هرگز ڪامياب ٿيڻ نه ڏينداسين جيڪڏهن وفاق سنڌ کي ورهائڻ جي سازش ڪئي ته سنڌ جو ٻچو ٻچو پنهنجي تاريخي وطن جي وحدت ۽ بقا لاءِ ميدان ۾ نڪرندو ۽ پنجاب ڏانهن ويندڙ روڊ رستا توڙي ريل گاڏيون بند ڪنداسين اهڙن خيالن جو اظهار جيئي سنڌ قومي محاذ (جسقم) بشير خان جي مرڪزي صدر ڊاڪٽر نياز ڪالاڻي مرڪزي جنرل

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

بدين: جسقم بشير قريشي جو اڳواڻ نياز ڪالاڻي ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

مورو مان چور دڪان جا تالا ٽوڙي لکين رپين جو سامان ٻهاري ويا

مورو (ن ع) مورو شهر جي مصروف ۽ ڪاروباري مرڪز مين روڊ تي واقع اعجاز اليڪٽرونڪس جي دڪان مان نامعلوم چور رات دير سان دڪان جو در ڀڃي بيٽريون، چارجر، سولر پليٽون ۽ ٻيو قيمتي سامان چوري ڪري فرار ٿي ويا جنهن جي ماليت لکين رپيا ٻڌائي پئي وڃي واقعي

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

ڪنڊيارو ويجهو ٽريڪٽر ٽرالي سان موٽرسائيڪل جو ٽڪر ٿيڻ سبب هڪ ڄڻو فوت

هٽونگو روڊ تي حادثي جي نتيجي ۾ جاويد احمد ولد شوڪت علي قائمخاني زخمي ٿي پيو

زخمي کي تعلقه اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي هن زخمن جا سور نه سهندي دم ڏنو

ڪنڊيارو (ن ع) ڪنڊيارو شهر جي هٽونگو روڊ تي حادثي جي نتيجي ۾ موٽرسائيڪل سوار فوت ٿي ويو. تفصيل موجب ڪنڊيارو کان هٽونگو ويندڙ موٽرسائيڪل روڊ تي بيٺل ٽريڪٽر ٽرالي سان ٽڪرائجي وئي، جنهن جي نتيجي ۾ موٽرسائيڪل سوار جاويد احمد ولد شوڪت علي قائمخاني سخت زخمي ٿي پيو زخمي کي علاج لاءِ تعلقه اسپتال ڪنڊيارو منتقل ڪيو ويو جتي هن زخمن جا سور نه سهندي دم ڏنو فوتي جو لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو ۽ وارثن ۾ سوڳ جي لهر ڇانئجي وئي

مورو جي عدالت پاران جنسي زيادتي جو ڏوهه ثابت ٿيڻ تي جوابدار کي قيد ۽ ڏنڊ جي سزا

مورو (ن ع) مورو جي ايڊيشنل سيشن جج جاويد حيدر ڦليوٽو جي عدالت ڪنڊيارو واسڻ ناري سان جنسي زيادتي جو ڏوهه ثابت ٿيڻ تي ڪيس ۾ نامزد جوابدار امجد ماڇي کي 14 سال قيد ۽ 3 لک ڏنڊ جي سزا ٻڌائي ڇڏي.

ڪڪڙ پرسان 12 ورهين جي نينگري مبينا طور پستول مان گولي لڳڻ سبب فوت

ڳوٺ خانپور جوڻيجو ۾ پوڙهيت امداد مشوري جي گهر اندر فائرنگ جو واقعو پيش آيو

نينگري بيگ مان پستول ڪڍڻ دوران اوچتو گولي لڳڻ سبب زخمي ٿي، واقعو اتفاقي هو: چاچو

ضروري ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي، نينگري جو مڙهه ڳوٺ پهچڻ تي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو

ڪڪڙ (ن ع) ڪڪڙ پرسان نينگري مبينا طور پستول مان گولي ڇٽڻ ڪري فوت خبر موجب ڪڪڙ ٿاڻي جي حد ڳوٺ خانپور جوڻيجو ۾ پوڙهيت امداد مشوري جي گهر اندر پراسرار نموني مبينا پستول مان فائر

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

ڪڪڙ: فوت ٿيل عورت جو لاش اسپتال ۾ پيل آهي

نيوسعيدآباد ٽول پلازا ويجهو ٽرالر جي ٽڪر ۾ هڪ ڄڻو فوت، عورت سخت زخمي

عبدالڪريم رڙ موقعي تي فوت ٿي ويو، سندس زال مسمات حاجران زخمي ٿي پئي

پوليس ڊرائيور کي گرفتار ڪري حادثي ۾ ملوث ٽريلر پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو

پٽ شاهه (ن ع) نيوسعيدآباد ٽول پلازا ويجهو ٽرالر جي ٽڪر ۾ هڪ ڄڻو فوت ۽ هڪ عورت سخت زخمي ٽرالر ڊرائيور گرفتار، نيوسعيد آباد ٽول پلازا ويجهو ٽرالر جو موٽرسائيڪل کي ٽڪر نتيجي ۾ عبدالڪريم رڙ موقعي تي فوت ٿي ويو جڏهن ته سندس زال مسمات حاجران زخمي

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

راڻي پور: رهواسي مطالبن جي سڃا لاءِ احتجاج ڪري رهيون آهن

هالائي ۾ عورت جو ڏيءَ جي ساهورن خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

هالائي (ن ع) ڌي جي بازيابي لاءِ قرآن پاڪ کڻي ٿاڻي اڳيان عورت جو سخت احتجاج هالائي ۾ ڪنول رند نالي عورت پنهنجي ڌي جي بازيابي لاءِ قرآن پاڪ کڻي ٿاڻي اڳيان روڊ تي ويهي سخت احتجاج ڪيو ميڊيا اڳيان ڏانهيندي ڪنول رند چيو ته مون پنهنجي ڌي جي شادي ڳبول برادري ۾ ڪرائي هئي پر ڪافي عرصي کان سون کي پنهنجي ڌي سان ملڻ به نه پيو ڏئي وڃي هن الزام لڳايو ته سندس

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

راضيديرو ۾ جتوئي برادري جو ٻاٿرن جي زيادتين خلاف احتجاجي مظاهرو

ڳوٺ اسحاق جتوئي واسين احمد علي، سونو، گلاب ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

ڪلهوڙا برادري جا ماڻهو ڳوٺ تي چڙهائي ڪري ميونهن ڪاهي ويا آهن، پوليس فرياد نٿي ٻڌي

راضيديرو (ن ع) ڪچي جي ڳوٺ اسحاق جتوئي جي ڳوٺاڻن احمد علي جتوئي سونو جتوئي مولوي گلاب جتوئي، صديق جتوئي ۽ ٻين جو ڪلهوڙا برادري خلاف احتجاجي مظاهرو ڪندي صحافين اڳيان ڏانهيندي چيو ته امير علي ولد غلام ڪلهوڙو، نهال ڪلهوڙو، عرفان ڪلهوڙو، پورل ڪلهوڙو صدام ڪلهوڙو، ڪرڙل شهمير، شهزادو، گلاب مهمير ٻانهون، ياسين فهيم ۽ ان نامعلوم هٿيار بند ساٿ ڪري ڳوٺ تي چڙهائي ڪري هٿيارن جي زور تي گهر ڀاتين کي يرغمال بڻائي 28 ميونهون ڦر ڪري ڪاهي ويا. ياد رهي ته ڪجهه وقت

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوباگو: فوت شخص جو لاش سندس گهر ۾ پيل آهي

لاڙڪاڻي پرسان مبينہ زميني تڪرار تان جهيڙو، فائرنگ، نوجوان عورت زخمي، وارثن جو ڌرڻو

بقاپور ٿاڻي جي حد ڳوٺ نواب خان لهر ۾ لهر ذات جي ٻن ڌرين وچ ۾ جهيڙو ٿي پيو، فائرنگ ۾ لال زادي زال سهراب لهر زخمي ٿي پئي

زخمي عورت کي وارثن کٽ تي کڻائي واقعي خلاف ايس ايس پي چوڪ بلاڪ ڪري ڌرڻو هنيو، ايندڙ ويندڙ ٽريفڪ جام ٿي وئي

غلام مصطفيٰ لهر ڌوهاري آهي، علائقي ۾ چورين ڪرائيندو آهي، هن هٿياربندن سان گڏجي اسان جي گهر تي حملو ڪري فائرنگ ڪئي: مير محمد لهر

جاچ موجب واقعو زرعي زمين جي تڪرار تان پيش آيو آهي، مختلف رخن کان جاچ ڪئي پئي وڃي، جلد حقيقتون سامهون اچي وينديون: بقاپور پوليس

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي پرسان مبينا زميني تڪرار تان جهيڙو، فائرنگ ۾ نوجوان عورت زخمي، وارثن جو ايس ايس پي چوڪ بلاڪ ڪري ڌرڻو واقعي ۾ ملوث جوابدارن جي گرفتاريءَ جو مطالبو پوليس جاچ شروع ڪري ڇڏي آهي ان سلسلي ۾ لاڙڪاڻي پرسان بقاپور ٿاڻي جي حد ڳوٺ نواب خان لهر ۾ لهر ذات جي ٻن ڌرين وچ ۾ جهيڙو ٿي پيو جنهن فائرنگ جي نتيجي ۾ گولي لڳڻ سبب نوجوان عورت لال زادي زال سهراب لهر سخت زخمي ٿي پئي جنهن کي وارثن کٽ تي کڻائي واقعي خلاف ايس ايس پي چوڪ بلاڪ ڪري ڌرڻو هنيو جنهن سبب ايندڙ

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

خيرپور جي صحافي ثاقب صديقي جي پٽ تي تشدد خلاف احتجاجي مظاهرو

قلم ڏيئي خان محمد خان، عبدالمجيد پنهور، عابد ٻلوچ ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

جيڪڏهن جوابدار کي جلد گرفتار نه ڪيو ويو ته ان خلاف سخت احتجاج ڪيو ويندو

خيرپور (ڊ ر) خيرپور ۾ پريس ڪلب خيرپور جي ميمبر صحافي ثاقب صديقي جي پٽ عبدالاحد صديقي تي مبينا حملي ۽ تشدد واري واقعي خلاف صحافين پاران احتجاج ڪيو ويو جڏهن ته واقعي جو اطلاع ملڻ بعد بي سيڪشن ٿاڻي تي اين سي داخل ڪئي وئي آهي واقعي ۾ ملوث جوابدار واقعي بعد فرار ٿي ويو جيڪو گرفتار نه ٿي سگهيو آهي هوڏانهن پريس ڪلب خيرپور جي سرپرست اعليٰ ۽ ريجنل يونين آف جرنلسٽس اتر سنڌ جي صدر خان محمد خان، ريجنل يونين آف جرنلسٽس سکر ڊويزن جي صدر عبدالمجيد پنهور، عابد

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: ٽرالر جي ٽڪر ۾ زخمي ٿيل عورت روڊ تي پيل آهي

حيدرآباد: پريس ڪلب روڊ تي پوڙهيت ڪانن مان موڙا ٺاهي رهيو آهي

اڪري چوڌگي ويجهو ٽرالر جو موٽرسائيڪل کي ٽڪر، عورت زخمي، اسپتال داخل

گمبٽ (ت ر) اڪري چوڌگي مهراڻ هاءِ وي روڊ تي خوفناڪ حادثو موٽر سائيڪل مٿان ٽرالر چڙهي ويو هڪ عورت شديد زخمي ڳڻتي جوڳي حالت ۾ گمس گمبٽ اسپتال منتقل اڪري چوڌگي مهراڻ هاءِ وي روڊ تي تيز رفتار ٽرالر موٽر سائيڪل مٿان چڙهي ويو جنهن جي نتيجي ۾ مورو واسڻ دعا سولنگي سخت زخمي ٿي پئي جنهن کي فوري طور تي گمس اسپتال گمبٽ منتقل ڪيو ويو آهي

ڪنڊيارو لڳ باز پڪڙي وڪرو ڪندڙ 6 جوابدارن خلاف ڪيس داخل

وائلڊ لائيف عملدار حسين بخش ڪوسو جي فرياد ۾ ڪيس داخل ڪيو ويو

مختلف علائقن مان شڪارين 14 باز پڪڙي غيرقانوني طريقي سان وڪرو ڪيا آهن: ذريعا

ڪنڊيارو (ن ع) چوٽيارين جي آيٽپار واري علائقي مان 5 ڏينهن اڳ پڪڙيل بحري باز جيڪا 45 لک رپيين عيوض ڪراچي جي واپاري کي وڪرو ڪرڻ واري واقعي جو شڪاري ٽولي جي ممتاز شر افضل شر

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ٻارڙي کي اغوا ڪرڻ جي الزام هيٺ آيل جوابدار پول ۾ ٻڌل آهي

آراضي ۾ موڙوري پوليس پاران روڊ سيفٽي بابت آگاهي پروگرام

انسپيڪٽر طاهر شاگردن کي احتياطي تدبيرن ۽ ٽريفڪ قانونن بابت آگاهي ڏني

موٽرسائيڪل هلائڻ وقت هيلمٽ پائڻ، رفتار مقرر حد ۾ رکڻ ضروري آهي: انسپيڪٽر طاهر

سيوهڻ (ن ع) گورنمينٽ بوائز هائير سيڪنڊري اسڪول آراضي ۾ موڙوري پوليس پاران روڊ سيفٽي ۽ ٽريفڪ قانونن بابت شاگردن ۾ شعور پيدا ڪرڻ لاءِ آگاهي پروگرام منعقد ڪيو ويو جنهن ۾

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ ناري کان مبينہ ڦرواري معاملو ٻن سئوڻن ۾ مذاق نڪتو، ايس ايس پي طرفان رپورٽ طلب

ڪجهه ڏينهن اڳ سائيڪل سوار نينگر طرفان ناري کان ڦر ڪرڻ جي ڪوشش واري وڊيو سوشل ميڊيا تي وائرل ٿي هئي

وائرل ٿيل فوٽيجز ۾ سائيڪل سوار نينگر پنڌ ويندڙ ناري کان موبائيل کسڻ جي ڪوشش ڪري رهيو آهي

واقعي جو ايس ايس پي اظهر خان نوٽيس وٺندي سچل ٿاڻي جي ايس ايڇ او کان رپورٽ طلب ڪري ورتي

سائيڪل سوار نينگر ۽ رستي ويندڙ ڇوڪري پاڻ ۾ سئوٽ ۽ ماسات آهن، ٻنهي وچ ۾ پيش آيل عمل رڳو پاڻ ۾ مذاق هو: ايس ايس پي

سوشل ميڊيا تي ڪنهن به واقعي بابت خبر يا وڊيو شيئر ڪرڻ کان اڳ ان جي حقيقتن جي تصديق ڪئي وڃي

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ سائيڪل سوار نينگر طرفان ناري کان مبينا طور ڦر ڪرڻ جي ڪوشش واري وڊيو وارو معاملو ايس ايس پي لاڙڪاڻو نوٽيس ورتو پوليس موجب واقعي ڦر نه پر ٻن سئوٽن وچ ۾

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.